ဓမ္မဝီရသည် ဗုဒ္ဓ၏ ထေရဝါဒဓမ္မ တရားစစ် တရားမှန် ထွန်းကားရန်ဖြစ်သည်

ဓမ္မဝီရဂျာနယ်

DhammaVira Journal

ဓမ္မဝီရ
ရသအမုန်၊ တရားမွန်သာ
အားခွန်ပြည့်ဝ၊ နှလုံးလှ၍
ဘဝအနေ၊ အလုပ်ဝေလျက်
အနေလည်းတတ်
အသေမြတ်အောင်
မချွတ်ထောက်ပံ့၊ ကူညီအံ့။
ဖော်နောင်

၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း (၁၂)ရက် | အတွဲ (၁၅)၊ အမှတ် (၇) | ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မေလ (၅) ရက်

u q lrf vjy n fAk¨ t cjawmfeY

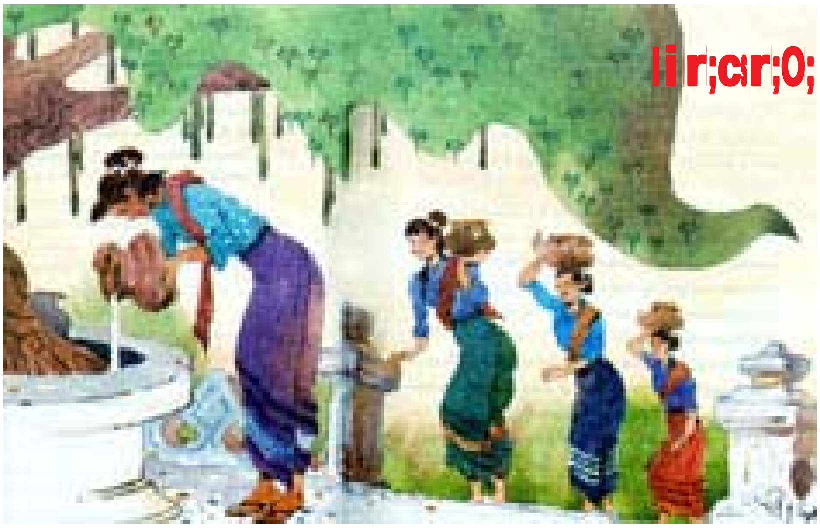

ဇယော ယံ စက္ကပါဒဿ၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ဇယံနော တွံ ပဂ္ဂဏှာသု၊ ယာဝနိဗ္ဗာန ပတ္တိယာ။

ပုရိသုတ္တမ= ဗောဓိဆုကြီး၊ ရွယ်တိုင်းပြီးအောင်၊ ရှာမှီးပြုလုပ်၊ ကြိုးအားထုတ်၍၊ ပုရိသုတ္တမ၊ နာမထင်ရှား၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား. . .။

အယံ = အကနိဋ္ဌ၊ မိုးမှပြဟ္မာ၊ အရိယာတို့၊ မင်္ဂလာသျှန္တီ၊ အောင်ခွန်းချီသည့် ဤအခါကာလ၊ ဤသမယသည်ကား. . . . .

စက္ကပါဒဿ= ငါးပါးမာရ်ညွန့်၊ ရန်အဝှန့်ကို၊ မရွံ့မထိတ်၊ ခြသေ့်စိတ်ဖြင့်၊ နင်းနှိပ် အံ့ငှာ၊ အသင့်ပါသား၊ တစ်ရာ့ရှစ်ကွက်၊ ပြိုးပြိုးပြက်သည့် စက်တော်ခွေရုံ၊ ခြေတော်အစုံ ရှိတော်မူသော. . .

တေ = ရှင်တော်ဘုရား၏၊

ဇယော = ဇာတိခေတ်ပေါင်း၊ တိုက်တစ်သောင်းဝယ်၊ ရိုက်ညောင်းခြိမ့်ညံ၊ အောင်ပွဲခံသော၊ အခါပါဘုရား. . . .။

နမော = ငါးပါးမာရ်ဟုန်၊ အောင်မြင်ပုံကို၊ အာရုံရှေ့သွား၊ အဦးထား၍၊ ဝပ်တွားရိုကျိုး၊ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား. . .။

တွံ = ရှင်တော်ဘုရားသည်. . . .

နော = ကဆုန်လပြည့်၊ ဗုဒ္ဓနေ့၌ ချမ်းမြေ့ပူဇာ၊ မင်္ဂလာကို၊ သဒ္ဓါရှေ့ပြေးပြုအံ့ရေးဖြင့်၊ စည်းဝေညီမူ၊ ရှိကြပါကုန်သော၊ တပည့်တော်တို့အား။

ယာဝနိဗ္ဗာန ပတ္တိယာ= နိဗ္ဗာန်ဟူသည်၊ ဘေးမဲ့ပြည်သို့၊ ကိုယ်စီကိုယ်င ရောက် ဆိုက်ကြသည့်၊ ကာလတိုင်အောင်. . . .။

ဇယံ = ဘေးဒဏ်ရန်စွယ်၊ အန္တရာယ်ကို လှန်ပယ်နှင်မောင်း၊ အောင်မြင်ကြောင်းဟုတောင်း သမျှအောင်ဆု၊ အစုစုကို၊

ပဂ္ဂဏှာသု= ရွတ်တိုင်းပြီးမြောက်၊ ခရီးပေါက်အောင်၊ ချီးမြှောက်သောအား၊ ပေးသနားတော်မူပါ အရှင်ဘုရား. . .။

(တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက မင်းကွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ရေးသား ပူဇော်တော်မူသော ဂါထာဖြစ်ပါသည်။)

စာမျက်နှာ ၁၄ သို့

လူမိုက်

- သူတော်ကောင်းတရားကျင့်ရန် မိတ်ဆွေကောင်းကိုရှာသောသူသည် မိမိထက်သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသာလွန်သောသူကိုလည်းကောင်း၊ မိမိနှင့် ဂုဏ်ရည်တူဖြစ်သောသူကိုလည်းကောင်း မရနိုင်ခဲ့မူ၊ တစ်ယောက်တည်းသာ ကောင်းစွာကျင့်ရာ၏။
- လူမိုက်ပင်ဖြစ်သော်လည်း မိမိမိုက်ကြောင်း သိသောသူသည် ဤကဲ့သို့အမှန်သိတတ်သဖြင့် ပညာရှိမည်၏။ လူမိုက်ဖြစ်လျက် မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟု မှတ်ထင်သောသူကို မိမိမိုက်ကြောင်းကိုမျှ မသိတတ်သဖြင့် တကဲ့ပညာမဲ့လူမိုက်ဟု ခေါ်၏။
- ဟင်းမွှေသော ယောက်မသည် ကာလကြာမြင့်စွာ ဟင်းမွှေသော်လည်း အပေါ့အငန် အဖန်အခါးစသော ယင်း၏အရသာကို မသိသကဲ့သို့ သူမိုက်သည် အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး ပညာရှိနှင့် အတူနေ၍ ဆည်းကပ်ငြားသော်လည်း သူတော်ကောင်းတရားကို မသိလေ။
- လျှာသည် ချိုချဉ်ခါးဖန်အငန်အပေါ့စသော ဟင်း၏အရသာကို လျင်မြန်စွာသိသကဲ့သို့ အလိမ္မာဉာဏ်ရှိသောသူသည် တစ်ခဏမျှပင် ပညာရှိကို ဆည်းကပ်ရလျှင်မူ သူတော်ကောင်းတရားကို လျင်မြန်စွာသိလေ၏။
- အမှုတစ်ခုခုကိုပြုလုပ်သည့်အတွက် နောင်တတစ်ဖန်ပူပန်ရတတ်၊ မျက်ရည်စက်လက် ငိုကြွေးလျက် ဆင်းရဲခံရတတ်လျှင် ထိုအမှုသည် မကောင်း။
- အမှုတစ်ခုခုကိုပြုလုပ်သည့်အတွက် နောင်တတစ်ဖန်ပူပန်ခြင်းမဖြစ်ရဘဲ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ ခံစားရလျှင် ထိုအမှုသည် ကောင်း၏။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ-ပထမကျော်
အသျှင်သေဋ္ဌိလ၏ ဓမ္မပဒပါဠိတော် (မြန်မာပြန်)မှ

Aa'|aAma",s	rawmarmap,s	waPmwma&,s
opmw&m;ui|oov? a0ae,woap&rn	b0taEmitzr i|vwov a0ae,w vwap&rn	oo&m0*,ur i|u;ajrmuEiov a0ae,w u;ajrmuapEi&rn

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုးပုဆိန်ရိုးအဆိုးမြင်ဝါဒီများအားဆန့်ကျင်ကြ
- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ
- ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရား ဥပဒေ စိုးမိုးရေး
- အမျိုးသားပြန်လည် စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောနိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှအတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့်တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေ အနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများမပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ပညာရည်မြင့်မားရေး

Address

Hlaing Kyi Phyu Dhamma Vira Publishing House

Head Office: Blk (1), Rm(R6), Myanmar Info-Tech,

Hlaing Ts, Yangon.

Branch Office: No. 50, 2nd Fl. Bank St, Kyauktada Ts, Yangon.

Ph: 0980 23992 , 0950 01401

e-Mail - dhammavira@gmail.com

ဓမ္မဝီရဂျာနယ်

ဩဝါဒါစရိယဆရာတော်များ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တ ကုမာရ

ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်(စီမံ)

အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တဇောတိက(M.A)

ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်(ပညာ)

အဘိဓမ္မာပိဋကမဟာဌာန၊ ဌာနမှူး/ပါမောက္ခဆရာတော်

အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တထေရိန္ဒ(M.A)

ပိဋကတ်ဆိုင်ရာပါဠိစာပေဌာန၊ ဌာနမှူး/ပါမောက္ခဆရာတော်

အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတာဘိဝံသ(M.A)

သုတ္တန္တပိဋကတ်မဟာဌာန၊ ဌာနမှူး/ပါမောက္ခဆရာတော်

မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသုမန(M.A)

ဗုဒ္ဓဒေသနာပြန့်ပွားရေးပညာဌာန၊ ဌာနမှူး/ပါမောက္ခဆရာတော်

စာတည်းချုပ်

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ

(ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

စာတည်းအဖွဲ့၊ ပြည်စိုး၊ ဓမ္မထက်ကို

စီမံရေးရာ၊ ဖြိုးမာမာ

ထုတ် ဝေ သူ

တင်စိုး(မြဲ -၀၄၂၆၆) လှိုင်ကြည်ဖြူ ဓမ္မဝီရစာပေတိုက်နှင့် ဒီဂျစ်တယ်စာကြည့်တိုက်

အပြင်အဆင် ကွန်ပျူတာ

မိုးကြီး၊ ဖြိုးဖြိုးဇာခြည်၊ မြတ်နိုးပိုင်

ဖြန့်ချိရေး

လှိုင်ကြည်ဖြူဓမ္မဝီရစာပေတိုက်

ဖုန်း- ၀၉၈၀ ၂၃၉၉၂၊ ၀၉၅၀ ၀၁၄၀၁၊ ၀၁-၅၀၇၂၀၈

မိုးကောင်းကင်စာပေ၊

အမှတ်(၁၃၄)၊ အခန်း(၆)၊ ၃၆-လမ်း(လယ်)၊

ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း-၀၁-၂၅၃၂၅၅

ထွန်းဦးစာပေ(မွန္တလေး) ဖုန်း ၀၂-၃၉၈၀၁

ပုံနှိပ်

တင်အောင်ဝင်း၊ ဘိုးရာဇာပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်(၁၆၂)၊ (၄၅)လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်။

ဖလင်

Empire Colour Repro

ယခုအပတ် ဖတ်စရာ

ကဏ္ဍ

ကလောင်ရှင်များ	စာမျက်နှာ
- မဲထီးဆရာတော်ဘုရားကြီး - -	၃၃
- လယ်တီဆရာတော် - - - - - - -	၂၀
- အရှင်ဇနကာဘိဝံသ - - - - -	၂၈
- ပခုက္ကူဆရာတော် - - - - - - -	၁၃
- အယ်ဒီတာအာဘော် - - - - -	၃
- ဦးသီလာစာရ - - - - - - - - -	၅
- ဘဒ္ဒန္တဇနိန္ဒသာရ(သဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ)	၄
- ရှင်ဉာဏ(ဖျာပုံ) - - - - - - - -	၆
- အရှင်ကောဝိဒဓဇ - - - - - - -	၂၄
- အရှင်သီလာစာရ(ဖားကန့်) - - -	၉
- တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ - - - - - - -	၇
- ငြိမ်းချမ်းဦး - - - - - - - - - - -	၁
- မြတ်ဝေ(ရွှေပြည်သာ)- - - - -	၁၂
- ဇော်နောင် - - - - - - -	၃၈
- သန်းသန်းတင့် - - - - - - - - - -	၃၇
- ဓမ္မဝီရသန္တာ - - - - - - - - - -	၄၀
- မြင့်သိန်း(မော်ကျွန်း) - - - - - -	၂၇
- ဟိတေသီ နာဂသိန် - - - - - -	၁၁
- ခင်သူဇာမြင့် - - - - - - - - - -	၃၅
- ဒေါ်လေးငွေစန္ဒာ - - - - - -	၃၁
- ပန်ဆုမြတ် - - - - - - - - - - -	၃၆
- မောင်ပြည့် - - - - - - - - - - -	၁၇
- စစ်ကိုင်းဝင်းရွှေ - - - - - - - -	၁၉
- ဓမ္မဝီရ - - - - - - - - - - - -	၁၆
- ဘုန်းအောင်ကျော် - - - - - - -	၂၆
- သီလမိုးစက်ပွင့် - - - - - - - -	၃၀
- ယုဝတီရွှေဝါစိန် - - - - - - - -	၈
- တက္ကသိုလ်မြသွေး - - - - - - -	၃၉
-အောင်လံဆိုးပေ - - - - - - - -	၈

တို့၏အထူးဆောင်းပါး၊ သတင်းနှင့် ကဗျာများ။

ရာစုသစ်၏ စိန်ခေါ်မှုမျိုးစုံကို ရဲရင့်တည်ကြည်သော စိတ် ငြိမ်းချမ်းသော လောကအမြင်ဖြင့် ဘဝကို ရင်ဆိုင်လျက် အောင်မြင်စွာ ဖြတ်သန်းနိုင်ကြဖို့ ဓမ္မဝီရဂျာနယ် ဖတ်ကြစို့

အယ်ဒီတာအာဘော်

စွမ်းအားလေးရပ်ကို ရှေ့သွားပြုကာ အထက်တန်းဘဝ ရောက်ရေး ကြိုးစားပေး

ဤလောက၌ လူသားဟူသမျှ တာဝန် တစ်ခုခုကို ဆောင်ရွက်ကြရာဝယ် မိမိဆောင်ရွက်သောကိစ္စ မပြီးပြီးအောင် ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ကြရာ၌ ခိုင်မြဲသော စွမ်းရည်ရရှိလာသည်။ ယင်းကို စွမ်းအားဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြပါ သည်။

ထိုစွမ်းအားသည် သက်ရှိသတ္တဝါ အသီး သီး၌ ရှိသလို သက်မဲ့အရာဝတ္ထုများ၌လည်းရှိသည်ကို တွေ့ရပါမည်။ ဥပမာအပင်ပေါက်နိုင်သော စွမ်းအားပါရှိသော မျိုးစေ့၊ အကိုင်းအခက်၊ အရွက်များ၌ အပင်မပေါက်သေးစေကာမူ ပေါက်နိုင်သော စွမ်းအား ဗီဇသတ္တိရှိသည်။ ထိုမျိုးစေ့က အပင်ပေါက်မှုသည်လည်း သက်မဲ့စွမ်းအားပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဤလောကသဘာဝ၌ ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တာ တည်တံ့အောင် လုပ်နိုင်တာ၊ လှုပ်ရှားသွားလာနိုင်တာဟူသမျှ စသည်တို့သည် စွမ်းအား ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းစွမ်းအားကို ပါဠိဝေါဟာရအားဖြင့် **ဗလတမောသယံ၊**သတ္တိဟူ၍ ခေါ်ဆိုနေကြသည်။ မြန်မာဝေါဟာရ၌ ထင်ရှားသော စကားမှာ ဗလ နှင့် သတ္တိဟူသော စကားဝေါဟာရဖြစ်ပါသည်။

လောကလူသားတို့ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ ကြီးပွားချမ်းသာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သော စွမ်းအားကြီး (၄) ရပ်ရှိသည်။ ထိုစွမ်းအားများသည် လောက လူသားတို့အတွက် အလွန်ပင် အကျိုးကျေးဇူးကြီးများသည်ဟု ဟောထားပါသည်။

၁။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာ ၃ ပါး ၏ စွမ်းအား

ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ၊ သံဃံ ဂုဏ်တော်တစ်ပါးပါးကို စွဲစွဲမြဲမြဲ အမိဋ္ဌာန်ထားကာ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်နေပါက မိမိတွင် ကျရောက်ဆဲ ကျရောက်လတ္တံ့ အန္တရာယ် ကင်းပြီး လောကီကောင်းကျိုးစီးပွားရနိုင်ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓက လမ်းညွှန်ထားပါသည်။ ကိုယ်ခံအားနည်းသူကား ရောဂါအမျိုးမျိုး ကျရောက်ခံစားနိုင်သလို ရတနာသုံးပါး စွမ်းအားနည်းသူများအား မိမိ၏ စိတ်ဓာတ်အားနည်းမှုနှင့် နတ်ကောင်းနတ်မြတ်များစောင့်ရှောက်မှု အားနည်း၍ အန္တရာယ်မျိုးစုံ ကျရောက်နိုင်သလို စီးပွားဥစ္စာလည်း မအောင်မြင် ကျရှုံးတတ်ပါသည်။

၂။ ကျင့်ဝတ်များစွာနှင့်ညီစွာ ကျေးဇူးပြုတတ်သော မိဘတို့၏ ကျေးဇူးစွမ်းအား

ဤလောကတွင်မိဘလောက် မေတ္တာတရားကြီးမားသူ မရှိပါ၊ မိဘတို့သည် မည်သည့်အရာနှင့်မျှနှိုင်း၍မရနိုင်ပါ။ အရာဝတ္ထုဟူသမျှ ၁၀၀၀ ပိုင်း တစ်ပိုင်းမျှသာရှိပါမည်။ မိဘသည် မိမိကို ငယ်စဉ်ကတည်းက ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက် ပြုစုခဲ့သည်၊ ပညာသင်ပေးခဲ့သည်။ အမွေဥစ္စာ ပေးခဲ့သည်။ ဤမျှကျေးဇူးကြီးလှသော စွမ်းအားရှင် မိဘကို မမေ့ရ၊ ကျေးဇူးဆပ်ရမည်။ ရိုသေရမည်၊ မြတ်နိုးရမည်၊ လုပ်ကျွေးရမည်၊ ထိုစွမ်းအားကြောင့် မိမိဘဝ ပစ္စုပ္ပန်တမလွန် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ရပါမည်။

၃။ ဆရာကျင့်ဝတ်များနှင့်ညီစွာ ပညာသင်ပေးသော ဆရာစွမ်းအား

လူ့လောကလူ့ဘဝ ရပ်တည်နိုင်ရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရရှိရေးအတွက် ဆရာမရှိ၊ ငါးပိဖုတ်သော်မှ နည်းမကျ ဆိုသည့်အတိုင်း လောက၌ ဆရာစွမ်းအားသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ ထိုဆရာကို မှီဝဲဆည်းကပ် ရိုသေမြတ်နိုး၍ ပူဇော်ကြရမည်။ ထိုဆရာစွမ်းအားကြောင့်လည်း မိမိတို့ဘဝ လောကီလောကုတ် ချမ်းသာ အထုပ်ကို ယူသွားနိုင်ကြမည်။

၄။မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း အပေါင်း အသင်း ကောင်းစွမ်းအား

လောကကြီးပွားရေးတွင် မိဘ ဆရာသမားပြီးလျှင် အလွန်အရေးကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မိတ်ကောင်း၊ ဆွေကောင်းဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓက လောကကြီးပွားကြောင်းတရား၌ ကလျာဏမိတ္တသမ္ပဒါနှင့် ပြည့်စုံရမည်ဟု ဟောထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤလောက၌ လောကီ လောကုတ်ကြီးပွားချမ်းသာလိုသော သူတို့သည် ဤစွမ်းအား (၄) ရပ်ကို မပြတ်ဆည်းကပ် ဆောင်ရွက်ကြရန်၊ ရိုသေလေးစား မြတ်နိုးဆောင်ရွက်ကြရန် အသိပေးတိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်ပါသတည်း။

အယ်ဒီတာ

"rBD\ wlifwef;cu

ရာစုသစ်၏ စိန်ခေါ်မှုမျိုးစုံကို
ရဲရင့်တည်ကြည်သော စိတ်
ငြိမ်းချမ်းသော လောကအမြင်ဖြင့်
ဘဝကိုရင်ဆိုင်လျက် အောင်မြင်စွာ
ဖြတ်သန်းနိုင်ကြဖို့
ဓမ္မဝီရဂျာနယ် ဖတ်ကြစို့

သံသရာမှတ်တမ်းကို ပြင်လို့မရပါဘူး

- လူတွေကိုညာလို့ရချင်ရမယ်။
  သမိုင်းကိုညာလို့ရချင်ရမယ်။
- မိမိကိုယ်ကိုမိမိတောင် ညာချင်ရင် ညာလို့ရပါသေးတယ်။
- သံသရာမှတ်တမ်းမှာတော့ အရှိဟာ အရှိအတိုင်း အမှန်အကန်တရား(သစ္စာ)ဟာ ပီပြင် ထင်ရှားနေမှာပဲ၊ ပြင်လို့ဖုံးလို့ကွယ်လို့မရပါ။

ဓမ္မထက်ကို

လိုအင်ကိုဖြည့်ဆည်းကြရာမှာ . . .။

- လူ နတ် ဗြဟ္မာသတ္တဝါဟူသမျှ လိုအင်တွေနဲ့ ရှင်သန်နေကြတာပါ။
- အချို့သောလိုအင်တွေက လွယ်လွယ်ကူကူ၊ အချို့သောလိုအင်တွေက ခက်ခက်ခဲခဲမှ ရနိုင်တာမျိုး မဟုတ်လား။
- မိမိလိုချင်တဲ့အရာဟာ တကယ်တန်ဖိုးရှိတဲ့အရာဖြစ်ဖို့၊ မိမိရချင်တာထက် မိမိရသင့်တာ ယူသင့်တာဖြစ်ဖို့၊ မိမိရသင့်ယူသင့်တာထက် မိမိအတွက် အမှန်တကယ် လိုအပ်တာဖြစ်ဖို့ အမှန်တကယ်လိုတာထက်ကိုပဲ ဖြစ်နိုင်လျှင် လျှော့ယူဖို့ (လိုအင်ကို နိမ့်ယူဖို့)။
- လိုအင်ကို ဖြည့်ဆည်းရာမှာ ငြိမ်းချမ်းသောစိတ်နဲ့ ရယူခြင်းဖြင့် လိုအင်အားလုံးပြည့်ဝပါလိမ့်မယ်။
- ငြိမ်းချမ်းသောစိတ်ဖြင့်သာ ပကတိအရှိတရားကို မြင်တွေ့နိုင်ပြီး မှန်ကန်သော အဆုံးအဖြတ်ကို ရဲရင့်တည်ကြည်စွာ ချမှတ်နိုင်ပါတယ်။

ဓမ္မထက်ကို

ဝဋ်မှာအမြဲ ငရဲမှာအပ ဆိုသောလည်း..

b'EZeEom&(rNMeZm)

(က)

"ဝဋ်မှာအမြဲ ငရဲမှာ အပ" ဆိုတဲ့ စကားကို သုံးစွဲနေကြတာ ကြာပါပြီ။ ဝဋ်ဆိုတာ အမြဲခံရတယ်။ ငရဲဆိုတာ အပယိကပဲ မှတ်ထင်နေကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ "ဟဲ့ကောင်လေး ခြင်ကောင်ကို သတ်မှာဖြင့် သေအောင်သတ်လိုက်၊ မသေမရှင် မလုပ်ထားနဲ့၊ ဝဋ်လိုက်တတ်တယ်နော်" ဆိုတဲ့ စကားမျိုး။ "ဟဲ့ကောင်မလေး၊ ယင်ကောင်တွေကို သားရေကွင်းနဲ့ လိုမ့်ဖမ်းမနေနဲ့ ခြေထောက်တွေကျိုး-အတောင်တွေပဲ့ကုန်ရင် ဝဋ်လိုက်တတ်တယ်ဟဲ့" ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းမျိုးတွေကို မကြာခဏ ကြားရလေ့ရှိပေတယ်။

"ထော့ကျိုး-ထော့ကျိုးနဲ့ ကျိုင်းထောက်ကြီး ထောက်ကာထောက်ကာ သွားနေသူကိုတွေ့မြင်ရင်လည်း အဲဒါဝဋ်လိုက်တာပေ့ါလို့ ပြောကြရဲ့။ တော်မွတ်ဆင်းရဲတဲ့ဒဏ်၊ သူတစ်ပါးနှိပ်စက်တဲ့ဒဏ်၊ မတော်မတရားစွပ်စွဲမှုတွေ ခံရတဲ့အခါမှာလည်း ဝဋ်ကြွေးရှိရင် ပြေပါစေတော့လို့ ဆုတောင်းလေ့ရှိကြပေတယ်။ ဝဋ်ဆိုတာ ဆုတောင်းရုံနဲ့ ပြေမှာလားဆိုတာကို စဉ်းစားကြည့်သင့်ပါတယ်။ ဝဋ်ကြွေးတော်ပြေ၊ ဝဋ်ကြွေးတော်ပြေတောင် (ဝန်ချတောင်) ဆိုတဲ့ ဘုရားစေတီတွေ၊ တောင်တွေ ပေါ်လာ၊ ရှိလာလေတော့ အားကိုးရပြီဆိုတဲ့ကာ ဆုတောင်းကြပြန်ရော၊ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ကိုယ်လုပ်ချင်ရာ မဟုတ်မဟပ် အကုသိုလ်ဒုစရိုက်တွေလျှောက်လုပ်ပြီးမှ ဝဋ်ကြွေးရှိရင် ပြေပါစေ. . . လို့ လုပ်လို့ရမတဲ့လား။

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရင့်မာကြီးတောင် ဝဋ်ကြွေးရှိခဲ့လေသမျှ ဘုရားဖြစ်တဲ့အထိကျေအောင် ပေးဆပ်တော်မူရတယ်။ ဦးခေါင်းတော်ခဲခြင်း၊ ခါးတော်နာခြင်း၊ ခြေမတော်သွေးစိမ်းရှင်ရှင်ထွက်ခြင်း၊ ဝမ်းတော်လားခြင်း. . စတဲ့ ဝိပါက်တော် ၁၂-ပါးဟာ ဝဋ်ကြွေးတွေပါပဲ။ ဝဋ်ကြွေးရှိရင်တော့ ကျေအောင်ဆပ်ရမှာပေ့ါလေ။ ဝဋ်ကြွေးတော်ပြေပါစေ-ဆိုလိုက်ရုံနဲ့ ဘယ်ရမှာလဲ။

(ခ)

-ဝဋ်ဆိုတာ ဝဋ္ဋဆိုတဲ့ ပါဠိက ဆင်းသက်လာတာ။

- ဝဋ္ဋရဲ့အနက်က လှုံးခြင်း-လည်ခြင်း ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါ။

ဗုဒ္ဓစာပေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာတော်မှာ ဝဋ်သုံးပါးရှိတယ်။ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်နဲ့ ဝိပါကဝဋ် တို့ဖြစ်ပါတယ်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တို့ဟာ ကိလေသဝဋ်ဖြစ်တယ်။ သင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဘဝတို့ဟာကမ္မဝဋ်ဖြစ်တယ်။ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ ဇာတိ၊ ဥပ ပတ္တိဘဝ၊ ဇရာမရဏ-ရှစ်ပါးတို့ဟာ ဝိပါကဝဋ် ဖြစ် ပါတယ်။

ပါဠိဝေါဟာရတွေဆိုတော့ နားလည်မှာမဟုတ်ဖူး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သင်တန်းတက်ဖူးသူ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာကို လေ့လာဖူးသူတွေကတော့ သိမှာပါ။ အားလုံး နားလည်သိလွယ်အောင်ပြောရရင် အဝိဇ္ဇာ (သစ္စာမသိတာ)၊ တဏှာ (လိုချင်တာ)၊ ဥပါဒါန် (စွဲလန်းတာ)- ဒီသုံးပါးဟာ 'ကိလေသဝဋ်' **အကြောင်းသမုဒယသစ္စာ။ အကြောင်းတရား။**

သင်္ခါရ (ပြုပြင်စီရင်မှု)၊ ကမ္မဘဝ၊ (ကာယကံနဲ့ပြုမှု၊ ဝစီကံနဲ့ပြောမှု၊ မနောကံနဲ့ကြံမှု) တို့ဟာ 'ကမ္မဘဝ' ဖြစ်တယ်။ သစ္စာအနေနဲ့ပြောရင် **အကြောင်းသမုဒယသစ္စာ။ အကြောင်းတရားတွေပါပဲ။**

ဝိညာဏ် (ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်)၊ နာမ်ရုပ် (ခန္ဓာကိုယ်)၊ သဠာယတန (မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်)၊ ဖဿ (တွေ့ထိမှု)၊ ဝေဒနာ (ကောင်းဆိုး)၊ မကောင်းမဆိုးခံစားမှု)၊ ဇာတိ (ဘဝသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု)၊ ဥပပတ္တိဘဝ (ကိုယ်ထင်ရှားဘွားခနဲဖြစ်မှု)၊ ဇရာမရဏ (အိုမှု၊ သေမှု) တို့ဟာ 'ဝိပါကဝဋ်' ဖြစ်ပါတယ်။ **အကျိုးတရား ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်ပါတယ်။**

လောကမှာ အကြောင်းကင်းပြီးဖြစ်လာတဲ့ အကျိုးတရားဆိုတာ မရှိပါဘူး။ အကြောင်းအချက်ကြောင့် အကျိုးဆက်တွေ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေရတာပါ။ ဒီတော့ကာ-ဘယ်သူမပြု မိမိပြုတဲ့ မိမိမှုတွေသာဖြစ်ပါတယ်။

အကြောင်းတရား၊ သမုဒယသစ္စာဖြစ်တဲ့ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်ကိုလုပ်ခဲ့လို့ အကျိုးတရား၊ ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တွေ ရရှိနေခြင်းဖြစ်တယ်။ မိမိတို့ဟာ အကျိုးဒုက္ခသစ္စာ၊ ဝိပါကဝဋ်ထဲမှာရှိနေကြပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် 'ဝဋ်လိုက်နေသူများ' လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ **'ဝဋ်လိုက်နေသူ' လို့ တစ်စုံတစ်ယောက်ကပြောရင် မနာပါနဲ့၊ အမှန်တရား(သစ္စာစကား)ပြောတာဖြစ်လို့ ကျေနပ်စွာ လက်ခံပါ။ ဒုက္ခတွေလုံးလည်လိုက်နေလို့ ဝဋ်လို့ခေါ်တာပါ။**

ဒါပေမယ့်. . . မိမိတို့ဟာ ခြေကျိုး၊ လက်ကျိုး၊မျက်စိမမြင်၊ ဆွံ့အ၊ နားပင်းနေသူတွေကိုသာ မညှာမတာ ဝဋ်လိုက်နေသူများလို့ ပြောလေ့ပြောထရှိကြတယ်လေ။ အမှန်မှာတော့- အားလုံးဝဋ်လိုက်နေသူချည်းပါပဲဗျာ။

ဝဋ်ကြွေးဆိုတာ အမှန်မှာတော့-မိမိပြုခဲ့တဲ့ မကောင်းမှုအကုသိုလ်အလျောက် ငရဲ. . စတဲ့ ပဋိသန္ဓေအကျိုးပေးပြီးနောက် အကျိုးဆက်အနေနဲ့ ကျန်ရှိနေတဲ့ ကံကြွင်းဖြစ်တယ်။ အဲဒီကံကြွင်းကြောင့် ဒီဘဝပဝတ္တိအခါမှာ ခံစားရတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခများ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ကို ဓားနဲ့ခုတ်သတ်ခဲ့လို့ ငရဲသို့ကျရောက်ခံစားရတယ်။ ငရဲမှာသက်တမ်းစေ့ ခံစားရပြီးနောက် လွတ်မြောက်လာကာ တိရစ္ဆာန် စသဖြင့်ဖြစ်ရာ ဓားခုတ်ခံရပြီး သေခြင်း (အကုသိုလ်ကံအလျောက်) လူဘဝသို့ ရောက်လာတဲ့တိုင် ဓားလက်နက်နဲ့ သေရခြင်းစတာတွေဟာ ဝဋ်ကြွေးခံရခြင်းတွေပါပဲ။

သူ့အသက်ကိုသတ်ရာမှာ အသတ်ခံရသူ မသေလို့ ကမ္မပထမမြောက်တဲ့အတွက် ငရဲသို့ မကျသော်လည်း သေလောက်တဲ့လက်နက်တစ်မျိုးမျိုး ထိခိုက်ရှနာခြင်းစတဲ့ ဝဋ်ကြွေးများကို ခံစားရတတ်ပါသေးတယ်။

ဝဋ်ကြွေးကျေချင်ရင် သက်သာချင်ရင်တော့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားထံမှာ ဆုတောင်းရမှာမဟုတ်၊ ပေးဆပ်ရမှာမဟုတ်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကို အဆက်မပြတ်ပြုလုပ်ရန်သာ

လိုပါတယ်။ သရဏဂုံ သုံးပါးမပျက်နဲ့၊ ငါးပါးသီလ လုံခြုံရမယ်။ အမြဲတမ်းဘုရားရှိခိုးကာ ပရိတ်ရွတ်ခြင်း၊ မေတ္တာဘာဝနာပွားခြင်း၊ သမထဝိပဿနာတရားများအားထုတ်ခြင်း၊ အလှူဒါနပြုခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမယ်။ သို့မှသာ- ကုသိုလ်ကံအဟုန်အားသေးမသွားဘဲ အရှိန်မြှင့်တင် ပေးနေရန်လိုပါတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့- ဝဋ်ကြွေးဆိုတာမိမိမှာ ကုသိုလ်ကံ အားနည်းချိန်မှာ ဝင်ရောက်လာတတ်လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

(ဂ)

တစ်ခါတည်းသေအောင်သတ်ရင် အပြစ်မကြီးဘူး။ ကျိုးအောင်၊ ကန်းအောင်၊ မသွားနိုင်၊ မလာနိုင်အောင်လုပ်ရင် အပြစ်ကြီးတယ် (ဝဋ်လိုက်တတ်တယ်) လို့ ထင်နေကြတာမမှန်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကျိုးရုံကန်းရုံလုပ်ခြင်းထက် သတ်ခြင်းက အပြစ်ကြီးပါတယ်။

ဝဋ်နဲ့ငရဲမှာ ဝဋ်ဟာ ပဝတ္တိအကျိုးဖြစ်တယ်။

ငရဲမှာ ပဋိသန္ဓေအကျိုးဖြစ်တယ်။

ငရဲကျရင် ငရဲသက်တမ်းအတိုင်း ခံရပါတယ်။ ငရဲကြီးက ရှစ်ထပ်ရှိပြီး ငရဲငယ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာရှိပါတယ်။ ပြုလုပ်တဲ့အကုသိုလ်ကံကို လိုက်ပြီး အပြစ်အကြီးအသေး အလေးအပေါ့ ခံစားရတယ်။

'ဝဋ်မှာ တစ်ခဏ-ငရဲကား တစ်ဘဝ' လို့လည်း ဆိုထားတယ်။

ငရဲတစ်ဘဝကျသွားရင် အကုသိုလ်အကျိုးတွေဆက်ပြီး သုဂတိဘဝပြန်ရောက်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ဝဋ်ထက် ငရဲကိုပိုပြီး ကြောက်သင့်ပါတယ်။

မျက်မြင်လက်တွေ့ကြည့်ပါ။ ကျိုး၊ ကန်း၊ ဆွံ့၊ အ နေခြင်းထက် သေခြင်းက ပိုပြီးဆိုးပါတယ်။

သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းတို့မှ ရှောင်ရှားနိုင်ကြပါစေ။

မေတ္တာဖြင့်
မုံရွာနေဇာ
(သဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ)

"r@Donf Ak\ ax&0|'"r@w&m;ppfw&m;reSf
xeSfum;&efjzpfonfqdkonfcH;tcuf ESifh tnD
vdkfunfjzL"r@Dpmaywdkt ESifh
'Dpfw,fjmufunfwdkfS2009 ckrwfv twGuf
jzefcd kvfa0 vdkf yfyD

* idkcrf;0,ESifwuókvfobifobDl
("r@D\ "r@bDfm;)
* idkcrf;0,ESifpkrifvwf\
(qμDBa&Ttmif\ "ry@'aumuEkvfcufpmpk)
* idkcrf;0,D
jzwfobef;cefdef;ESifyxrykdf('kvd) t ud uf

A'*wum

ဆရာတော် ဦးသီလာစာရ
(ရှိုးမတိမ် မဟာအောင်မြေကျောင်း)

အညတရကုဋုမ္ဗိက ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူသောအခါ သားသေခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်သောကနှိပ်စက်လှသည်ဖြစ်၍ ငိုကြွေးမြည်တမ်းနေသော သူကြွယ်တစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ 'ပိယတော ဇာယတိ သောကော' စသော ဂါထာကို ဟောတော်မူသည်။

ပိယတော ဇာယတီ သောကော၊
ပိယတော ဇာယတီ ဘယံ။
ပိယတော ဝိပ္ပမုတ္တဿ၊
နတ္ထိ သောကော ကုတော ဘယံ။

မြန်မာကဗျာ

ချစ်ခင်ခြင်းမှ သောကဖြစ်လာ၊
ချစ်ခင်ခြင်းအတွက် ကြောက်မက်တစ်ဖြာ၊
ချစ်ခင်မှုရှင်း လွတ်ကင်းသူမှာ၊
စိုးရိမ်ခြင်း၊ ကြောက်ခြင်းဘယ်ရှိရာ။

From endearment springs grief, from endearment springs fear; for him who is wholly free from endearment there is no grief, must less fear.

စကားပြေ။ ။ (ကာမဂုဏ်ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းမှ စိုးရိမ်ခြင်းဖြစ်၏။ ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် ကြောက်ခြင်းဖြစ်၏။ ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းမှ လုံးဝလွတ်ကင်းသောသူအား စိုးရိမ်ခြင်းနှင့် ကြောက်ခြင်းသည် ဘယ်သောအခါမှ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

ရော ဝ ဝ ရှုလိုက်
ထုတ်လုပ်ခွင့်လိုင်စင်အမှတ် ၁/၂၀၀၃ တဆထလ (၁၁၅၈)

အဘထ ၏
'ထ' အမှတ်တံဆိပ်
ရှုဆေးဘူးကြီး
ဖြန့်ချိရေး
အမှတ် (၁၅)၊ လှိုင်မြစ်လမ်း၊ ပေါက်တောရပ်၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်။
အမှတ် (၄)၊ ပုမားတိုက်၊ ဘုရင့်နောင်လမ်း၊ ရွာမအနောက်၊
အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်။ ဖုန်း - ၇၂၂၇၀၄၊ ၆၄၂၀၄၇

u q e v jy n ae

&SSÓ P (zmy)kl

ကဆုန်လပြည့်နေ့ကို နေ့ထူးနေ့မြတ်အဖြစ် နတ်ဗြဟ္မာတို့ ကောင်းချီးထောမနာပြုကာ ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ နတ်ဗြဟ္မာတို့ ကဆုန်လပြည့်နေ့ကို ထိုသို့ပြောဆိုကြသည်မှာ ထူးခြားမှုရှိသည်။ ယင်းထူးခြားမှုကား ဝိသာခါနက္ခတ်၏ ‘စန်း’ နှင့်ယှဉ်ခြင်းကို နိမိတ်တစ်ပါးပြုလျက်ပြောဆိုကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

တစ်နည်းအားဖြင့်လည်း နတ်ဗြဟ္မာတို့ ကဆုန်လကို အကြောင်းထူးထား၍ပြောဆိုကြခြင်းမှာ ကဆုန်လသည် လာမည့်နှစ်၏ အဦးအစထူးခြားသောလ, အနေဖြင့် ကောင်းချီးထောမနာပြု ပြောဆိုကြခြင်းဖြစ်၏။ အကြောင်းကိုဆိုရသော် နှစ်ဟောင်း၏နောက်ဆုံးလဖြစ်သော တန်ခူးလသည် လာမည့်နှစ်သစ်၏ နှစ်ဦးအစ. . ပထမဆုံးလ မဖြစ်နိုင်၊ နှစ်ဟောင်း၏ နောက်ဆုံးလဖြစ်သော တန်ခူးလသည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းရှေ့ပိုင်းသည် နှစ်ဟောင်းမှာပါ၍ နောက်ပိုင်းသာလျှင် နှစ်သစ်မှာ ပါဝင်လေ့ရှိသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ တန်ခူးလသည် နှစ်ဟောင်း၏နောက်ဆုံးအပိုင်းအခြားကာလအတွင်း၌ပင် ကုန်ဆုံးသွားတတ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ တန်ခူးလသည် လာမည့်နှစ်သစ်၏ အဦးအစပထမလဟု ယတိပြတ်ဆိုရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။

ကဆုန်လသည်ကား မည်သည့်နှစ်မှာမဆို၊ တစ်လလုံးလုံး နှစ်သစ်ထဲမှာပါဝင်၍ နှစ်သစ်၏ အဦးအစ ထူးသောလဦးလမြတ် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအချက်သဘောကြောင့်လည်း နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းက ကဆုန်လကို အမွှမ်းတင်ချီးကျူးပြောဆိုကြဟန်ရှိပေသည်။ စင်စစ် လောက, ၏ သဘောအရ ပြောရလျှင်လည်း မည်သည့်အရာကိုစွဲ၍မဆို အဦးအစဖြစ်သောအရာသည် ထူးခြားသော သဘောလက္ခဏာရှိပေသည်။ ဥပမာ-အိမ်ဆောက်ရာ၌ အဦးအစထားပြီးစိုက်ထူကြသော ဥယျာဉ်တိုင်သည် အိမ်တစ်လုံးတည်ဆောက်ရာ၌ ထူးခြားသော သဘောလက္ခဏာကိုဆောင်သကဲ့သို့ ကဆုန်လသည်လည်း နှစ်သစ်၏ထူးခြားသော အဦးအစကို ဆောင်ယူလျက်ရှိပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ အဦးအစပထမဖြစ်သောအရာမှန်သမျှကို လူနတ်ဗြဟ္မာသတ္တဝါများ အမြတ်တနိုးအရးတယူ အသိအမှတ်ပြုတတ်ကြခြင်းကား လောကဓမ္မတာ မင်္ဂလာတစ်မျိုးပင်ဖြစ်ပေသည်။

ထို့အတူ ရှေးရှေးက ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးများ ဖွားတော်မူရာလမှာလည်း ကဆုန်လ, ကဆုန်လပြည့်နေ့ပင်ဖြစ်သလို ဘုရားဖြစ်တော်မူကြရာနေ့နှင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာနေ့တို့မှာလည်း နှစ်သစ်ဦး၏ ထူးမြတ်သော ကဆုန်လပင်ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ထူးခြားသောဖြစ်ရပ်များ ကဆုန်လပြည့်နေ့များ၌သာ ဖြစ်ရခြင်းသဘောမှာလည်း အထက်တွင် ပြောဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကဆုန်လသည် နှစ်သစ်၏ လဦးလမြတ်အသွင်လက္ခဏာကို ဆောင်ယူနေသော ထူးခြားချက်တစ်ရပ်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။

ထိုအချက်ကို ထောက်ရှုကြလျက် ရှေးက မင်းမြတ်တို့သည်လည်း ဘိသိက်ခံယူကြသော လကို ကဆုန်လအား ရွေးချယ်အသုံးပြုခဲ့ကြ၏။ ယင်းအချက်ကို ‘မဃဒေဝလင်္ကာသစ် ဘိသိက်ခဏ်း၌. .၊ **“မဟာကဝိန်၊ သုခမိန်တို့၊ နှိုင်းချိန်ပညာ၊ နန်းစဉ်စာနှင့် ညီစွာမကြူး၊ နှစ်သစ်ကူး၍၊ တန်ခူးကုန်ထ၊ ကဆုန်လမှာ၊ ဘိသေကပွဲ၊ ခံမြဲများစွာ. . ” ဟူ၍** စသည်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်စာ, ဖွဲ့ဆိုတော်မူခဲ့ပေသည်။

ထိုနည်းတူစွာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အစဉ်အလာဓလေ့ကောင်း ဓလေ့မြတ်ဖြစ်သော “ညောင်ရေသွန်းလျှုသည့်ပွဲတော်ကိုလည်း ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာပင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ကြလေသည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းမှာလည်း နှစ်သစ်၏အစအဦးမှစပြီး တစ်နှစ်တာကာလပတ်လုံး ဘေးရန်ကင်းရှင်းစေရန် ဆုတောင်းပတ္ထနာပြုလျက် ညောင်ရေသွန်းလျှုခြင်းကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ကောင်းမြတ်သော ထိုအစဉ်အလာဓလေ့သည်ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသော်လည်း အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်ခဲ့ကြရသော ရှေးဟောင်းသူတို့ကမူ ဗုဒ္ဓမပွင့်မီကာလကစ၍ အားထားကိုးကွယ်ရာရှာရင်း ရုက္ခစိုးနတ်နေထိုင်ရာ သစ်ပင်များကို အရေးတစ်ယူအလေးထားပြီး ဆုတောင်းသမှုပြုကာ အားကိုးရှာခဲ့ကြ၏။ ထိုအကြောင်းကို သာဓကပြရသော်. . . ။

ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူခါနီးအချိန်မှာ ဗာရာဏသီပြည် သေနမြို့သူ-သုဇာတာသူဌေးသမီးကလေးသည် ပျို့ရွယ်စဉ်က ညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်သို့ သွားရောက်ပြီး. . .

“ကျွန်ုပ်အချိန်အရွယ်သို့ရောက်လျှင် အမျိုးအနွယ်တူ ယောကျ်ားနှင့်ရ၍ သားဦးလေးဖွားမြင်အောင် စောင်မတော်မူပါ။ သားဦးလေးဖွားမြင်ခဲ့ပါလျှင် နှစ်စဉ်. . နှစ်စဉ် တစ်သိန်းကုန်ပူဇော်ပသပါမည်. . . ။” ဟု ပြောဆိုဆုတောင်းလေသည်။

သုဇာတာသူဌေးသမီးလေး . . . သူဆုတောင်းသည့်အတိုင်းပြည့်ကာ သားဦးလေးဖြစ်

(စာမျက်နှာ ၈ သို့)

ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ စကြဝဠာ(ကမ္ဘာ)အမြင်

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ(ဓမ္မာစရိယ၊ B.A)

(ယခင်အပတ်မှအဆက်)

လေးကျွန်းတမြင်းမိုရ်ယူဆမှုသဘာဝ

လောကဒီပနီကျမ်း၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့၌နေဗိမာန်သည် ကြေးမုံမှောက်ထားသကဲ့သို့ အောက်သို့သာ အလင်းရောင်ဖြစ်စေပြီး နံပါးနှစ်ဘက်ကို အလင်းရောင်မဖြစ်စေဟု ဆိုထားပြီး တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နေရောင်မထွန်းကြောင်း အာလိန်(၅)ဆင့်သည် နေအောက်ဖြစ်သော်လည်း ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ကွယ်ထား၍ နေရောင်မထွန်းကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ယုဂန္ဓိုရ်တောင်သည် နေတက်ရာထွက်ရာ တောင်ဖြစ်သည်။ ယုဂန္ဓိုရ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ ယုဂရေပါဠိပုဒ် ယုဂ=အစုံဆောင်သည်၊ ယုဂရေ- နေ၊ လအစုံကိုဆောင်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

ယုဂန္ဓိုရ်စသော တောင်စဉ် (၇)ထပ်သည် မြင်းမိုရ်တောင်၏ ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိသည်။

တောင်စဉ်(၇)ထပ်ကြားတွင် အလွန်အေးမြသော သီဒါသမုဒ္ဒရာများ ခြားထားကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

သီဒါသမုဒ္ဒရာ အကျယ်သည် မြင်းမိုရ်တောင်နှင့်နီးလျှင် မြင်းမိုရ်တောင်အတိုင်းရှိ၍ မြင်းမိုရ်တောင်နှင့် ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ကြားရှိ သီဒါသမုဒ္ဒရာအနက်အကျယ်မှာ ယူဇနာ ၈၄၀၀၀ ကျယ်သည်၊ နက်သည်ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။

အလားတူ ယုဂန္ဓိုရ်နှင့် ဣသန္ဓရတောင်ကြား သီဒါ သမုဒ္ဒရာ၏ အနက်အကျယ်သည် ယူဇနာ (၄၂၀၀၀)ကျယ်သည် နက်သည်။

ဣသန္ဓရနှင့် ကရဝိကတောင်ကြားရှိ သီဒါသမုဒ္ဒရာ၏ အနက်အကျယ်သည် ယူဇနာ (၂၁၀၀၀)ကျယ်သည်။ နက်သည်။

ကရဝိကနှင့် သုဒဿန တောင်ကြားရှိ သီဒါသမုဒ္ဒရာ၏ အနက်အကျယ်သည် ယူဇနာ (၁၅၀၀)ကျယ်သည်၊ နက်သည်။

သုဒဿနနှင့် နေမိန္ဓရတောင်ကြား သီဒါသမုဒ္ဒရာ၏ အနက်အကျယ်သည် ယူဇနာ(၅၂၅၀) ကျယ်သည် နက်သည်။

နေမိန္ဓရနှင့် ဝိနတကတောင်ကြား သီဒါသမုဒ္ဒရာ၏ အနက်အကျယ်သည် ယူဇနာ (၂၆၂၅) ကျယ်သည်၊ နက်သည်။

ဝိနတကနှင့် အဿကဏ်တောင်ကြား သီဒါသမုဒ္ဒရာ၏ အနက် အကျယ်သည် ယူဇနာ (၁၃၁၂၁/၂)နက်သည်၊ကျယ်သည်။

စုစုပေါင်း သီဒါသမုဒ္ဒရာ၏ အကျယ် ယူဇနာပေါင်းမှာ (၁၆၆၆၈၇၁/၂)ရှိသည်။

ယုဂန္ဓိုရ်တောင်၏ ထုထည်များ အမြင့်ပမာဏအတိုင်းအတာ ယူဇနာ(၄၂၀၀၀)ရှိပြီး ကျန်တောင်စဉ်များလည်း အလားတူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စုစုပေါင်း တောင်စဉ်(၇)ထပ်၏ ထုထည်ပမာဏများ ယူဇနာ (၈၃၃၄၃)နှင့် (၃) ဂါဝုတ်ဖြစ်သည်။

တောင်စဉ်(၇)ထပ်၏ ထုထည်နှင့် သီဒါသမုဒ္ဒရာ အကျယ်ကိုပေါင်းလိုက်လျှင် ယူဇနာပေါင်း (၂၅၀၀၃)နှင့် (၁)ဂါဝုတ်ရသည်။

ဤအတိုင်းအတာရှိသော မြင်းမိုရ်တောင်ကို နေ၊ လတို့သည် လမ်း(၃)သွယ်ဖြင့် ပတ်သွားနေပါသည်။

-အလယ်လမ်း (မဇ္ဈေဝီထိ) အရ ပျမ်းမျှမနီးမဝေး ခရီးအရ (၂၇၉၈၆၂) ယူဇနာနှင့် (၁) ဂါဝုတ်ဖြင့်သွားသည်။

အတွင်းလမ်း (အန္တောဝီထိ)အရ အနီးဆုံး ခရီးအနေအားဖြင့် (၁၃၉၉၃၁)ယူဇနာနှင့် (၁) ဂါဝုတ်ဖြင့်သွားသည်။

အပြင်လမ်း(ဗာဟိရဝီထိ)အရ အဝေးဆုံး ခရီး အနေအားဖြင့် (၄၁၉၇၉၉)ယူဇနာနှင့် (၃)ဂါဝုတ် ဖြင့်သွားသည်။

ယင်းနေသွားလမ်း (၃)သွယ်အနက်

-အတွင်းလမ်း (အန္တောဂီတိ)မှာ ယူဇနာပေါင်း ၁၃၀၀၀၀ ကျော်

-အလယ်လမ်း (မဇ္ဈေဝီထိ)မှာ ယူဇနာပေါင်း ၂၇၀၀၀၀ ကျော်ရှိသည်ကို ထောက်ဆပါက အန္တော အတွင်း (အန္တောဝီထိ)အစွန်းလမ်းသည် ယုဂန္ဓိုရ်တောင်နှင့် ဣသန္ဓရတောင်ကြား သီဒါသမုဒ္ဒရာ အထက်မှ သွားလမ်းကြောင်းဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

အလယ်မဇ္ဈေဝီထိ လမ်းမှာမူ တောင်စဉ်(၇)ထပ်၊ သီဒါ(၇)တန်မှ လွတ်မြောက်သော မြေပြင်အထက်မှ သွားသောလမ်းဖြစ်သည်။

ယနေ့သိပ္ပံပညာရှင်တို့ အယူအဆအရ တိုက်ကြီး(၇)တိုက် သမုဒ္ဒရာကြီး (၅)စင်းပြထားပါသည်။

တိုက်ကြီး(၇)တိုက်မှာ၊ အာရှ၊ ဥရောပ၊ ဩစတြေးလျ၊ အာဖရိက၊ မြောက်အာဖရိက၊ တောင်အမေရိကနှင့် ရေလွှမ်း၍ ပျောက်သွားသော အန္တာတိကတိုက်တို့ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာစာပေအလိုအရ နေလများသည် မြင်းမိုရ်တောင်ကို ပတ်၍ အလယ်၌ သွားနေကြသောဝန်းရံနေသော တောင်စဉ်(၇)ထပ်ဆိုသည်မှာ ဤတိုက်ကြီး(၇)ခုကို ဆိုလိုသည်ဟု ဆိုပါသည်။

အီကွေတာမျဉ်းသည် ကမ္ဘာအလယ်ခေါင်တိုက်ကြီး အချို့အား ဖြတ်သွားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

လက်ရှိတိုက်ကြီး (၆)တိုက်၏ ကုန်းမြေပမာဏမှာ စတုရန်းမိုင် ၅၇. ၅ သန်းရှိသည်ဟုဆိုပါသည်။

ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ၏ အောက်ခင်းပြင် စတုရန်းမိုင် ၁၃၉. ၄ သန်း ကမ္ဘာလုံးမျက်နှာပြင် စတုရန်းမိုင် ၁၉၆၀. ၉ သန်းရှိပြီး ရေပြင်သည် ကမ္ဘာလုံးတစ်ခု၏ လေးပုံသုံးပုံရှိကြောင်း ပြထားပါသည်။

ယနေ့ သိပ္ပံပညာရှင်တို့ သတ်မှတ်ချက် အရနေသွားလမ်းကိုကြည့်ပါက ဥတ္တရယဉ်စွန်းတန်းသည် မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း ကွတ်ခိုင်နားမှ ဖြတ်သန်းသွားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ခြုံကြည့်ပါက မြေပြင်နှင့် တောင်များ၊ ရေများ ပေါသောအပိုင်း ဖြစ်သည်။

အီကွေတာအပိုင်းမှာ ဘရာဇီးမြောက်ပိုင်းနှင့် အင်ဒိုနီးရှားကျွန်းတို့ကို ဖြတ်သွားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မြေသားထက် သမုဒ္ဒရာပေါများသော အပိုင်းဖြစ်သည်။

ဒက္ခိဏယဉ်စွန်းတန်းမှာ မြေသား ကမ္ဘာအလွန်နည်းပါးသွားပြီး ယင်း၏ တောင်ဘက်က ဆိုလျှင် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာချည်း သက်သက်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။

လောကပညတ်ချက်အရ ဧဝရက်၊ အန်နာပူနာ၊ အရှေ့ရိုးမ၊ အနောက်ရိုးမစသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုနေကြသော်လည်း နိမ့်သောနေရာများ၊ မြင့်သောနေရာများရှိသကဲ့သို့ တောင်စဉ် တောင်တန်းများ များပြားသော အပိုင်းဖြစ်သောကြောင့် တောင်စဉ်(၇)ထပ်သည် မြင်းမိုရ်တောင်ကို ဝိုင်းရံနေကြောင်း မြင်းမိုရ်တောင်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှိနေကြောင်းဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်းလေးကျွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓစာပေများက ဤမြင်းမိုရ်တောင်ရှိ မြေသား ပထဝီကို တိုက်ကြီးဟူ၍ မသုံးဘဲ ကျွန်းကြီးများအဖြစ် သတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်ထားပါသည်။

ကျွန်းလေးကျွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ တိုက်ကြီးများကို ဤသို့ခွဲဝေသတ်မှတ်ထားပါသည်။

၁။ အရှေ့ကျွန်း ဩစတြေးလျတိုက်
၂။ တောင်ကျွန်း(ဇမ္ဗူဒိပ်)အာရှတိုက်
၃။ အနောက်ကျွန်း အာဖရိကနှင့်ဥရောပ
၄။ မြောက်ကျွန်း တောင်၊ မြောက်အမေရိက

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

(စာမျက်နှာ ၆ မှ)

သော "ယသ,သတို့သား" ဖွားမြင်ခဲ့၏။ သူဌေးသမီး သုဇာတာသည် သူ့ကတိအတိုင်း နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ညောင်ပင်မှ ရုက္ခစိုးနတ်မင်းအား အကြီးအကျယ် ပူဇော်ခြင်းအမှု ပြုခဲ့လေသည်။ မဟာသက္ကရာဇ် (၁၀၃) ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင်မူ ဗုဒ္ဓအလောင်းတော်သည်လည်း ယင်းညောင်ပင်ရင်းမှာ သွားရောက်သီတင်းသုံးတော်မူနေခိုက် သုဇာတာသူဌေးသမီးသည် ထူးမြတ်လှစွာသော ဃနာနို့ဆွမ်းကို လာရောက်၍ကပ်လှူခဲ့ကြောင်း ပါဠိဇာတ်-အဋ္ဌကထာနိဒါန်းတွင် အကျယ်ဖွင့်ပြထားပေသည်။

ထိုပါဠိဇာတ်၌ ပထမဆုတောင်းသည့် အနေနှင့် သားဦးရရှိပြီးနောက် နှစ်စဉ်ပူဇော်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့များကို မည်သည့်နေ့ဖြစ်သည်ဟု ဖွင့်ဆိုမပြသော်လည်း ဘုရားအလောင်းတော်အား ဃနာနို့ဆွမ်းဆက်ကပ်ခွင့်ရသောနေ့မှာ ကဆုန်လပြည့်နေ့ဖြစ်ကြောင်း အတိအကျ ကျမ်း၌ဖော်ပြခဲ့ပေသည်။

အဋ္ဌကထာ၌-သုဇာတာဃနာနို့ဆွမ်း လှူဒါန်းခြင်းအကြောင်းကို အဓိကထား၍ဖော်ညွှန်းခဲ့ရာ ဗောဓိညောင်ပင်အား ရေသွန်းလောင်းခြင်းမပြုဟု မမှတ်ယူအပ်ပေ။ ညောင်ပင်ကို အားထားကိုးကွယ်သောခေတ် ပုဏ္ဏားတို့သည် ညောင်ပင်ဝန်းကျင်အား အမှိုက်သရိုက်ရှင်းလင်းခြင်း၊ ရေသွန်းလောင်းခြင်း၊ သောက်ရေလှူဒါန်းခြင်းအမှုတို့ကို ပြုခဲ့ကြကြောင်း ဓမ္မဇာတ်တော်၌ ပြဆိုထားပေရာ သုဇာတာသူဌေးသမီးသည်လည်း ထိုအစဉ်အလာကျင့်ဝတ်အတိုင်း ဃနာနို့ဆွမ်းမကပ်မီ ညောင်ပင်ဝန်းကျင်အား အမှိုက်သရိုက်ရှင်းလင်းခြင်း၊ ရေရှားရေပြတ်သော ကဆုန်လမှာ ညောင်ရေသွန်းလောင်းလှူဒါန်းပြီးမှ ဃနာနို့ဆွမ်းကို လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းပြုသည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရှေးရှေးက အစဉ်အလာများကို ဆက်ဆံလျက် ယနေ့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အပေါင်းက နှစ်ဦးအစ ကဆုန်လပြည့်နေ့ ဗုဒ္ဓနေ့မှာ ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းလှူပြီး နှစ်သစ်တစ်နှစ်တာကာလပတ်လုံး ဘေးရန်ကင်းကွာ အနာမရှိ၊ ဆူးမငြိစေရန် စိတ်ရည်သန်လျက် ကောင်းသောကုသိုလ်ကံအကျိုးကို အားကိုးကာ ညောင်ရေသွန်းလှူနေကြခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

ရှင်ဉာဏ (ဖျာပုံ)

rdwfpfaqpfpfpfvrf

* ဥစ္စာရွှေငွေ ထွေထွေပြည့်စုံ
ပညာဂုဏ်နှင့် ဆွေဂုဏ်မျိုးဂုဏ်
ဂုဏ်ပေါင်းခြုံသော် ခေါ်ချင်သူများ
ပေါင်းချင်သူများ လာချင်သူများ
အစားစားပေါ့ သွားလာမပျက်
ဝင်ထွက်နေသူ စားတူသွားတူ
ဂုဏ်ယူမဆုံး၊ တပြုံးပြုံးနှင့်
အသုံးလိုမူ ယူပါဦးကွယ့်
တကယ့်အချစ်လို နှစ်နှစ်ကာကာ
မေတ္တာဈေးခင်း ရောင်းရင်းဝယ်ရင်း
သူငယ်ချင်းနှင့် ပျော်ခင်းဖွဲ့ကာ
အတန်ကြာမှ ဘဝကြမ္မာ
စီမံရာသွား ဆိုမလားဘဲ
နည်းနည်းချို့တဲ့ ဂုဏ်သိမ်ခဲ့သော်
တကယ့်မိတ်ဆွေ ရှောင်ခွာနေပြီ၊
ငွေလို ငွေမျိုး ယူလိမ့်နိုးနှင့်
စိုးရိမ်စိတ်များ၊ ရှိမလား. . . ကဲ
ဖယ်ခွာရှောင်သွား တရားမမင်
ဂုဏ်ကိုခင်လျက် ချစ်ကြင်ပါလှ
တကယ်ကျတော့ မိတ္တမစစ်
အနှစ်မပါ၊ ချစ်ဗလာမို့. .
မေတ္တာဈေးသည် ဝယ်သူမရှိ. . .
တွေးတိုင်းသိပြီး သတိနှင့်မှန်း
လက်မကမ်းတော့ စစ်တမ်းထုတ်ဖို့
မလိုတော့။ ။

ယုဝတီရွှေဝါစိန်

---

oldh&mrvnefwmhtar

* ပင်ကိုယ်စိတ်
သိပ်လှတဲ့အမေ။

* အကြင်နာ. . .
ကရုဏာ. . . .
သဒ္ဒါတရား. . . .
မေတ္တာစွမ်းအား
နှိုင်းစရာ ရှာမတွေ့
အမေ့အရှိတရား။

* ဒါပေမယ့် အမေရယ်
နေခဏ
ဘဝနေဝင်ချိန်စောလိုက်တာ
'သင်္ခါရ' တဲ့
'အနိစ္စ' တဲ့
မမြဲတဲ့ တရားတွေ လုံးထွေးရစ်ပတ်
သံသရာ တစ်ပတ်မလည်နဲ့တော့အမေ
ဘဝချုပ်ငြိမ်းရာ အမေရောက်ပါစေ . .

အောင်လံဆိုးပေ

idfcrf0D jzwfbefcedfdefESfyxrylf
'kvd tludfxGHfyD

oHawmfaumif;wGJt vSay;enf(4)

t &Sifo Dmpm&(yd)

မြို့ဦးတောရစာသင်တိုက်၊ ဖားကန့်မြို့

apwem o;wef

အလှူဒါနပြုလုပ်ရာ၌ မည်သူမဆို စေတနာ ပြတ်သားဖို့ အထူးလိုအပ်လှပေသည်။ စေတနာ ဟူသော ပါဠိဝေါဟာရကား စေ့ဆော်တိုက်တွန်းခြင်း ဟု အဓိပ္ပါယ်ရပေသည်။ စေတနာသည်ပင် ကံဖြစ်လျက် အကျိုးပေးတော့သည်။ ဘုရားရှင်ကလည်း “စေတနာ ဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ” ဟု ဟောတော်မူခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။ ထိုစေတနာသည်ပင် သဘောအားဖြင့် မကွဲပြားသော်လည်း ကာလကိုစွဲမှတ်ပြီး ပုဗ္ဗစေတနာ၊ မုဉ္စစေတနာ၊ အပရစေတနာဟု သုံးမျိုးခွဲပေသည်၊ ထိုတွင်- မလှူမီ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သောစေတနာကို ပုဗ္ဗစေတနာ၊ လှူနေဆဲအချိန်အခါ၌ဖြစ်သောစေတနာကို မုဉ္စစေတနာ၊ လှူပြီးနောက်ပိုင်း(မည်သည့်အချိန်အခါ၌ မဆို)ဖြစ်သောစေတနာကို အပရစေတနာခေါ်ပေသည်၊ နည်းများမဆို အလှူဒါနပြုရာ၌ ထိုစေတနာသုံးပါး ပြတ်သားရန်၊ တစ်နည်းဆိုရသော် ညီညွတ်ရန်အလွန် အရေးကြီးလှပေသည်။

[ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ]

စေတနာကား	သုံးပါးရှိသည်၊
မလှူမီက	ပုဗ္ဗခေါ်သည်၊
လှူနေဆဲကြ	မုဉ္စခေါ်သည်၊
လှူပြီးက	အပရ ခေါ်ပေသည်။
အလှူဒါန	ပြုကြသောအခါ၊
စေတနာသုံးရပ်	ညီညွတ်စေရာ၊
အရွယ်သုံးပါး	ကြီးပွားချမ်းသာ၊
ကောင်းကျိုးရ	ဗုဒ္ဓဒေသနာ။

a&A;ESifzdyfy|v|if

“ရေဗူးနှင့် ဖိနပ်မပါ နွေအခါမှသိ၊ ဒါနနှင့် သီလမပါ သေခါမှသိ”ဟု ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြသည်၊ မှန်၏။ မိုး၊ ဆောင်းအခါ၌ အအေးဓာတ် လွှမ်းမိုးနေသောကြောင့် ရေဆာလောင်မှု နည်းပါးပေသည်။ နေမင်း၏ ပူပြင်းသောဒဏ်ကို သာမန်လောက်သာခံရ သည့်အတွက် မဟာပထဝီမြေပြင်သည်လည်း ပြောပလောက်အောင် မပူပြင်းချေ၊ ထို့ကြောင့်ခရီးသွားသူ တစ်ယောက်အနေဖြင့် ရေဗူးနှင့် ဖိနပ်မပါသော်လည်း လွန်စွာဆင်းရဲဒုက္ခ မရောက်နိုင်၊ နွေအခါ၌ကား နေမင်း၏ ပူပြင်းသောအရှိန်ကို (မိုးဆောင်းအခါတို့ထက်)ခံနေရသော ကြောင့် ရေဆာလောင်မှု ပိုများပေသည်။ ဖိနပ် မပါဘဲလည်း ခရီးလုံးဝ မသွားနိုင်၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ လွန်စွာ ရောက်နိုင်ကြပေသည်၊ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ ရေဗူးနှင့် ဖိနပ်မပါ နွေအခါမှသိ-ဟု မိန့်ဆိုတော်မူကြသည်။

'geESifoDv ry|v|if

သတ္တဝါတစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်သွားမည့် သံသရာ ခရီးသည်ကား လွန်စွာရှည်လျားလှပေသည်၊ အိပ်မပျော်သူအတွက် တစ်ညတာအချိန်သည်လည်းကောင်း၊ ခရီးသွားနေသူအတွက် တစ်ယူဇနာ (၈-မိုင်)ခရီးသည်လည်းကောင်း လွန်စွာရှည်လျား သကဲ့သို့ ထို့အတူ- သူတော်ကောင်းတရားမသိသူအတွက် ဘဝသံသရာ ခရီးသည်လည်း လွန်စွာရှည်လှပေသည် ဟု (ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌) ဘုရားရှင်ဟောကြား တော်မူခဲ့သည်။ အနည်းဆုံး- သောတာပန်အဆင့် လောက်ရောက်မှသာ (အဝိနိပါတဓမ္မော) ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကာယ်ဟူသော အပါယ်လေးဘုံ၌ ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန် ကျရောက်ခြင်းမရှိဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ပုထုဇဉ်တို့အနေဖြင့်ကား (ဝိနိပါတဓမ္မော) အပါယ်လေးပါး၌ ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန်ကျရောက်နိုင် သေး၏။ ပုထုဇဉ်ဖြစ်သော်လည်း(အနည်းဆုံး) ငါးပါးသီလလောက် လုံခြုံနေလျှင် သောတာပန် အလားတူသောကြောင့် အပါယ်လေးပါး မကျရောက်နိုင်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရသော် ဘဝသမ္ပတ္တိ ခေါ် ကောင်းသောဘုံဌာနသို့ ရောက်အောင် (အပါယ်မကျအောင်) သီလက စွမ်းဆောင်နိုင်၏။ ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း၌ ဘောဂသမ္ပတ္တိ ခေါ် စည်းစိမ်ဥစ္စာ (အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် ပြည့်စုံအောင် ဒါနက စွမ်းဆောင်နိုင်၏။ အနည်းဆုံး သောတာပန်လောက် မဖြစ်နိုင်သေး စေကာမူ ဒါန၊ သီလ ပြည့်စုံနေလျှင် သံသရာခရီးသွားရာ၌ သိပ်ကြောက် စရာမလို၊ ဤ အဓိပ္ပာယ်ကိုရည်ရွယ်၍ “ဒါနနှင့် သီလ မပါသေခါမှသိ” ဟု ပညာရှင်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြသည်။

om"kac:Elifu

စွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း(ဒါန)ကို အချို့သူတို့က “သူများကို ပေးကမ်းရင်ကုန်သွားတာပဲ၊ မျက်စင်း ဗူးထဲက (မျက်စင်းခပ်ဆေးရည်လေး တွေဟာ တစ်စက် စက်ခပ်ပါများတော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကုန်သွားတာပဲ၊ သွားတိုက်ဆေးဗူးထဲက ဆေးတွေဟာလည်း တစ်နေ့ - တစ်ခါ၊ နှစ်ခါ ညှစ်ပါများလာတော့ ကြာရင်ကုန်သွားတာပဲ၊ ဒီအတိုင်းပဲပေါ့၊ ကိုယ်မှာရှိတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို သူများပေးလိုက်ရင် ကိုယ်မှာလက်တွေ့တော့ကုန်သွား

တာပဲ၊ လျော့သွားတာပဲ၊ အခန့်မသင့်ရင် မွဲတောင်သွားနိုင်သေးတယ်။ ဒါနပြုတယ်ဆိုတာ သံသရာရှည်အောင် ဆွဲဆန့်နေတာနဲ့တူတယ်၊ သံသရာရှည်တယ်” စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးမြင်ကြသည်။ မိမိ၏အယူအဆ (အတ္တနောမတိ) ဖြင့် ထင်ရာဆွဲပြောကြသည်၊ ဒါနပြုသည်ကိုပင် အပိုအလုပ်ဟုထင်ကြသည်၊ ဒါနပြုသည်ကို မချီးမွမ်းနိုင်၊ ကောင်းချီး နုမော် သာဓု မခေါ်နိုင်ကြ၊ “ကြွားချင်လို့ လှူတာပါကွာ၊ ထင်ပေါ်ချင်လို့ အလှူ ပေးနေတာ၊ ဒါမှမဟုတ် ရှိရက်သားနဲ့ ကပ်စေးနဲ နေကြတာ၊ အလှူဒါနတောင်ပြုဖော်မရဘူး”လို့ သူတစ်ပါးကဲ့ရဲ့ခံရမှာကြောက်လို့ အလှူဒါနပြုနေတာ” ဟု စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးဝေဖန်ကြသည်၊ အပြစ်ပြောကြသည်။

t w|ESwuGt u\|ye&Eif

မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်ပဲလှူလှူ၊ လှူသည်ဆိုလျှင်ပင် ဒါနကုသိုလ်ရနိုင်သည်။ လှူလို့ကုန် ရတာချင်းအတူတူ စိတ်စေတနာကောင်းကောင်းထားပြီး လှူလျှင် ပိုပြီးအကျိုးများပေလိမ့်မည်၊ အလှူဒါနပြုခြင်း သည် လယ်ယာမြေထဲမှာ ပျိုးကြဲတာနှင့်တူသည်၊ မျိုးစေ့ချတာနှင့်တူသည်၊ လယ်ယာမြေထဲ ပျိုးကြဲခြင်း၊ မျိုးစေ့ချခြင်းသည် ကိုယ့်လက်ထဲရှိသော အရာဝတ္ထုကို စွန့်ပစ်၊ ကြဲချလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အတိုးနှင့်တကွ အကျိုးပြန်ရလာမည့် စွန့်ကြဲခြင်းဖြစ်ဖို့လိုသည်၊ မျိုးစေ့ချ၊ အပင်ပေါက်၊ အပွင့်ပွင့်၊ အသီးသီး၊ မှည့်ရင့်သောအခါ ရိတ်သိမ်းပြီးလျှင် မူလထက်ပင်ပိုပြီး အဆပေါင်း မြောက်မြားစွာတိုးလာသကဲ့သို့ အလှူဒါနပြုရာ၌လည်း ထိုနည်းသဘောပင်၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထု၊ ပစ္စည်းစုက မည်မျှပင် နည်းပါး(သေးငယ်)နေစေကာမူ မိမိ၏စိတ်စေတနာ၊ သဒ္ဓါအားကောင်းလျှင် ကောင်းသလောက်၊ လူ့စည်းစိမ် နတ်စည်းစိမ် အသုံးအဆောင်မြောက်မြားစွာရရှိနိုင်ပေသည်၊ ညောင်စေ့လောက်လှူ သော်လည်း ညောင်ပင် ကြီးလောက်အကျိုးရရှိနိုင်သည်၊ ဒါန အကျိုးပေး ရာ၌ ပစ္စည်းဝတ္ထုအနည်းအများအပေါ် မူမတည်၊ စေတနာ အနည်းအများ (အတိမ်အနက်)အပေါ် မူတည်ပြီး အကျိုး ပေးကွာခြားပေသည်။

[ဆောင်ပုဒ်လင်္ကာ]

ကောင်းမှုအရွယ်၊ မကြီးကျယ်လည်း၊ စိတ်ဝယ် ဖြစ်ပွား၊ သဒ္ဓါအားနှင့်၊ ဉာဏ်အားသီလ၊ ကြီးကျယ်ကြ၍၊ ဒါနအလှူခံ၊ စင်ကြယ်ပြန်မူ၊ ကံဟူသရွေ့၊ အကျိုးတွေ့၍၊ တစ်စေ့ညောင် လောက်၊ ပင်ကြီးပေါက်သည်၊ အံ့လောက်ဖွယ်ရာ အကျိုးတည်း။

(မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်၊ အမရပူရ)

oa\wmf\u mif;fwl ypön f;Opö

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ် ငါးရာတို့သည် မိုးပေါ်ကကျလာသမျှ ရေတွေကို သိုလှောင်ထားကြသည်မှာ သူတို့ ကိုယ်တိုင် သောက်သုံးဖို့မဟုတ်ပါ။ သတ္တဝါတွေအတွက် သောက်သုံးကြဖို့သာဖြစ်ပေသည်၊ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သစ်ပင်ကြီးငယ် အသွယ်သွယ်တို့သည်လည်း ချိုချဉ်အငန်၊ စပ် ခါးဖန် အတန်တန် သော သစ်သီးများကို သီးပေးနေကြသည်မှာ သူတို့ကိုယ်တိုင် စားသုံးရန် မဟုတ်၊ သတ္တဝါတို့ စားသုံးရန် သီးပေးနေကြပေသည်။ အခါအားလျော်စွာ မိုးဒေဝါက ရွာသွန်းပေးနေသည်မှာလည်း ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများ ချမ်းသာဖို့သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနည်းမခြား၊ အလားတူပင်၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ လက်ထဲ ရှိ ပစ္စည်းဉစ္စာတို့သည် (ကိုယ်တိုင်ချည်း) သုံးဆောင်ခံစားဖို့မဟုတ်၊ သူတစ်ပါးအားကူညီဖို့၊ ထောက်ပံ့ဖို့၊ အကျိုးပြုဖို့၊ အလှူဒါနပြုဖို့သာ ဖြစ်ပေသည်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့အတွက် ကောင်းရာ ကောင်းကြောင်း ဆောင်ရွက်ဖို့သာဖြစ်ပေသည်။

(လောကနီတိ)။

ypöon f;Opöc:if;f rwihnD

ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့၏ လက်ထဲရှိ ပစ္စည်းဉစ္စာ တို့သည် နည်းပါးစေကာမူ သူတစ်ပါးတို့၏ မှီခိုအားထားရာ ဖြစ်၏။ ရေချိုတွင်းရှိ ရေတို့သည် နည်းစေကာမူ သောက်သုံး လိုသူတို့ အတွက် အားထားရာဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ပင်လယ်အတွင်းရှိ ရေတို့သည် မြောက်မြားသော်လည်း (ငန်နေသောကြောင့်)သောက် သုံးလိုသူတို့အတွက် အားထားရာ မဖြစ်သကဲ့သို့ သူတော်ကောင်း မဟုတ်သူတို့ လက်တွင်းရှိပစ္စည်းဉစ္စာတို့သည် မြောက်မြားစွာ ရှိနေသော်လည်း (မည်သူကိုမှ ပေးကမ်းထောက်ပံ့မှုမရှိသည့် အတွက်) သူတစ်ပါး၏ အားထားရာမဖြစ်၊ အကျိုးမပြီး အချည်း နှီးသာဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရသော် ဘီလူးရက္ခိုက် အုပ်စိုး ထားသော တောအတွင်းရှိ ရေကန်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်ပေ သည်။ ထိုရေကန်အတွင်း ရေတို့သည် သောက်သုံးလိုသူတို့ အတွက် ဘာမှအကျိုးမရှိ၊ ပကတိအချည်းနှီးသာဖြစ်ပေသည်။

(လောကနီတိ)

'|euif;fv|ifaooESwl

အလှူဒါနမရှိသူသည် သေသူနှင့် မခြားနားပေ၊ သေသူနှင့် တူပေသည်။ သေပြီးသော မသာလောင်းသည် သူ့ပတ်ဝန်းကျင်၌ များစွာသောပစ္စည်းဉစ္စာတို့ကို ဝန်းရံထားအပ်သော်လည်း “ဤပစ္စည်းကား ဤပုဂ္ဂိုလ်အတွက်၊ ထိုပစ္စည်းကား ထိုပုဂ္ဂိုလ်အတွက်”စသည်ဖြင့် ဝေဖန်ခွဲခြမ်း၍ လှူဒါန်းမှုကို မပြုနိုင်တော့။ ထို့အတူ ပေးလှူလိုစိတ်မရှိ၊ ဒါနမပြုလုပ်သောသူသည်လည်း သူ့အိမ်၊ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်၌ ပစ္စည်းဉစ္စာ မြောက်မြားစွာရှိ နေသည့်တိုင်အောင် စွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းလေ့မရှိ၊ သက်မဲ့နှင့် သက်ရှိသာကွာခြားသည်၊ မပေးလှူပုံခြင်း ကား သေသူ မသာလောင်းနှင့် မခြားနားတော့။ ထို့ကြောင့် အလှူဒါနမရှိသူသည် သေသူနှင့်တူ၏ ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ (မဇ္ဈိမယသုတ်၊ ဒေဝတာ သံယုတ်)။

a'Owmo H; lwf rpåd olwf

အလှူဒါနပြုလုပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ (ဒေဝတာ သံယုတ်၊ မစ္ဆရိယ သုတ်လာ) စကားရပ်တို့ကို ကောင်းစွာမှတ်သားသင့်ပေသည်။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်စဉ်ကာလ ဖြစ်၏။ သတုလ္လပကာယိကာနတ်သားများက အသီးသီးလျှောက် ထားကြသည်။[သတုလ္လပကာယိကာကို- သတ+ဉလ္လပ+ ကာယိကာ= ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ သတ-သူတော်ကောင်းတရားကို၊ ဉလ္လပ-ဆောက်တည်ရွတ်ဆို မှုကြောင့်၊ ကာယိကာ-နတ် ပြည်သို့ရောက်လာကြသော နတ်အပေါင်း- ဟု အသီးသီး အဓိပ္ပာယ်ပြန်ယူပါ၊]

အရှင်သီလာစာရ(ဖားကန့်)

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။)

Akbmomusifpo0f(1)

[awo em*oe

စာရေးသူတို့သည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ကြသည်။ ဘုရားရှင်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ကျင့်သုံးရမည့် ကျင့်စဉ်တို့ကို လေးဆယ့်ငါးဝါကာလပတ်လုံးဟောကြားတော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် နိဗ္ဗာန်သို့တိုင်ရောက်ရှိနိုင်သည့် ထိုကျင့်စဉ်တို့ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း မကျင့်နိုင်ခဲ့ကြပေ။ ဆိုရပါမူ ဆွမ်းဆန်ထဲ ကြွက်ချေးရောဆိုသကဲ့သို့ ရိုးရာနတ်အစွဲအလန်း၊ ဘိုးတော် မယ်တော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးစသည့် ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရောနှောကာ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်။ ထေရဝါဒ ကိုယ်ခံအားနည်းသည့်အတွက်လည်း ထိုနတ်၊ ဘိုးတော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဆိုသူတို့က မ,စမည်ဟု ယုံကြည်ကာ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

မိမိတို့ ကိုးကွယ်နေကြသည့် ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ရည်၊ ထေရဝါဒ၏ အဓိပ္ပါယ်၊ ဘာသာ၏အနက်သဘောတို့ကို တိတိကျကျ သိရှိနားလည်စေရန် အားထုတ်သူကား ဘာသာဝင်ဦးရေနှင့် စာလျှင် နည်းပါးမည်ဟုထင်ပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း နတ်များ၏ဖြစ်စဉ်၊ ဘိုးတော်တို့၏ အတွင်းသဘောတို့ကိုလည်း လေ့လာဆန်းစစ်မှု မပြုဘဲ အရမ်းမဲ့ကိုးကွယ်နေကြသည်ကိုတွေ့မြင်ကြားသိနေရပေမည်။ သူများယောင်လို့ယောင် အမောင်တောင်မှန်းမြောက်မှန်းမသိ ဆိုသကဲ့သို့ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ ရာထူးတိုးရေးအစရှိသည့် အရေးပေါင်းစုံတို့ဖြင့် ချဉ်းကပ်ကိုးကွယ်မှုများကို ဆန်းစစ်ရပါမူ ဝေလေလေ ကိုးကွယ်မှုဟု ဆိုသင့်လှသည်။

ဤနေရာ၌ 'အရှင်ပညိန္ဒာဘိဝံသ' မထေရ်မြတ်ကြီး၏ ထေရဝါဒစစ်တမ်း 'နိဒါန်းတွင်ပါရှိသည့် သီလရှင်ကြီး၏အဖြစ်အပျက်ကို တင်ပြချင်ပါသည်။ နေ့ရှိသ၍ အိုးထဲသို့ ရေလောင်းနေသည်ကိုတွေ့ကြရသည့် ဒကာ ဒကာမများက သီလရှင်ကြီးအား

'ဆရာကြီး နေ့စဉ်ရေလောင်းနေတာကြာလှပြီ ဘာအပင်များပျိုးထားလို့လဲ' ဟု မေးသည့်အခါ သီလရှင်ကြီးက'

'အေးကွယ် အညာက ဒကာ ဒကာမတွေ လှူလိုက်တဲ့ ထန်းလျက်က ချိုလွန်းလို့ မျိုးရအောင် စိုက်နေတာပါ' ဟုဖြေလိုက်လေသည်။ ထန်းလျက်စိုက်၍ ထန်းပင်ပေါက်နိုင်မှန်းကို မသိသည့်သီလရှင်ကြီး၏အဖြစ်ကား သနားစရာကောင်းလှလေစွ။ မိမိတို့သည်လည်း သည်အဖြစ်အပျက်ထဲက သီလရှင်ကြီးနှင့် မည်သို့လျှင်ထူးပါမည်နည်း။ ကိုယ့်မြင်းကိုယ်စီး၍ အထီးမှန်း အမမှန်းမသိဟု ဆိုရလောက်အောင် သူများကပုဂ္ဂိုလ်ထူးဆိုလျှင် လိုက်၍ထူးလိုက်ကြသည်။

အမှန်ဆိုရပါမူ ဘုရားရှင်ထက် ပို၍ထူးခြားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်သည် အဘယ်မှာလျှင်ရှိပါအံ့နည်း။ ထိုဘုရားရှင်သည် မိမိတို့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကျင့်ရမည့် ကျင့်စဉ်တို့ကို လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင့်ငါးရာကျော်ကပင်လျှင် လမ်းညွှန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ 'ဘုရားရှင် ကပိလဝတ်ပြည်' နိကြောစာရုံကျောင်းတိုက်တွင် သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်ကပင်ဖြစ်သည်။ "သာကီဝင်မင်း"သားကြီး မဟာနာမ်သည် ဘုရားရှင်ကို အောက်ပါအတိုင်း လျှောက်ထားမေးမြန်းခဲ့သည်။

'မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်မှာ ဥပါသကာ(ဗုဒ္ဓဘာသာ)လို့ ခေါ်နေကြပါတယ်။ ဘယ်လို အချက်အလက်တွေနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဥပါသကာဗုဒ္ဓဘာသာ စစ်ခေါ်နိုင်ပါသလဲဘုရား'

'ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာမြတ် သုံးပါးတို့အား ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှီဝဲတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဥပါသကာလို့ခေါ်နိုင်တယ် မဟာနာမ်မင်း'

အထက်ပါ ဘုရားရှင်၏ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်နေကြသည့် မိမိတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ်ဖြစ်ပြီလောဟု ဆန်းစစ်ရန်လိုအပ်လှသည်။ အကယ်စစ်စစ် ရတနာမြတ်သုံးပါးကို နှစ်နှစ်ကာကာယုံကြည်သူဆိုပါက ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုးကွယ်ကြမည်မဟုတ်ပေ။ ဤနေရာ၌ ရဟန္တာဟုထင်ရှားကျော်စောတော်မူသော ဝေဘူဆရာတော်ကြီးအား **'တပည့်တော်တို့ဟာ ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေကြပေမယ့် ရတနာမြတ်သုံးပါးရဲ့အကျိုးကျေးဇူးကို မခံစားရဘူးပါဘုရား' ဟု လျှောက်ထားကြရာ ဆရာတော်ကြီးက- 'ဒကာတို့ ဘယ်ခံစားရမလဲ၊ ဒကာတို့ ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်အိမ်ကိုမတည့်တဲ့ သူငယ်ချင်းလာသလောက်တောင်မှ မကြည်ညိုတော့ ဘယ်မှာလာပြီး ခံစားရမှာလဲ' ဟု မှတ်သားဖွယ်ရာ ဆုံးမတော်မူခဲ့ပါသည်။**

ဤအဆုံးအမကား သွေးထွက်အောင်မှန်လှသည်။ မိမိတို့သည် သဒ္ဓါစေတသိက် တစ်လုံးကလွဲ၍ အခြားမည်သည့်အရာကိုမှ ပေးစရာမလိုသည့် ရတနာမြတ်သုံးပါးနှင့်မူ တည့်အောင် မပေါင်းခဲ့ကြသော်လည်း ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြသည့် နတ်၊ ဘိုးတော်စသည်များကိုမူ ကြက်၊အရက်၊ တန်စိုးလက်ဆောင်များကိုပေး၍ နည်းမျိုးစုံနှင့် မတည့်တည့်အောင် ပေါင်းသင်းနေကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ်ဖြစ်လိုပါက ရတနာသုံးပါးကို နှစ်နှစ်ကာကာ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြသင့်သည်။

မိမိတို့သည် ထိုရတနာမြတ်သုံးပါးအား အဘယ်ကြောင့် ယုံယုံကြည်ကြည်ကိုးကွယ်ဖို့ လိုပါသနည်း။ အဖြေကားမိမိတို့ ပုထုဇဉ်သတ္တဝါများတွင် သံသရာ တစ်လျှောက်လုံးက စွဲကပ်ပါလာခဲ့ကြသည့် ကိလေသာနူနာရောဂါတို့ကို ပျောက်ကင်းအောင် ကုသပေးနိုင်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ **ဘုရားရှင်သည် ဆေးသမားဆရာဝန်ကြီးနှင့်တူ၍ တရားတော်သည် ဆေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အရိယာသမုတိနှစ်ဖြာသော သံဃာတော်အပေါင်းသည် လက်ထောက်ဆရာဝန်များနှင့်တူညီကြပါသည်။**

ထိုထို ရိုးရာနတ်၊ ဘိုးတော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဆိုသူများသည် ကိလေသာရောဂါတို့ကို ပျောက်ကင်းအောင်ကုသနိုင်စွမ်းမရှိကြပေ။ လောကီကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေးတို့အတွက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်နေကြရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆင်ခြေပေးလျှင်လည်း ထိုဆင်ခြေသည် ခိုင်လုံမည်မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဘုရားရှင်သည် လောကုတ္တရာအကျိုးအတွက် ပွင့်တော်မူလာခြင်းဖြစ်သော်လည်း လောကီအကျိုးစီးပွားကိုလည်း ပေးနိုင်ကြောင်းကို ပိဋကတ်ဇာတ်လမ်းများထဲတွင် အထင်အရှားပင်တွေ့မြင်နိုင်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ လောကုတ်လောကီနှစ်လီသောချမ်းသာကိုပေးစွမ်းနိုင်သည့် ရတနာမြတ်သုံးပါးအပေါ် နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်သည့် စိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ကျင့်ရမည်ကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ကျင့်စဉ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ကျင့်သုံးကြသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ရနိုင်သည့် အကျိုးကို 'ဒီဃနိကာယ- သုတ်မဟာဝါ' မဟာသမယသုတ္တန်တွင် အကျဉ်းချုပ်ဟောကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူတို့ အနည်းဆုံးရရှိမည့် အကျိုးကား သေသည့်အခါ အပါယ်လေးဘုံသို့ မကျရောက်ဘဲ ကောင်းရာသုဂတိဘုံသို့သာ ရောက်ရှိနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် 'အဂ္ဂိဒတ္တသုတ္တန်'၌လည်း ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို ကိုးကွယ်ရခြင်းကြောင့် ဘေးမရှိခြင်း၊ မြင့်မြတ်ခြင်းများပင်မကဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့တိုင် ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း ဘုရားရှင်ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ရတနာမြတ်သုံးပါးကို နှစ်နှစ်ကာကာ ယုံကြည်သက်ဝင်လာအောင် ကြိုးစားရမည့်တာဝန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အတွက် နံပါတ်(၁)ကျင့်စဉ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ဟိတေသီ နာဂသိန်

သာသနာတော် ၂၅၀၀ ပြည့် ရတနာဗိမာန်

မြတ်ဝေ (ရွှေပြည်သာ)

မြန်မာနိုင်ငံ၏သာသနာအလင်းရောင်

ယခုအခါ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာအလင်းရောင်သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အံ့ချီးဖွယ်ကောင်းအောင် ထွန်းလင်းတောက်ပြောင်လျက်ရှိသည်။ တစ်ချိန်က အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် အခြေပျိုး၍စတင်ထွန်းလင်းခဲ့သော ဗုဒ္ဓသာသနာရောင်သည် ဘူမိနက်သန်မှန်ကန်သော မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ယနေ့ဗုဒ္ဓသာသနာတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိနေပေပြီ၊ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓသာသနာတော်သုံးရပ်ကို ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများက မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်၍သင်ကြားနည်းနာခံနေရသော အချိန်အခါဖြစ်လာချေပြီ။

ပုဂံသာသနာတော်

တစ်ချိန်က ပုဂံပြည်သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူသည်းသော အရည်းကြီးဝါဒကြီးစိုးရာ ဒေသဖြစ်ခဲ့သည်။ အမိုက်မှောင်အတိ ဖုံးလျက်ရှိခဲ့သည်။ ပထမမြန်မာနိုင်ငံကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော အနော်ရထာ ဘုရင်သည် ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအမှောင်ထုကို တွန်းလှန်ဖယ်ရှားကာ သာသနာပြုရဟန်းတော် ရှင်အရဟံကို ပင့်၍ ကိုးကွယ်ခဲ့သည်။ ပုဂံပြည်၏ ဗုဒ္ဓသာသနာအလင်းရောင်ထွန်းလင်းတောက်ပြောင်စေခဲ့သည်။ သာသနာပြုဘုရင်များဖြစ်ကြသော အနော်ရထာမင်းနှင့် ကျန်စစ်မင်းတို့သည် ပုဂံခေတ် မြန်မာ့သမိုင်းကို အောင်မြင်စွာတွန်းလှန်ပြောင်းလဲခဲ့သော သာသနာပြုမင်းကောင်းမင်းမြတ်များဖြစ်ကြသည်။ ထို့အပြင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အမွေအနှစ်များဖြစ်သော ရွှေစည်းခုံစေတီ၊ မင်္ဂလာစေတီ၊ အာနန္ဒာဂူဘုရား၊ သဗ္ဗညုဂူဘုရား၊ ထီးလိုမင်းလိုဘုရား၊ စူဠာမဏိဂူဘုရားစသည့် သာသနိကအဆောက်အအုံအမြောက်အများကိုလည်း တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်။ ယနေ့တိုင် ကမ္ဘာက လာရောက်လေ့လာယူရသော အနုပညာလက်ရာများဖြစ်နေသည်။ ထို့အပြင်မြန်မာအမျိုးသားတစ်ရပ်လုံး အဆင့်မြင့်မားသော ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကိုလည်း ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခဲ့လေသည်။ မင်းနှင့် ပြည်သူ ကြည်ဖြူစွာလက်တွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ကြလေသည်။ ဘာသာရေး စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုစသည်တို့ကို ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အရှေ့တောင် အာရှတွင် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများက လေးစားရသော ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ထောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

မန္တလေးသာသနာတော်

"အုတ်ကျစ်ကျော်အေး၊ မန္တလေး" အဆိုနှင့်အညီ မန္တလေးမြို့ (မန္တလေးနေပြည်တော်)ကို ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် သာသနာပြုဘုရင် ဘဝရှင်မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးက မြို့တော်တည်ခဲ့သည်။ ရွှေမြို့တော်ကြီး ကျုံးတော်၊ မဟာလောကမာရဇိန်စေတီတော်၊ သိမ်တော်ကြီး၊ မဟာအတုလဝေယန်ကျောင်းတော်၊ ပိဋကတ်တိုက်တော်၊ သုဓမ္မာဇရပ်တော်စသော ၇ ဌာနတို့ကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည် မန္တလေးမြို့တော်၊ မြို့ရိုးနှင့် ကျုံးတော်တို့ကို စနစ်တကျ ပန္နက်ချ၍ တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ မန္တလေးရွှေမြို့တော်ကြီးကိုလည်း တစ်ပြလျှင် တာ ၅၀ စီထား၍ အရှေ့အနောက်၊ ၁၂ပြ၊ တာ ၆၀၀ တောင်မြောက် ၁၂ ပြ၊ တာ ၆၀၀၊ အဝန်းတာပေါင်း ၂၄၀၀ ဖြင့် စနစ်တကျအကွက်ရိုက်ပြီး ခမ်းနားစွာတည်ဆောက်ခဲ့သည်။ သာသနာတော် နှစ် ၂၄၀၀ ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မြို့တစ်မြို့၊ မြို့သစ်တည်ဆောက်ရာတွင် မြို့ကွက်ရိုက်ရေးမှာ အဓိကကျသကဲ့သို့ ရေ၊ လမ်း၊ နှင့် မီးရရှိရေးတို့မှာလည်း အဓိကကျသည်။ ယင်းလိုအပ်ချက်များ ပြီးပြည့်စုံမှသာ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်စည်ကားသိုက်မြိုက်သောမြို့တစ်မြို့ဖြစ်လာပေမည်။ အများပြည်သူနှစ်သက်သောမြို့ဖြစ်လာပေမည်။

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည် အမြော်အမြင်ကြီးမားသည်။ မန္တလေးနန်းမြို့တော်ကြီး လုံခြုံရေး၊ မန္တလေးရွှေမြို့တော်သူ ရွှေမြို့တော်သားများသောက်သုံးရေရရှိရေးအတွက် ဆည်တော်ကြီးမှ ရေကို မန္တလေးကျုံးတော်အတွင်းသို့ အရောက်သွင်းယူခဲ့သည်။ ထိုခေတ်က မင်းမှုထမ်းများသည်လည်း ထူးချွန်ထက်မြက်ကြသည်။ မန္တလေးရွှေမြို့တော်ကြီးကို စနစ်တကျ အကွက်ရိုက် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ သောက်သုံးရေဖူလုံအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ သိပ္ပံပညာတတ်မြောက်သော ဘယ်အင်ဂျင်နီယာမှ မပါခဲ့ချေ။ အံ့ချီးဂုဏ်ယူဖွယ်ကောင်းသော မွေးရာပါမြန်မာပညာရှိများဖြစ်ကြသည်။

သာသနာ့ ဒါယကာ မင်းတုန်းမင်း

မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးသည် မန္တလေးသာသနာတော်၏ ထင်ရှားသော သာသနာ့ဒါယကာဘုရင်တစ်ပါးဖြစ်သည်။ မန္တလေးနေပြည်တော်တွင် ဤသာသနာ့ဒါယကာကြီး၏ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို ရေးဖွဲ့သီကုံးပါက ဆုံးနိုင်အံ့မထင်ပါ။ သို့သော်လည်း ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများက ယနေ့အထိ လေးစားအားထား လေ့လာနေကြသော အဓိကသာသနာပြုလုပ်ငန်းကြီး ၂ ရပ်ကတော့ သာသနာ့သမိုင်းအဖြစ် အထင်အရှားကျန်ရှိခဲ့မည့် မှတ်တိုင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသာသနာပြုလုပ်ငန်းကြီး ၂ ရပ်မှာ အခြားမဟုတ်ပါ။ ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်သည့်လုပ်ငန်းနှင့် ယင်းသို့ သင်္ဂါယနာတင်ပြီးသော ပိဋကတ်စာပေများကို ကျောက်ထက်အက္ခရာတင်ပြီး ထားရှိခဲ့သည်။ ကမ္ဘာကျော်သည့် သာသနာပြုလုပ်ငန်းများဖြစ်ပေသည်။

မန္တလေးနှစ် ၁၀၀ ပြည့်ပွဲတော်ကြီး

မန္တလေးမြို့ နှစ် ၁၀၀ ပြည့်ပွဲတော်ကြီး(ဝါ) မန္တလေးသာသနာတော် ၂၅၀၀ ပြည့်ပွဲတော်ကြီးကို နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဦးဆောင်၍ မန္တလေးတောင်ခြေတွင် ၁၃၂၁ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၈)ရက်နေ့မှစ၍ (၁၄)ရက်နေ့အထိ (၇)ရက်တိုင်တိုင်ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ကျင်းပခဲ့လေသည်။

သာသနာတော် ၂၅၀၀ ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ရတနာဗိမာန်တော်

သက္ကရာဇ် ၁၃၁၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၄ ရက် (၁၉၅၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၈ ရက်)နေ့တွင် ၄၅ တာ အနောက်မြောက်ထောင့်၊ ယခင် အမှတ် ၁၀ ရဲစခန်းနေရာတွင် မဟာမုနိဘဏ္ဍာတော်ထိန်းအဖွဲ့နှင့် အစိုးရပါဋိပထမပြန် ဆွမ်းကျွေးအသင်းမှ ၅၈ ဦးကော်မတီဖွဲ့စည်း၍ သာသနာတော် ၂၅၀၀ ပြည့်အထိမ်းအမှတ် ရတနာဗိမာန်တော်ကြီးနှင့် ပရိဘောဂအုတ်တိုက်ကြီးနှစ်ဆောင်ကို ဆောက်လုပ်ပြီး သာသနာ့မှတ်တိုင်စိုက်ထူခဲ့ကြလေသည်။

မန္တလေးနှစ် ၁၅၀ ပြည့်

မန္တလေးရွှေမြို့တော်ကြီးကို သက္ကရာဇ် ၁၂၂၁ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၁၄ ရက်တနင်္ဂနွေနေ့တွင် သာသနာပြုဘုရင် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီးက သာသနာတော်နှစ် ၂၄၀၀ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် တာပေါင်း ၂၄၀၀ အကွက်ရိုက်၍ ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ တည်ဆောက်ခဲ့လေသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ထွန်းလင်းပြန့်ပွားရာ ယင်းမန္တလေးရွှေမြို့တော်ကြီးသည် မကြာမီ နှစ် ၁၅၀ ပြည့်တော့မည် စာရေးသူသည် မန္တလေးနှစ် ၁၅၀ပြည့်အကြိုဆောင်းပါးကို ၃၁. ၃. ၂၀၀၉ ရက်နေ့ထုတ် ဓမ္မဝီရဂျာနယ်အတွဲ ၁၅ အမှတ် အမှတ် ၄ တွင် ရေးသားပူဇော်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

သာသနာ့သမိုင်း မှတ်တိုင်ကျန်ရစ်စေချင်

မကြာမီ နှစ် ၁၅၀ ပြည့်တော့မည်။ မန္တလေး နှစ် ၁၅၀ ပြည့်ပွဲတော်ကြီးကို တာဝန်ရှိသူများက ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ကျင်းပကြတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထူးခြားအောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ကြပါစေဟု ဆန္ဒပြုလျက် ဤသာသနာတော် ၂၅၀၀ ပြည့်ရတနာ့ဗိမာန်သမိုင်းမှတ်တိုင်ကြီးအကြောင်းကို ရေးသားပူဇော်အပ်ပါသတည်း။

မြတ်ဝေ(ရွှေပြည်သာ)

yculq&mawmb&m;u; b'E£aEmbmor[max&

a[mlum;awmrtyaom

yVgldu wfawmf Ced , f [m0*¾Okvåf

r[mowyXmeokvfawmfvm

tveferfwfvSpm;vnfvGf eAÁea&mufumif

vlwfvufawGif Ensom

"rmEky ó emw&m;awmjfrwf

ဤ"ဓမ္မာနုပဿနာတရားတော်မြတ်သည် သာသနာအတွက်အလွန်အကျိုးရှိပြီး၊ သာသနာပြုရာလည်းရောက်သည်မည်၍၊ မြန်မာဘာသာတစ်မျိုးတည်းဖြင့် အစအဆုံးဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။ (ဓမ္မဝီရဂျာနယ်)

(ယခင်အပတ်မှအဆက်)

ဓမ္မာနုပဿနာ ဒုတိယပိုင်း

တရားအားလျော်စွာကျင့်ပါ

'ဓမ္မနုအနုဓမ္မစာရီ' တရားကိုလျော်စွာ ကျင့်လို့ရှိရင် (လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)တွေပယ်တယ်၊ ဒါပေမယ့် အများအားဖြင့် တရားကျင့်နေကြတဲ့သူတွေမှာ (ငါတွေ၊ သူတွေ၊ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါအသိ (ပညတ်)တွေက) ဖုံးပြီး ကျင့်နေကြတော့ တရားကိုလျော်စွာကျင့်ရာ မရောက်တော့ဘူး၊ ဘေးချော်ပြီး လမ်းလွဲကျင့်တွေ ဖြစ်နေကြတယ်. . (မှန်ပါ့)။

ရှိတာက (ဓမ္မ)တရားပဲရှိတာ၊ ရှိတဲ့(ဓမ္မ)တရားလေးတွေကို တရားအားလျော်စွာ သိရမယ်၊ သိရမယ့် (ဓမ္မ)တရားလေးတွေက (ရုပ်)လည်း ဓမ္မပဲ(စိတ်)လည်းဓမ္မပဲ၊ စေတသိက်လည်း (ဓမ္မ)ပဲ၊ (ပညတ်)လည်း(ဓမ္မ)ပဲ၊ ပရမတ်လည်း(ဓမ္မ)ပဲ၊ (နိဗ္ဗာန်)လည်း (ဓမ္မ)တရားသဘောလေးတွေပဲ၊ ဒီ(ဓမ္မ)လေးတွေပေါ်မှာ ပေါ်လာတဲ့(ဓမ္မ)တရားအားလျော်စွာရှုရမယ်၊ သိရမယ်၊ ဒီလို ရှုရမယ့် သိရမဲ့ ကိစ္စကို (ဓမ္မ)နဲ့မဆိုင်တဲ့ (ငါ့)အပေါ်၊ (သူ့)အပေါ် အမြင်မပျောက်တဲ့ (အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်)တွေဖုံးပြီး (ပညတ်)အလိုအတိုင်း ရှုသိနေကြတော့ တလွဲစီဖြစ်နေကြတာပေါ့. . . (မှန်ပါ့)။

(ပညတ်)အပေါ် ရှုရင်(ပညတ်)ပါရင် (အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်)ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တန်းသွားတာ၊ ဒါကြောင့်(ပညတ်)ကို ဖယ်ပြီး ရှုရတယ်။ (ပညတ်)ကိုချန်ခဲ့ပြီး ရှုရတယ်၊ (စိတ်)သန္တာန်မှာ (ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)မပေါ်အောင် (ပညတ်)ကို ဖယ်ရှုရတယ်၊ (ရာဂ၊ ဒေါသ)မပေါ်အောင်ရှုလို့(ရာဂ၊ ဒေါသ)ကင်းနေရင် (ဒုက္ခ)မရှိတဲ့ (နိရောဓ)ဓမ္မပဲဖြစ်တော့တာပေါ့၊ (နိရောဓဓမ္မ)တွေနဲ့ နေလာရင် (နိဗ္ဗာန်)က (နိရောဓသစ္စာ)ရောက်တာပေါ့၊ ဒီလို တရားအားလျော်စွာနေတဲ့စိတ်က (မဂ္ဂ)ဖြစ်တယ်။ (ရာဂ၊ ဒေါသ)စိတ်တွေကင်းတော့ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ငြိမ်းငြိမ်းကြီးဖြစ်ပြီး (ခယံ၊ ဝိရာဂံ၊ အမတံ ပနိတံ)တဲ့၊ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ (ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)တွေ ဘယ်လောက်ထိကုန်တယ်၊ ဘာတွေကုန်လို့ ဘာတွေရှိတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ်သိရတာပေါ့၊ (ဓမ္မ)ကဆောင်သွားတယ်. . (မှန်ပါ့)။

ကိုယ်လုပ်ရမှာက (စိတ်)ကို ရှုရင် စိတ်ဖြစ်ရင် (ပညတ်) ပါတယ်၊ ကိုယ့်စိတ်မှာ (ပညတ်)ဖြစ်တာသိ၊ (ပညတ်)စိတ်မဖြစ်တာ သိဖို့ပဲ၊ စိတ်သန္တာန်မှာ (ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)မပေါ်အောင် ကြည့်ပေးရတယ်၊ (ပညတ်)မပေါ်ရင် (ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)ကမဖြစ်ဘူး၊ ဒါမှ (ဓမ္မာနု၊ အနုဓမ္မာစာရီ)တရားအားလျော်စွာ ကျင့်ရာရောက်တယ်။ (မှန်ပါ့)

တရားမသိရင်(ဓမ္မစကြာ)နဲ့ ညှိရတယ်၊ (မှန်ပါ့) ဓမ္မစကြာထဲမှာ 'ဓမ္မစက္ကုံဥဒပါဒိ' တဲ့။

-ပုဂ္ဂိုလ်မပါ(ဓမ္မ)သာ(ဓမ္မစက္ခု)ဖြစ်သတည်း။

-ပုဂ္ဂိုလ်ပါလျှင် သူငါဝင်၊ ဤတွင်(ဒိဋ္ဌိ)ဖြစ်သတည်း။

-(ဒိဋ္ဌိ)ဖြစ်လျှင် ချစ်မုန်းဝင် ဤတွင်(လောဘ)၊ (ဒေါသ)ဖြစ်သတည်းလို့ ဘုန်းကြီးစပ်ထားတယ် ဒကာကြီး(မှန်ပါ့)၊ ငါ၊ သူ၊ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ ပုဂ္ဂိုလ် (ပညတ်)ကို ဖယ်ကြည့်တတ်မှ(ဒိဋ္ဌိ)စင်တာ၊ (ပညတ်)ကို ဖယ်ကြည့်တတ်ရင် (ပရမတ်)ကိုမြင်လာတယ်၊ စိတ်မှာ (ပညတ်)မကပ်စေရဘူး၊ အဲ့ဒီလို ရှုရတယ်၊ သိပေးရတယ်(မှန်ပါ့)။

(ဓမ္မစကြာ)ဆိုတာ (ဓမ္မ)သဘောတရားကို ခေါ်တာ၊ အကြောင်းအကျိုးတွေကိုလည်း (ဓမ္မ)လို့ခေါ်တယ်၊ (ပါဠိ)ကိုလည်း (ဓမ္မ)လို့ခေါ်တယ်၊ (သစ္စာ)ကိုလည်း (ဓမ္မ)လို့ခေါ်တယ်၊ (ဓမ္မစကြာ)မှာ မြတ်စွာဘုရားက (ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ)ကိုရှင်းပြထားတယ် (မှန်ပါ့)။

ကိုယ့်သန္တာန်မှာ (ဒုက္ခ)ဖြစ်တာကို (ဒုက္ခ)ဖြစ်တဲ့အကြောင်း အမှန်ပြောတာ၊ တကယ့်(ဒုက္ခ)ဖြစ်နေတာကို ဖြစ်နေတဲ့အမှန်သဘောပြောတာက (သစ္စာ)၊ အဲ့ဒီ(ဒုက္ခ)မဖြစ်အောင် ဘာလုပ်ရမလဲ၊ လုပ်ရမယ့် (ကိစ္စ)က ကိုယ့်သန္တာန်မှာ (ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)တွေ (ပညတ်)တွေမဖြစ်အောင်လုပ်ပါပြောတာ၊ လုပ်ရမယ့်(ကိစ္စ)ရှိလို့ လုပ်ရမယ့်ကိစ္စက (ကိစ္စဉာဏ်)၊ အဲ့ဒီ (ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)တွေကိုပယ်လိုက်တော့ လွတ်သွားတော့ (ကတဉာဏ်)လို့ ဒီလို သစ္စာ ၄ ပါးနဲ့ (နိဗ္ဗာန်)ရောက်အောင် မြတ်စွာဘုရားကဟောပါတယ်။ (မှန်ပါ့)။

(ပညတ်) သဘောတရားတွေ ဖြစ်တဲ့ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပစ္စည်းစတဲ့ (ပညတ်)တွေကိုမြင်ရင် (ပညတ်)ကို ဖယ်ပြီး (မြင်တာ)ကို(မြင်တယ်)လို့ပဲ ရှုရတယ်၊ ငါ၊ သူ၊ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ၊ ဘာပဲ၊ ဘယ်သူပဲ၊ ဘာဖြစ်တာပဲလို့ ဆိုတဲ့ (ပညတ်)နဲ့ မရှုရဘူး၊ (ပညတ်)မှန်းမသိဘဲ ရှုရင် (ဒုက္ခသစ္စာ)နဲ့ (သံသရာ)လည်တယ်(မှန်ပါ့)၊ (ပညတ်)ကိုဖယ်ပြီး (ပညတ်)ကို ချန်ပြီး ရှုရတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက (ပရမတ်)တရားကိုပဲ ဟောတယ် (မှန်ပါ့)၊ သဘောတရားကိုမြင်တာ (စက္ခုဝိညာဏ်)ရဲ့ လက္ခဏာ(ဓမ္မ)လေးပဲ၊ ဒါကြောင့် မြင်တာကို မြင်တယ်လို့ ရှု၊ ကြားတာကိုကြားတယ်လို့ ရှု၊ နံတာကို နံတယ်လို့ ရှု၊ စားတဲ့အခါ စားတယ်လို့ရှု၊ ထိတွေ့ရင် (ထိ)တယ်လို့ပဲ ရှု၊ ကြံတွေးရင် ကြံတွေးတယ်လို့ပဲ ရှုပါ၊ သိပါတဲ့(မှန်ပါ့)။

ကြိုက်တယ်၊ မကြိုက်ဘူး၊ ကောင်းတယ်၊ မကောင်းဘူးဆိုတဲ့ (တဏှာ)ဘက်လည်း ရောက်မသွားစေနဲ့ (မှန်ပါ့)။ မကြိုက်လို့ စိတ်ဆိုးရင်(ဒေါသ)ရဲ့ လက္ခဏာဖြစ်လို့ စိတ်ဆိုးတဲ့လက္ခဏာလေးကို (သိ)ရတယ်၊ ပြုံးမိရင်လည်း ပြုံးမိတဲ့ လက္ခဏာလေးတွေကို (သိ)ရတယ်၊ (ဓမ္မာနံ)တရားသဘောတို့၏ လက္ခဏံ(လက္ခဏာ)ကို (ဉာဏံ)သိခြင်းသည် အဘိညာဏ်(အဘိညာဥ်)မည်

၏။ (ဓမ္မ)သဘောတရားတွေက (အဘိဥေယျ)တရားလို့လည်းခေါ်တယ်။ အထူးသိတာက (အဘိညာဏ်)ခေါ်တယ်၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ခွဲတတ်တာကို (ပရိညာ)ခေါ်တယ်၊ ဒီလိုခွဲတတ်၊ ခွာတတ်တာကို (တိရဏပရိညာ)ခေါ်တယ်။ ပါယ်တာက (ပဟာတပ္ပ)(ပဟာနပရိညာ)ခေါ်တယ်၊ ပယ်တာတွေကို မျက်မှောက်ပြုတာက (သစ္ဆိကရဏ)လို့ခေါ်တယ် (မှန်ပါ့)။

(ဓမ္မာနုပဿနာ)က (ဓမ္မ)တရားသဘောတို့ရဲ့ (လက္ခဏာ)ကိုပဲသိရတယ်၊ (ရာဂ)ဖြစ်ရင် (ရာဂ)ဖြစ်တယ်သိ၊ ကပ်ငြိရင် ကပ်ငြိတယ်သိ၊ လေဝင်ရင်ဝင်တာသိ၊ ထွက်ရင်ထွက်တာသိ၊ လိုချင်ရင်လိုချင်တယ်သိ၊ အလိုမကျရင် အလိုမကျမှန်းသိ၊ (ရုပ်နာမ်)ဓမ္မလေးတွေဖြစ်တာ (သင်္ခါရ)ဖြစ်တဲ့ (စေတသိက်) ၅၂ လုံးက အတွင်းသန္တာန်မှာ (ဓမ္မ)လေးတွေပေါ်အောင် (သင်္ခါရစေတသိက်)က လှုံ့ဆော်နေသ၍ လိုက်သိနေရပါတယ်။ (သိ)နေတယ်ဆိုတာ (ဉာဏ်)နဲ့ကြည့်ရတာမျိုးပဲ (ပညတ်)ကို ဖယ်ပြီးရှုတာ(ဉာဏ်)ပါတာပဲ (မှန်ပါ့)။

(ဓမ္မာနံ)သဘောတရားတို့၏ ဉာဏံ(ဉာဏ်)နဲ့ ကြည့်တာကို (ပရမတ္ထ အနုဓမ္မစာရီ)ခေါ်တယ်၊ တရားသဘောတို့ကို အသိကပ်ပြီး တရားအားလျော်စွာ (ဉာဏ်)နဲ့ သိနေတာပဲ (မှန်ပါ့)၊ ဒီလို (ဓမ္မာနုအနုဓမ္မစာရီ) တရားနဲ့လျော်စွာ အသိလိုက်ပြီးသိနေတဲ့အခါ (လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)တွေကို ပယ်တယ်၊ (ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ)တွေကိုလည်း အတူတူပဲပယ်ပြီးဖြစ်တယ် (မှန်ပါ့)။

"ဓမ္မေစပဇာနာတိ" (ဓမ္မာရုံ)ကိုလည်းသိရတယ်၊ (ဓမ္မာရုံ)က (အာရုံ)နဲ့ သဘောလက္ခဏာအမှန်ဖြစ်နေတာက (ဓမ္မာရုံ)၊ ဒါကို မသိတာ (မောဟ)ခေါ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ကိုယ့်(အာရုံ)မှာ (ဓမ္မ)သဘောတရားလေးတွေဖြစ်နေတဲ့ (ဓမ္မာရုံ)ဖြစ်နေတာကို ဖြစ်နေမှန်းသိပါ၊ အသိများလာရင် (မောဟ)တွေများများကွာတော့တယ်၊ (အမောဟ)မောဟမရှိတဲ့စိတ်ဖြစ်မှ (မဂ်)စိတ်များများဖြစ်တယ် (ရှေ့ပြေးမဂ်)ခေါ်တယ်၊ (သဗ္ဗံဘိက္ခဝေအဘိညာယံ)တဲ့ တရားသဘောရဲ့လက္ခဏာတွေ သိအောင်လုပ်ပါ၊ ခန္ဓာကိုယ်က (ဓမ္မ)သဘောလေးတွေရဲ့ လက္ခဏာကို သပ္ပဇဉ်(ဉာဏ်)နဲ့သိပါ(မှန်ပါ့)။

(ဓမ္မာနုပဿနာ)ဆိုတာဖြစ်လာတဲ့ (အာရုံ)လေးတွေမှာ(ပညတ်)မဖြစ်အောင် ရှုရတာ(မှန်ပါ့)၊ ဤဟာ (ရုပ်)၊ ဤဟာ(ဝေဒနာ) ဤဟာ (သညာ) ဤဟာ(သင်္ခါရ)၊ ဤဟာ(ဝိညာဏ်)လို့ ဒီလိုသိရတယ်၊ အဲ့ဒါ (ဓမ္မနုပဿနာ) ခန္ဓာပိုင်းလို့ခေါ်တယ်၊ (နိဝရဏ)တို့ (အာယတန)တို့ (သံယောဇဉ်)တို့ (သစ္စာ ၄ ပါး)တို့ကို ရှုတာလည်း (ဓမ္မာနုပဿနာ)ပဲ၊ ဒါမှ (သစ္စာ)နဲ့ကိုက်တယ်၊ မဟုတ်ရင် (သစ္စာ)မဆိုက်ဘူး၊ (သစ္စာ)ဆိုက်အောင် လုပ်ရတယ်၊ ဒီလိုသစ္စာဆိုက်မှ (ယထာဘူတ)ကျတာ၊ ယထာဘူတဉာဏ်ဖြစ်မှ ဒီအပြင် ဉာဏ်တွေဖြစ်မှာ (ဉာဏ်)ကမှ (ယထာဘူတ)မကျပဲနဲ့ ဘယ်လိုလုပ် (ဉာဏ်)တက်မလဲ(မှန်ပါ့)။

"စိတ်ကကြံတာ (သတ္တဝါ)(ဓမ္မာရုံ)နဲ့လွဲနေပြီ" လို့ ဘုန်းကြီးစပ်ထားတယ်၊ (စိတ်)က ကြံတာ (သတ္တဝါ)ဆိုတဲ့ ငါ၊ သူ၊ ယောကျ်ား၊ မိန်းမတွေ (ပညတ်)တွေပဲ ကြံတတ်တာ၊ ဒီလို (ပညတ်)ကိုပဲကြံတော့ (ဓမ္မာရုံ)နဲ့ လွဲနေတာပေါ့၊ ဒါကြောင့် (ပညတ်) ကိုပယ်ခွာပြီး (ဓမ္မာရုံ)နဲ့ မလွဲအောင် (စိတ်)ကိုလည်း (မနော)မှန်း သိရတယ်၊ (ငါ့)စိတ်လို့ မအောင်းမေ့ရဘူး(မှန်ပါ့)။

(ပညတ်) က (ဒိဋ္ဌိ)ဖြစ်နေလို့ (ပညတ်)ခွာမှ (ဒိဋ္ဌိ)ကလည်း လွတ်တယ်၊ (ရာဂ၊ ဒေါသ)ကလည်း လွတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးစပ်ထားတာက "ရာဂ၊ ဒေါသဖြစ်လေရာ (ပညတ်)တွေလည်း ပါရတာလို့" စပ်ထားတယ်၊ (ပညတ်) မပါတော့မှ (ဓမ္မ)ဆိုတဲ့ သဘောလက္ခဏာလေးကို ကြည့်တတ်တယ် (မှန်ပါ့)။

(ပညတ်) နဲ့ (ပရမတ်)နဲ့ ကွဲချင်ရင် (ပညတ်)မပါမှ (ပရမတ်)ဖြစ်တယ်၊ (ပရမတ်)က (ပညတ်)မပါတာပဲ. . . (မှန်ပါ့)၊ (ပရမတ်)ရောက်မှ (အဘိဓမ္မာ)ရောက်တယ်၊ (အဘိဓမ္မာ)ရောက်မှ (ဝိပဿနာ)ရောက်တယ်၊ (မှန်ပါ့)၊ (ခန္ဓာ)သဘောတွေကလည်း (ပရမတ်)ပဲ၊ (ခန္ဓာ)က လွတ်တော့မှ (နိဗ္ဗာန်)ပဲ(မှန်ပါ့)။ **(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)**

ရှေ့မျက်နှာဖုံးမှအဆက်

ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓအခါတော်နေ့

ယခု ၁၃၇၁ ခု၊ ကဆုန်လပြည့်(၈-၅-၀၉)သောကြာနေ့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်တို့၏ မင်္ဂလာနေ့ထူးနေ့မြတ်ကြီးဖြစ်ပါသည်။

ထိုကဆုန်လပြည့်နေ့၏ ထူးခြားချက်မှာ **'ဗျာဒိတ်၊ ဖွားမြင်၊ ဗောဓိပင်၊ စံဝင်နိဗ္ဗာန်နန်း'** ဆိုသည့် စာဆိုနှင့်အညီ သုံးလောကထွတ်ထား သဗ္ဗညုရှင်တော်မြတ်ဘုရားနှင့်စပ်၍-

-ဗျာဒိတ်ခံယူသောနေ့ဖြစ်ခြင်း၊
-ဖွားမြင်တော်မူသောနေ့ဖြစ်ခြင်း၊
-ဘုရားဖြစ်တော်မူသောနေ့ဖြစ်ခြင်း၊
-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသောနေ့ဖြစ်ခြင်း၊

ဤသည့်ထူးခြားချက်ကြီး လေးချက်တို့နှင့် တိုက်ဆိုင်ကိုက်ညီနေသော နေ့ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ထူးခြားချက်ကြီးလေးချက်တို့နှင့် တိုက်ဆိုင်ကိုက်ညီပြည့်စုံသောကြောင့် ဤနေ့ကို 'ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓအခါတော်နေ့' ဟူ၍ အမွန်းတင်ကာ ခေါ်ဆိုကြပါသည်။

ကဆုန်လပြည့် မာရ်အောင်နေ့

ဤကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် မဟာဗောဓိပင် ရွှေပလ္လင်၌ မာရ်နတ်မင်း၏ ရန်ကိုအောင်မြင်တော်မူသောကြောင့် ဤနေ့ ဤရက်ကို 'ကဆုန်လပြည့် မာရ်အောင်နေ့' အဖြစ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်တို့၏ စိတ်အစဉ်တွင် စွဲမြဲနေကြပါသည်။

ကဆုန်လပြည့် ဝိသာခါနေ့

ဝိသာခါနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်၍ ဖွားမြင်တော်မူခြင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခြင်းတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ကဆုန်လပြည့်နေ့ကို 'Vesak day- ဝိဆစ်ဒေး' ဟူ၍လည်း အခြားသော ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများက ခေါ်ဆိုကြပါသည်။

ကဆုန်လပြည့်ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်နေ့

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်အပေါင်းတို့သည် ယင်းကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ဘုရားဖြစ်တော်မူသော နေ့ထူးနေ့မြတ်အဖြစ် အာရုံပြု၍ စေတီလေးပါးတွင် ပရိဘောဂစေတီထိုက်တော်မူသော ဗောဓိညောင်ပင်ကိုရေစင်သွန်းလောင်း၍ ပူဇော်လေ့ရှိပါသည်။

ဗောဓိပင်သည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကိုရ၍ သုံးလောကထွတ်ထားမြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူရာ မြင့်မြတ်သောဌာနဖြစ်ခြင်း၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဖွားဖက်တော် (၇)ပါးတွင် တစ်ပါးအပါ စာရင်းဝင်ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ထူးမြတ်သော သစ်ပင်တစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်၍ဖြစ်တည်နေသော ဗောဓိပင်တွင် ရေစင်သွန်းလောင်း ပူဇော်ခြင်း အစဉ်အလာကို ခေတ်အဆက်ဆက်တို့၌ ပြုလုပ်ဆင်နွှဲခဲ့ကြပါသည်။

မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုရိုးရာအစဉ်အလာ (၁၂)ရာသီပွဲတော်များအနက် ဤကဆုန်လတွင် ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်ကို ရိုးရာအစဉ်အလာပွဲတော်အဖြစ် သတ်မှတ်ကျင်းပခဲ့ကြသည်မှာ ရှေးပဝေဏီခေတ်ကာလများကတည်းကပင်ဖြစ်သည်။

ကဆုန်ဟူသည့်မာသမှာ ပြင်းပြပူရှိန်

ကဆုန်လသည် မြန်မာလများတွင် ဒုတိယလဖြစ်၍ နွေဥတု၌ ပါဝင်ပေသည်။ ဥတုသုံးလီ နွေရာသီ၏ ဗဟိုချက်မ အလယ်ကျသော လဖြစ်သည်နှင့်အညီ 'ကဆုန်နယုန် ဆွေ့ဆွေ့ခုန်' ဆိုသကဲ့သို့ အပူရှိန်လွှဲကဲသောလဖြစ်သည်။

ကဆုန်လ၏ အပူရှိန်ပြင်းပြမှုကြောင့်၊ အင်းအိုင် ကန်ချောင်း ရေနုတ်မြောင်းများမကျန် ရေခမ်းခြောက်ကုန်ကြသည်။

'နေနန်းရယ်တဲ့ ဖလ်သူရိန်၊ တန်ခိုးဥဏှုဂူနဲ့ ကဆုန်ဟူသည် မာသမှာ ပြင်းပြပူရှိန် . . .'

အပူရှိန်ပြင်းသည့် ကဆုန်အတွင်းမှာ နေမင်းသည်လည်း ခြစ်ခြစ်တောက်ပူနေလေပြီ။ အရာရာတိုင်းတို့ ခြောက်သွေ့ကုန်ကြသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်စင်တို့ အထွတ်အမြတ်ထားကြရာ မဟာဗောဓိပင်ကို ခြောက်သွေ့ပျက်စီးမသွားစေရန် ထိုအချိန် ထိုကာလ ထိုလ ထိုရာသီ၌ ရေစင်သွန်းလောင်းကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

ကဆုန်လဟူသည်မှာ

ဗေဒင်အခေါ်အဝေါ်အားဖြင့် ဤလကို ပြိဿရာသီဟုခေါ်သည်။ ဤလတွင် ဝိသာခါနက္ခတ်သည် လမင်းနှင့်အတူ ကောင်းကင်တွင် ယှဉ်ပြိုင်ထွန်းပသည်။ ဤသည်ကိုဗေဒင်ဝေါဟာရက ဝိသာခါနက္ခတ်နှင့် စန်းယှဉ်သည်ဟုဆိုသည်။ ဤရာသီ၏ နိမိတ်ပုံအရုပ်မှာ နွားလားဥသဘရုပ်ဖြစ်သည်။ ဤရာသီ၌ စကားဝါပန်းတို့ ဖူးပွင့်ကြသည်။ ဘုရင်မင်းနှင့်တကွ ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့သည် ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်ကို ရာသီပွဲတော်အဖြစ် တခမ်းတနား ဆင်ယင်ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ဤကဆုန်လသည် နေ့တာရှည်၍ ညတာတိုသော ရက်စုံလဖြစ်သည်။

ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်

မြန်မာလူမျိုးတို့သည် ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာမှစ၍ ယခုကာလအထိတိုင် ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်ကို ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ပွဲတော်အဖြစ် နိုင်ငံနှင့်အဝန်း ခြိမ့်ခြိမ့်သဲသဲ ဆင်နွှဲကျင်းပကြသည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသခင် ပွင့်တော်မူခဲ့ရာ ဗောဓိ(ညောင်) ပင်၏ ဆင့်ပွားဗောဓိညောင်ပင်များကို အမွှေးနံ့သာရည်၊ သို့မဟုတ် သန့်စင်သောရေတို့ဖြင့် သွန်းလောင်းပူဇော်ကြသည့် ပွဲတော်ဖြစ်သည်။

ဗောဓိပင်ဆိုသည်မှာ

ဗောဓိပင်ဆိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တော်မူရာ သစ်ပင်ထူး သစ်ပင်မြတ်ဖြစ်ပါသည်။ ဗောဓိဟူသောပါဠိသည် သိမြင်တော်မူခြင်း၊ သိမြင်တော်မူရာဟူ၍ အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ယင်းအနက်အရ ပါဠိဘာသာစာပေ၌ ဗောဓိသည် အရိယာမဂ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့် ဗောဓိပင်ဟူသည့် အဓိပ္ပါယ်သုံးမျိုးဟောထားပါသည်။

အရိယာမဂ်သည် သစ္စာလေးတန်တရားမှန်ကို သိမြင်တတ်သောကြောင့် ဗောဓိမည်လေသည်။ သိသင့်သမျှ ဉေယျတရားတို့ကို သိမြင်နိုင်သောကြောင့် သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်တော်သည် ဗောဓိမည်လေသည်။ ဘုရားရှင်တို့ပွင့်တော်မူရာ ဤသစ်ပင်ကိုကား သစ္စာလေးပါး ဉေယျတရားတို့ကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်တော်မူရာဖြစ်သောကြောင့် ဗောဓိဟုပင်ခေါ်လေသည်။

ဝေဿဘူ၊ ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူရာသစ်ပင်များမှာ၊ အင်ကြင်းပင်၊ ကုက္ကိုပင်၊ ရေသဖန်းပင်၊ ပညောင်ပင်တို့ဖြစ်သည်။ ယင်းအပင်တို့သည် ဝေဿဘူစသော ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာတော်၌ ဗောဓိပင်ဟူ၍မည်လေ၏။ မည်သည့်သစ်ပင်မဆို ဘုရားရှင်တို့ သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားကို သိမြင်တော်မူရာ သစ်ပင်ဖြစ်လျှင် ထိုသစ်ပင်သည် ဗောဓိပင်ဟူသည့်အမည်ထူးကိုရရှိပေသည်။

ဂေါတမဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှ မဟာဗောဓိပင်

ဂေါတမရှင်တော်မြတ်ဘုရား သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို သိမြင်တော်မူရာ ဗောဓိပင်ကား ညောင်ဗုဒ္ဓဟေ(ညောင်နီ)ပင်ဖြစ်၍ ထိုညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်သည် ဂေါတမဘုရားရှင် သာသနာတော်၌ ဗောဓိပင်မည်ပေသည်။

ယင်းဗောဓိပင်သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူရာ အပင်ထူးအပင်မြတ်ဖြစ်သည့်အပြင်၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဖွားဖက်တော်တစ်ပါးလည်းဖြစ်၍ ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးမြတ်သည့် သဘောရှိသောကြောင့် မဟာ-(ကြီးမြတ်သော) ဟူသော နာမဝိသေသနပုဒ်ဖြင့် အထူးပြုလျက် 'မဟာဗောဓိ' ဟုခေါ်ဝေါ်လေသည်။

စေတီထိုက်သောဗောဓိပင်မင်း

ပါဠိပိဋကတ်ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာနိမိကဏ္ဍသုတ်အဖွင့်၌ 'စေတီဆိုသည်မှာ ပူဇော်သင့်ပူဇော်ထိုက်သည့်အရာဖြစ်သည်။ ထိုစေတီသည် ပရိဘောဂစေတီ၊ ဥဒ္ဒိဿကစေတီ၊ ဓာတုစေတီဟုသုံးမျိုးရှိသည်။ (အချို့ကျမ်းတို့၌ သာရီရိကစေတီ၊ ဓမ္မစေတီ၊ ပရိဘောဂစေတီ၊ ဥဒ္ဒိဿကစေတီဟူ၍ လေးမျိုးပြသည်) ထိုစေတီတို့တွင် ဗောဓိပင်သည် ပရိဘောဂစေတီမည်၏' ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ယင်းသို့ ပူဇော်သင့်ပူဇော်ထိုက်သော သစ်ပင်မြတ်ဖြစ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်ကပင် ထိုဗောဓိပင်ကို စိုက်၍ ဘုရားရှင်ကိုယ်စား ကိုးကွယ်ပူဇော်ခဲ့ကြသည်ကို တေရသကနိပါတ် ကာလိင်္ဂဗောဓိဇာတ်၌ တွေ့ရှိကြရသည်။

ရွှေတိဂုံရင်ပြင်တော်မှ ဗောဓိပင်နှစ်ဆူ

ရွှေတိဂုံစေတီတော် ရင်ပြင်တော်အနောက်မြောက် ရာဟုထောင့်၊ အနောက်ဘက် တံတိုင်းနှင့် မြောက်ဘက်တံတိုင်းတို့ ဆုံရာအနီး၌ အိန္ဒိယပြည် မဟာဗောဓိပင်မှ အကိုင်းကို ယူဆောင်၍ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးနေ့တွင် အမှတ်တရ စိုက်ပျိုးခဲ့သည်။

ထို့ပြင် စေတီတော်ကြီး၏ ရင်ပြင်တော် အရှေ့တောင်ထောင့် အဂ္ဂိထောင့်အတွင်းဘက်၌ အိန္ဒိယပြည် ဗုဒ္ဓဂယာအရပ်ရှိ မဟာဗောဓိပင်မှ အစေ့ကို ယူဆောင်၍ စိုက်ပျိုးထားသော မဟာဗောဓိပင်ကြီးရှိသေးသည်။ ယင်းဗောဓိပင်ကြီး၏ ပင်ခြေအရင်းပတ်လည်တွင် အုတ်ဖိနပ်ဝိုင်းထားသည်။

၎င်းဗောဓိပင်ကား နှစ်စဉ်ကဆုန်လပြည့်နေ့သို့ ကျရောက်တိုင်း ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းပွဲတော် ကျင်းပရာဗောဓိပင်ဖြစ်သည်။

ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်အစ မြန်မာနိုင်ငံက

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့သည် ဤကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် မဟာဗောဓိပင်၌ ရေစင်သွန်းလောင်းပူဇော်ကြသည့် ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် စတင်တော်မူခဲ့ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ထုံးစံမှ ဆင်းသက်လာသော ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့မဟုတ်ပေ။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ သီရိလင်္ကာ(သီဟိုဠ်)နိုင်ငံတို့၌ ဤကဆုန်လရာသီတွင် ညောင်ရေသွန်းလောင်းကြသော ဓလေ့သည်ရှေးကလည်းမရှိ၊ ယခုလည်း မရှိချေ။ ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်သည် တကယ်တော့ မည်သည့်နိုင်ငံကမျှ ဆင်းသက်လာသည့် ပွဲတော်မဟုတ်၊ ရှေးခေတ် မြန်မာကြီးတို့က မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်ဖြင့် တီထွင်ဖန်တီးခဲ့ကြသည့် မြန်မာတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အစဉ်အလာ ပွဲတော်ကြီးတစ်ရပ်သာဖြစ်ပေသည်။

မဟာဗောဓိပူဇနိယဝန္ဒနာဂါထာ

ဝန္ဒေ ဝန္ဒေဟ' မဿတ္ထံ၊ ယတ္ထ သန္တဇိတော ဇိတော။
ကာမော ကာမောယ တိဏ္ဏောန၊ ဗုဒ္ဓေန ဝသတာ သတာ။

(သဒ္ဒနီတိ၊ ဓာတုမာလာ)

ယတ္ထ(အဿတ္ထေ)= အကြင်ဗောဓိညောင်ဗွေ ဗုဒ္ဓဟေ၌၊ သတာသန္တေန=ငြိမ်သက်အေးဆေး ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ၊ ဝသတာ ဝသန္တေန= စံတော်မူသော၊ ကာမာယတိဏ္ဏောန= ကာမမုန်တိုင်း၊ သြဃလှိုင်းတည်းဟူသော သံသရာကို လွန်မြောက်တော်မူပြီးသော၊ ဗုဒ္ဓေန= သစ္စာလေးပါး၊ တရားသိမြင် ဘုရားရှင်သည်၊ သန္တဇိတော= ဖမ်းဟာဆီးဟ ဒေါမာန်ထလျက်၊ အဓမ္မခြိမ်းခြောက်လာသော၊ ကာရော=ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်ကဆင်း ထန်ပြင်းကြမ်းကြုတ် မာရ်နတ်ယုတ်ကို၊ သန္တဇိတော=ပါရမီတော် အာနုဘော်ဖြင့် ထုတ်ဖော်မွှတ်ကြား ကြုံးဝါးခြောက်လှန့်တော်မူလျက်၊ ဇိတော=မလှန်ဝံ့ဘဲ ရန်ညွှန့်စဲအောင် ဖျက်ခွဲကြိတ်ချေ အောင်မြင်တော်မူလေပြီ၊ တံ(အဿတ္ထံ)=ထိုမာရ်နတ်မင်းကိုနှိမ်နင်းအောင်မြင်ရာ မဟာဗောဓိ သီရိဖြိုးလှိုင် မဏ္ဍိုင်အောင်ခန်း ညောင်ရွှေနန်းကို၊ အဟံ= ဗောဓိဆုကို ရှေးရှုရည်မျှော် တပည့်တော်သည်၊ ဝန္ဒေဝန္ဒေ=လွန်စွာ ရိုကျိုးလက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

ငြိမ်းချမ်းဦး

ရတနာပုံမန္တလေးခေတ် ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းလင်္ကာကြီး

"r

လောကမှန်ကူ၊ ဘုရားဓမ္မရာဇ်က၊ သောင်မြေအမတာယွန်း . . .။
ဂေါတမသယမ္ဘူ တရားစစ်လျက်၊ အောင်စေပတ္တနာညွှန်း . . .။
ဓမ္မေသခ အလံထူကာ၊ ပတ္တမြားကသစ်နှင့် ညောင်ရေဇလာသွန်း . . .။
နောင်အရှေသာသနာထွန်းပြီး၊ အမှန်အသုံးပြုစေဖို့ တောင်မြေပထဗျာကျွန်း . . .။

အရပ်သုံးလူပရမေ၏ စံထုံးဥပဒေအထောက်နှင့် စစ်လိုက်တော့၊ ခြောက်ဆယ်ရှစ်စကားသွားအစဉ်ခင်းခဲ့။ ဘုရားဖွားမြင်ခြင်း ဝိဝေကအဓိဋ္ဌာန်နှင့်၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် သစ္စာမြင်တဲ့ပြင်၊ ချစ်ဘဂဝါအရှင် အမတာမြေ ကြွမယ်လို့၊ အပ္ပမာဒေန သုတ်ဓမ္မခန် အဋ္ဌကထာမြွက်ပြီး၊ ရုပ်နာမ်ကဖျက်၍၊ ဘုံအမတနာဂရာချီခြင်းသည် ကဆုန်လရာသီအတွင်း ကိန်းအရပ်ရပ်ဖြစ်သောကြောင့် အထိမ်းအမှတ်စနစ် ခေတ်မတိမ်စေဟုဆိုပြီး၊ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်အများသူတို့မှာ၊ ဘုရားတည်တစ်ဆူ ဘမရာစည်တီး၍ အမတာပြည်ကြီး ဇောသတိယှဉ်လို့မို့၊ ဗောဓိပင် ရှိသေတဲ့သဘောနှင့်၊ ထိုထိုမြေတကြော အစဉ်အလာဖြစ်ပွားအောင်၊ သံဃာရှစ်ပါး ဂရုဓမ္မမကွာစေဘဲ၊ ဥပါသကာတွေ အစုံ တရားချစ်သလောက်ပါပဲ၊ ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်က နဝရတ်ခရုသင်းဆောင်၊ သတ္တရုကင်းအောင် ဇေယျမင်္ဂလံရွတ်၊ ပထမပလ္လင်ခံအထွတ်၊ မူနည်းအမှားဘို့ လူကြီးအများက နံ့သာအိုးအသီးသီးပိုက်၊ ကညာအမျိုးသမီးတစ်သိုက်က သပြေပန်းမညှိုးအောင်၊ ရေချမ်းအိုးကိုယ်စီရွက်ပြီး၊ ပဟိုရ်စည်နှက်ကာ ထီးဖြူရှစ်လက်နှင့်တကွ၊ နည်းမူစနစ်မပျက် အတူပျော်မွေ့လျက်၊ (ဟာ. . ဟိုက. .) သူတော်ရသေ့နှင့် ဒိုးပတ်သမား။

သည့်နောက်ကတော့၊ တန်ခိုးလျှပ်ကြွားအောင်၊ အဆန်းဉာဏ်တစ်မျိုးကြည်၊ နန်းဆန်တဲ့ အိုးစည်နှင့် အတီး အဆို အက၊ အပြီးမလိုရ နယ်တခွင်ရှင်ချို၊ မယ်ဒလင်ဘင်ဂျိုနှင့် အရပ်သားတို့ကပျော်၊ မှတ်သားဘို့နော်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့၊ ဥက္ကဋ္ဌသာသနာမို့၊ မိုးနစ်သိကြားတို့က၊ ပုထိုးမြတ်ဘုရား ပသပူဇော်သလို၊ မြဇမ္ဗူပေါ် ပုံသဏ္ဍာန်ခင်းကျင်းလျက်၊ ဂုဏ်အလျှံတဝင်းဝင်း အမြတ်ရှာတဲ့ပွဲပါကလားဟေ့၊ (အဲဒီလို) ရပ်ရွာထဲ အစဉ်ပြေလို့မို့၊ ကြည်ရွှင်စရာ မြို့ရွာလှည့်ပြီး၊ ကိုယ့်ဘာသာ၏ ဗောဓိပင်ရောက်ပလားဆို၊ ပြောခဲ့သည့်အစဉ်တစ်လျှောက်၊ ဘုရားစမ္ပာယ်သည်ကို အများပန်ရွယ်လျက်၊ ထေရ်အရှင်ဆရာတို့က၊ ကြည်ရွှင်စွာ ပရိတ်မေတ္တာမွန်းပြီး၊ အတိတ်လက်ျာကျွန်း နှုန်းဖွဲ့ခြုံလျက်၊ သုံးဆယ်တစ်ဘုံဘေးဘယာပကြစေဖို့၊ အေးစရာအဝ (အဲဒီလို) ပူဇော်ပသကြပါသဖြင့်၊ သူတော်ဓမ္မ သတိမကွာဆက်ကပ်လျက်၊ ဝိသာခါနက္ခတ် စန်းရတနာနှင့်ပြိုင်တော့၊ ပန်းစကားဝါအခိုင်အငုံကြွသည့်၊ ကဆုန်လရာသီအမြတ်မှာ၊ ရွာပြည်အရပ်ရပ် သောင်ခေမေမလွဲစေဖို့ ညောင်ရေပွဲပြုကြတဲ့သဘင်ကိုဗျ၊ သို့အတွက် ဂရုဓမ္မယှဉ်ကာ တဏှာချိုးပြီး၊ ပြုသမျှအစဉ် မြန်မာအမျိုးတို့မှာ ယခုဘဝတွင် သမ္ဘာမညှိုးစေဘဲ၊ သုခမင်္ဂလာမိုးပဝေ ရှေးခေတ်လို၊ ကုသလပင်္ဂဇာထိုးပြီး၊ ရွှေသူဌေးဖြစ်ကြလေတော့သတည်း။

ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်နှင့်ပတ်သက်၍၊ ကဆုန်လဘွဲ့ သီဆိုကျူးရင့်သံများကို အငြိမ့်ပွဲ၊ ဇာတ်ပွဲ၊ ရုပ်သေးပွဲတို့၌ အမျိုးမျိုးသီဆိုလေ့ရှိခဲ့ကြသည်။

ထိုစဉ်အခါက ရတနာပုံ မန္တလေးနေပြည်တော်ကြီး၌ နာမည်ကျော်ခဲ့သော အငြိမ့်သဘင် လူရွှင်တော်ကြီး ဦးဓာတ်ခိုးရွတ်ဆိုခဲ့သည့် "ကဆုန်ညောင်ရေသွန်း လင်္ကာကြီး" ကို ပြန်လည်ဆန်းသစ်ဖော်ပြလိုက်ရပေသည်။

ဓမ္မဝီရ

● နောက်ကျောဖုံးမှ

တည်ဆောက်ပြုပြင်နိုင်စွမ်းရှိသည့်အသိဉာဏ်ပညာများ ရရှိခဲ့ကြသည့်နည်းတူ၊ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ဤကမ္ဘာလောကဓာတ်ကြီးတစ်ရပ်လုံးအား တမုဟုတ်ချင်း လုံးဝဥဿုံအကြွင်းမဲ့ဆိတ်သုဉ်းပျောက်ကွယ်သွားနိုင်စွမ်းရှိသည့် အဖျက်စွမ်းအားကြီးမားပြင်းထန်သော နျူကလီးယားလက်နက်ကြီးများကိုတီထွင်ဖန်တီးထုတ်လုပ်လာနိုင်ခဲ့ကြလေသည်။

အကယ်၍ လူတို့၏စိတ်ကို မှန်ကန်စွာ ထိန်းချုပ်၍မရနိုင်ခဲ့သည်ရှိသော် သို့မဟုတ် ပြုပြင်ထိန်းကျောင်း၍ မရနိုင်ခဲ့သည်ရှိသော် စိတ်ကူးဖြင့်ပင်မှန်းမျှော်ကြည့်ရှု၍ မရနိုင်လောက်သောဘေးအန္တရာယ်ဆိုးကြီးအဆင့်အထိလောကကြီးတစ်ခုလုံး အမှန်တကယ်ကျရောက်သွားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

One example that springs to mind is Hitter who used his great intelligence for evil purposes.

လက်တွေ့သာဓကတစ်ရပ်ဖြင့် ဥပမာပြရသော်၊ နာဇီဂျာမနီအာဏာရှင်ကြီး ဟစ်တလာ၏ ရုတ်ချည်းဖြစ်ပေါ်လာတတ်သောစိတ်ကို တင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ အာဏာရှင်ဟစ်တလာသည် သူ၏တစ်ဖက်ရန်သူများနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များမှ တင်ပြလာသောအထောက်အထားများအရ၊ အလွန်ဆိုးရွား၍ အန္တရာယ်များသော ယုတ်မာရက်စက်မှုများကို အစီအစဉ်များချမှတ်၍ မီးကုန်ယမ်းကုန်အစွမ်းကုန် အကောင်အထည်ဖော်ကာ စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ခြင်းတို့ကို တင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။

Almost all other living beings are slowly becoming extinct because of the selfish desire of human being arising from minds which are not trained properly.

ဤကမ္ဘာလောကကြီး၌ သက်ရှင်မှီတင်းနေကြသော အခြားသောသက်ရှိသတ္တဝါများအားလုံးလိုလိုတို့သည်လည်း တဖြည်းဖြည်း တစ်စ, တစ်စဖြင့် ဆက်လက်ရှင်သန်ရပ်တည်နေထိုင်နိုင်စွမ်းမရှိကြတော့သော အခြေအနေဆိုးကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်သွားလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုပါသော် (ဟစ်တလာကဲ့သို့သော) လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဆင်ခြင်ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းမရှိနိုင်တော့သော တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ကိုယ်ကျိုးစီးပွားတစ်ခုတည်းအတွက် လောဘရမက်ငန်းငန်းတက်မှုကြောင့် ကမ္ဘာလောကကြီးဆိတ်သုဉ်းခန်းခြောက်သွားရဖွယ်ဖြစ်ချေသည်။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။)

ဓမ္မဝီရ-သန္တာ

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်။

ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ

armifjynfh

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘာသာပေါင်းစုံ လူမျိုးပေါင်းစုံနေထိုင်ရာ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူဦးရေမှာ အများဆုံးဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ၌ မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်က ပိုများကြသည်။ ထိုသို့ဆိုရခြင်းမှာ ကျွန်တော်လည်း တစ်ချိန်က ထိုအထဲမှာ အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်အသက် ၂၄ နှစ် တွင် အိမ်ထောင်ကျ၍ ဇနီးဖြစ်သူ၏ အဖွား ဒေါ်ရွှေဝါစိန် (စာရေးဆရာမကြီး ယုဝတီရွှေဝါစိန်)ထံမှ ဆုံးမသွန်သင်မှုနှင့် ကျေးဇူးပြုမှုကြောင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တရားတော်များကို နာကြားခွင့်ရခဲ့သည်။ ကြားနာရ သည့်အချိန်မှစ၍ လွန်လေပြီးသော ၂၄ နှစ်တာ ကာလမှာ အမှတ်မဲ့ နေထိုင်ခဲ့မှုများအတွက် နှမြောတသမိခဲ့သည်။ တစ်ဖန် ကျွန်တော့်ဇနီး၏ ဖခင်ဖြစ်သူ အဖေဦးသန်းထိုက်ကလည်း မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သာဝကဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ကျွန်တော့်အား ဖြစ်မှု၊ပျက်မှု၊ အနိစ္စတရားများကို အမြဲတစေ တွေ့တိုင်း သတိပေးလေ၏။အဖွား ယုဝတီ ရွှေဝါစိန်၏ ကျေးဇူးဖြင့် အဖွား၏အဖေ (ဘိုးဘိုးကြီးဦးစံရှိန်)၏ **ဒိဋ္ဌိဖြုတ်ပုံ အလုပ်တရားစာအုပ်ကိုလည်း ဖတ်ခွင့်ရ၏။ထိုစာအုပ်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် (မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာ)တိုင်း အထူးဖတ်သင့်သော အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော စာအုပ်ဖြစ်သည်။** ထိုစာအုပ်၏ တရားစဉ် အမှတ်(၁)တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဤသို့ရှင်းလင်းစွာ ဖွင့်ဆိုထားသည်။

"ဗုဒ္ဓ"ဆိုတာက သစ္စာ ၄ ပါးမြတ်တရားကို အလိုလို ကိုယ်တော်တိုင်သိတော်မူသော "မြတ်စွာဘုရား"လို့ဆိုပါတယ်။

"ဘာသာ"ကတော့ "အယူဝါဒ" "ပြောဆိုသောစကား"လို့ဆိုပါတယ်။ ထိုစကားနှစ်လုံးကို ပေါင်းလိုက်တော့၊သစ္စာ ၄ ပါးတရားကို အလိုလို ကိုယ်တော်တိုင်သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ "အယူဝါဒ"(ဝါ)"ပြောဟောတော်မူတဲ့စကား"လို့ဆိုလိုပါတယ်။

ထိုဘုရား၏အယူဝါဒတော်ကို ယုံကြည်၊ လိုက်နာကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို "ဗုဒ္ဓဝါဒီ"လို့ အနက်ဖွင့်ထားပါတယ်။ထိုရှင်းလင်းချက်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ဗုဒ္ဓဘုရားကို တကယ်ကြည်ညိုကြရဲ့လား၊ယုံကြည်ကြရဲ့လား၊ဘုရားရဲ့တရားတော်ဆုံးမစကားတွေကိုရော လိုက်နာကြပါရဲ့လား။

ကျွန်တော့် အနေနှင့် ဘိုးဘိုးကြီးဦးစံရှိန်၏ စာအုပ်ထဲမှ ဗုဒ္ဓဝါဒီ ၄ မျိုးကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုပါသည်။

(၁) သူငယ်တန်း ဗုဒ္ဓဝါဒီ(မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဝါဒီ)
(၂) မူလတန်းဗုဒ္ဓဝါဒီ
(၃) အလယ်တန်းဗုဒ္ဓဝါဒီ
(၄) အထက်တန်းဗုဒ္ဓဝါဒီ တို့ဖြစ်ပါတယ်။

ထို ၄ မျိုးထဲတွင် အမှတ်(၁)မှ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပြုကျင့်သင့် ပြုကျင့်နိုင်သော အမှတ်(၃) အထိကို ဘိုးဘိုးကြီးအာဘော်အတိုင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

(၁) သူငယ်တန်းဗုဒ္ဓဝါဒီဆိုတာက မိရိုးဖလာ ဓလေ့ထုံးစံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင် လူတို့၏ အတုကိုလိုက်၍လည်းကောင်း အရင်းအမြစ်ကို သေသေချာချာဘာမျှမသိဘဲနှင့် ယောင်ဝါးကိုးကွယ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ပါတယ်။

(၂) မူလတန်းဗုဒ္ဓဝါဒီ ဆိုသည်မှာ 'ကံ'နှင့်'ကံ'၏အကျိုးကို အသင့်အတင့်သိပါ၏။သို့သော် သူ၏'သရဏဂုံ'ကတော့ဖြင့် မခိုင်မြဲတဲ့ "အနိယတ သရဏဂုံ"ဖြစ်ပါတယ်။

မက်မောလောက်တဲ့ ပစ္စည်း၊ ဥစ္စာ၊ ဂုဏ်ရှိန်၊ ရာထူး၊ စည်းစိမ် တွေနှင့်ဖြားယောင်းလျှင် သူ့ 'သရဏဂုံ'ဟာချက်ချင်းပင်ပျက်စီးတတ်ပြီး တစ်ပါးသော ဘာသာသို့ အလွယ်တကူပြောင်းသွားနိုင်ပါတယ်။စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲကြောင့်(အူမတောင့်မှ သီလစောင့်နိုင်မည်) ဆိုသောသူများလည်းအခြားဘာသာသို့ ကူးပြောင်းသွားတတ်ကြပါတယ်။ထိုပုဂ္ဂိုလ်များစွာကိုလည်း ယခုခေတ်တွင် မျက်ဝါးထင်ထင်တွေ့မြင်နိုင်ကြပါတယ်။

ထိုသူပြုတဲ့ဒါနကလဲ 'ပကာသနဒါနမျိုး' 'ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်ဒါနမျိုး'သာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုသူပွားတဲ့ဘာဝနာကတော့ ပါးစပ်ကထင်ရာတွေပြော၊လက်က ပုတီးလုံးတွေကို မော်တာနှင့်ရစ်သလို တစ်ပတ်ပြီး တစ်ပတ် စိတ်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအဟုတ်ထင်ပြီး၊ ကျေနပ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ဝါဒမျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

(၃) အလယ်တန်းဗုဒ္ဓဝါဒီကတော့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့အားလုံး(ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်)တို့အတွက် အင်မတန်အရေးကြီးသောအချက်ဖြစ်ပါတယ်။

အလယ်တန်းဗုဒ္ဓဝါဒီဆိုတာကတော့ (ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ)ကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်တယ်။ ခိုင်မြဲတဲ့ "နိယတ သရဏဂုံ"ဖြစ်ရန် လုပ်ဆဲပါပဲ။ဒါနကိုလဲ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တဲ့ "ဝိဝဋ္ဋနိဿိတ" အဖြစ်နှင့် တတ်အားသမျှပြုလုပ်ပါတယ်။

"ဂရုဓမ္မသီလ" ကိုလဲ လုံခြုံစွာ တတ်နိုင်သလောက်ထိန်းသိမ်းပါတယ်။ ထိုဒါန သီလတွေ ထက်သာလွန်တဲ့ "ဝိပဿနာ ဘာဝနာ"ကိုလဲ

တတ်အားသမျှ ပွားများအားထုတ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုအားထုတ် ခြင်းအားဖြင့် နာမ်၊ ရုပ်နှစ်ပါးခွဲခြားသိတဲ့ "နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်"၊ ထိုဉာဏ်ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ပုံ အကြောင်းရင်းသိတဲ့ ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်" နှစ်ပါးကို ရရှိပါတယ်။

ထိုဉာဏ်နှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတဲ့သူအား ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာဆရာကြီးက "အပါယ်မလားဘဲ သက်သာရာရပေပြီ။ထောက်ရာ၊တည်ရာရပေပြီ။ လားရာဂတိလည်းမြဲပြီ။စူဠသောတပန်(ဝါ) သောတာပန် အငယ်စားဖြစ်ပြီလို့ ထောက်ခံအားပေးပြဆိုခဲ့ပါတယ်။

ထိုအချက်ကိုထောက်ရှု၍ ကျွန်တော်တို့သည် အနည်းဆုံး အလယ်တန်း ဗုဒ္ဓဝါဒီဖြစ်ဖို့ရန် အထူးလိုအပ်လှပါတယ်။ အလယ်တန်းဗုဒ္ဓဝါဒီဖြစ်ရန် ပထမဆုံး"ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ" (ကံနှင့်ကံ၏အကျိုးကိုယုံခြင်း)ကို အခြေခံအုတ်မြစ်ချရပါမည်။ ကျွန်တော်တို့အတိတ်ဘဝ အဆက်ဆက်က ပြုသမျှ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံနှင့် ယခုပစ္စုပ္ပန်ပြုလုပ်နေသော ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်ကံနှစ်ပါးကို လက်ခံရပါမယ်။ ကောင်းတာလုပ်သမျှ ကောင်းကျိုး ခံစားရမယ်။ မကောင်းတာလုပ်ပါက မကောင်းကျိုးကို ခံစားရမှာဖြစ်တယ်။ ယခုဘဝ၌ဖြစ်ပျက်နေသောဆင်းရဲချမ်းသာ ဟူသမျှသည် အတိတ်ဘဝအဆက်ဆက်မှ ကံကြွေးပေးဆပ်ခံစား စံစားနေရခြင်းသာဖြစ်သည်။ သို့သော် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝကိုလည်း လျစ်လျူရှု၍မရပေ။အတိတ်ဘဝအဆက် ဆက်မှပြုခဲ့သော ကောင်းမှုကုသိုလ်များကို ပိုမိုကြီးထွားများပြားစေရန် အတွက် ကောင်းမှုများကို ဆထက်ထမ်းပိုးပြုလုပ်ကြရမှာဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်ကျိုးများ ပါးသွားပြီး လျော့နည်းစေရန် မကောင်းမှုကိုရှောင်ရမှာ ဖြစ်သတ်။

ယခုဘဝ ပစ္စုပ္ပန်၌ပြုလုပ်သော ကောင်းမှု ကုသိုလ်နှင့်မကောင်းမှုအကုသိုလ်များ နောက်ဘဝ မရောက်ခင် ယခုဘဝ တဒင်္ဂအတွင်း အကျိုးခံစားရသောသာဓကတစ်ခုမှာ "ကုဋ္ဌာသယ ထမင်းအိုးရှင် မိသားစု"အကြောင်းဖြစ်တယ်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းလက်ထက်တွင် တိုင်းပြည်၌ ဗြဟ္မဏတိဿ ဦးစီးသော သူပုန်တို့ ပုန်ကန်၍ တိုင်းပြည်ပျက်သော အချိန်ဖြစ်သည်။ စစ်ဘေးကြောင့် တစ်နိုင်ငံလုံး(၁၂)နှစ်ပတ်လုံး မိုးခေါင်ရေရှားပြီး ဆန်ရေစပါး ရှားပါးသွားသည်။ ပြည်သူများသည် သစ်ဥသစ်ဖုများကိုသာ ရှာဖွေ စားသောက်ကြရသည်။ သံဃာတော်များသည် စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်နှင့် အစာရေစာ ရှားပါးမှုကြောင့် နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ ကြွသွားကြသည်။ အချို့မကြွနိုင်သော သံဃာမထေရ်ကြီးများသည် သဲတိုဗိုက်အောက်တွင် ထား၍ပိဋကတ်တော်များ မပျောက်ပျက်အောင် အားထုတ်ကြိုးစားသရဇ္ဈာယ်ကြသည်။

ထိုနိုင်ငံ၌ ပူဝကပိဋ္ဌိအမည်ရှိသော ရွာကြီးတစ်ရွာ ရှိသည်။ ရွာသူရွာသားတို့သည် သာသနာတော်ကိုသက်ဝင် ယုံကြည်ကြပြီး အလှူရေစက်လက်နှင့်မကွာ သံဃာတော်များကို ထောက်ပံ့လှူဒါန်းခဲ့ကြသည်။

ယခုအငတ်ဘေးကြီးဆိုက်ရောက်ချိန်၌ ရွာသူရွာသားတို့လည်း လှူဒါန်းရေးထက် ဝမ်းရေးပင် ခက်လာကြသည်။ မိမိအသက်ကိုပင် ရှာကြံမွေးနေရ၍ သံဃာတော်များအား မလှူဒါန်းနိုင်ကြတော့ပေ။ မိမိတို့အသက်ရှင် နိုင်ရေးအတွက် အနည်းငယ်မျှသော ဆန်ကို အဝတ်ဖြင့်ထုပ်ရေနွေးစိမ်ကြိတ်ပြီး နေပူလှန်းအခြောက်ခံကြရသည်။ ထိုထမင်းခြောက်များ အခိုးမခံရအောင် အိုးဖြင့်ထည့်ပြီး မြေ၌မြှုပ်ထားကြရသည်။ အသက်ရှင်ရုံရေဖြင့် ဖျော်သောက်ကာ အသက်ဆက်ကြရသည်။

ထိုအချိန်၌ရဟန်းတော်တစ်ပါးသည် သပိတ်ပိုက်၍ရွာရိုးတစ်လျှောက် ဆွမ်းခံကြွတော်မူသည်။ ရွာဆုံးသော်လည်း ဆွမ်းမရသဖြင့် သပိတ်ပိုက်၍ပြန်ကြွတော်မူလေသည်။ထိုအခြင်းအရာကိုအိမ်တစ်အိမ်မှ မိသားစုကမြင်၍ စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြရသည်။ ထိုစဉ် ဖခင်က အိမ်သားတို့ကို သူတို့ထံတွင်ရှိသော ဆန်တစ်စလယ်ချက်၍ အရှင်မြတ်အားလှူရန် သင့်မသင့်ဆွေးနွေးမေးမြန်းလေသည်။

"ကျွန်တော်တို့မှာ ရှေးကဒါနနည်းခဲ့လို့ ဆင်းရဲကျပ်တည်းလှတဲ့ အငတ်ဘေးကြီးနဲ့ ကြုံရတာပဲ။ အသက်မသေဘဲကျန်နေတာက ဒီဆန်ကလေးရှိနေလို့ပဲ၊ ဒီဆန်လေးကို မှီပြီးအသက်ရှင်နေရတာကလဲ ဆင်းရဲခံနေရသလိုပါပဲ၊ ဒီဆင်းရဲကြီးကို မခံလို၊ မမြင်လို မကြားလိုတော့ပါ၊ ဒါကြောင့် ဒီဆန်ကိုချက်ပြီး အရှင်မြတ်ကို လှူပြီးသေရတာက ကောင်းပါတယ်"လို့ သားကြီးက အကြံပြု ဆွေးနွေးတယ်။ သားကြီး၏အကြံကို မိသားစုများက သဘောတူကြတယ်။ ဒါကြောင့် ရဟန်းတော်ကို အမြန်လိုက်၍ပင့်ကြပြီး ဆွမ်းကို အလျင်အမြန်ချက်ကာ မထေရ်မြတ်ကို လောင်းလှူလိုက်ကြသည်။ လောင်းလှူပြီးထိုအလှူအတွက် မိသားစုအားလုံး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပြီး ကြည်နူးနေကြတယ်။

ရဟန်းတော်ပြန်ကြွသွား၍ ထမင်းအိုးကို ဆေးကြောရန်ယူလိုက်သောအခါ သလေးထမင်းများ စံပယ်ဖူးများပမာ အိုးလုံးပြည့်လျှံနေတာကို အံ့သြစွာတွေ့ရတယ်။ မိခင်သည် အိုးကိုမ၍ အားရဝမ်းသာအော်ဟစ်ပြော ဆိုယူလာပြီး မိသားစုကို ပြတယ်။ မိသားတစ်စုလုံးအတိုင်းမသိ အံ့သြပြီးဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်ကြလေတယ်။

"သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်အား ယခုလို ဒုဗ္ဘိက္ခအခါမျိုးမှာ လှူရသောဒါနဟာအလွန်အကျိုးကြီးမားကြောင်းချက်ချင်းသိရတာပဲပေါ့"လို့သားကြီးက ပြောဆိုပြီး ဒုဗ္ဘိက္ခကာလဒါနအကျိုးကို သဘောပေါက်ကြပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ စားသောက်ကြလေတယ်။

ထမင်းအိုးလဲ ခပ်ယူတိုင်းလျော့သည်မရှိ၊ ပြည့်မြဲ ပြည့်နေသည့်အတွက် အိမ်နီးနားချင်းများအပြင် တစ်ရွာလုံးကိုထိုနေ့အဖို့ အဝပေးလှူနိုင်ကြတယ်။ ထိုမိသားစုကား ကာလဒါနကြောင့် ပေး၍ မကုန်လှူ၍မခန်းနိုင်သော"ကုဋ္ဌာသယ ထမင်းအိုးတစ်လုံး"ကို ပိုင်ဆိုင်ရရှိသွားလေတယ်။

အထက်ပါသာဓကကိုဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် ကောင်းသောအမှုကိုပြုခြင်းကြောင့် တဒင်္ဂအတွင်း ကောင်းကျိုးစံစားရပုံမှာ ထင်ရှားလှပေသည်။

မကောင်းမှုပြုသဖြင့် မကောင်းကျိုးခံစားရပုံသာဓကမှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် ကျွန်တော်အသက် ၂၂ နှစ်ကဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့နေသော ခြံဘေးပတ်လည်၌ ၂ ပေကျော်နက်သော ရေမြောင်းများရှိပါသည်။ ထိုရေးမြောင်းများသည် မိုးတွင်း၌ရေလျှံတတ်ပါသည်။ မိုးတွင်းတစ်နေ့တွင် မိုးရွာပြီး၍မိုးစဲသောအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့အိမ်တွင် ကူဖော်လောင်ဖက်အဖြစ်နှင့်နေသော ကောင်လေးသည် အပ်ချည်ကြိုးနှင့် ငါးမျှားချိတ်ကိုယူ၍ ခြံဘေးမြောင်း၌ ငါးမျှားလေ တာ့သည်။ ထိုအချိန်၌ ကျွန်တော့် အမေသည် အပြင်သို့ သွားနေချိန်ဖြစ်သည်။ အမေက ကျွန်တော်တို့ ညီအစ်ကိုအားလုံးကို ငယ်စဉ်ကပင် သူများအသက်ကို မသတ်ရ ငရဲကြီးသည်ဟု ပြောထားသဖြင့် ငါးမျှားချင်စိတ်ကိုမြိုသိပ်ခဲ့ရသည်။ သည်နေ့တော့ အခွင့်ကောင်းရပြီဟုတွေး၍ ထိုကောင်လေးထံမှ ငါးမျှားချိတ်တစ်စုံတောင်းကာ သူနှင့်အတူ ငါးမျှားပါလေတော့သည်။ ကောင်လေးက ငါးမျှားချိတ်ချသည်နှင့် ငါးဟပ်ပါတော့သည်။ "ရော့တစ်ကောင်" "ရော့တစ်ကောင်"နှင့် ဆယ်ကောင်ပင်မကတော့၊ ကျွန်တော့်ငါးမျှားချိတ်မှာငါးမပြောနှင့် အမှိုက်တစ်မှုံတောင်ပါမလာ။ ထို့ကြောင့် ကလေးကိုဆရာတင်ကာ ငါးမျှားနည်းကို သင်ယူလေသည်။ ကောင်လေး၏ ပို့ချမှု အတိုင်းမျှားရာ ငါးတစ်ကောင်စမိပါတော့သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ငါးရ၍ဝမ်းပန်းတသာဖြစ်နေသည်။ ငါးလေးမှာတော့ တဖျတ်ဖျတ်နှင့်လူးလွန့်နေသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်သည် ငါးကိုသတ်ဖို့ မရည်ရွယ်ပါ။ ငယ်စဉ် ကတည်းက ငါးမျှား ချင်၍သာအခွင့်အရေးရတုန်း မျှားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးကလေးအာခေါင်တွင်းမှ ချိတ်ကို ဖြုတ်၍ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။ မိလိုက် လွှတ်လိုက်နှင့် မှတ်မှတ်ရရ စုစုပေါင်း(၇)ကောင် ဖမ်းမိလိုက်သည်။

အကုန်လုံးပြန်လွှတ်ပေး လိုက်သည်။ သည်လိုနှင့် ကောင်လေးဖမ်းမိသော ငါးကလေး အားလုံးကိုလည်း လွှတ်ခိုင်းလိုက်သည်။

ငါးများပြီး၍ (၂)နာရီခန့်တွင် ကျွန်တော်တို့ရေအိုးစင်ရှိရာသို့သွား၍ ရေတစ်ခွက် သောက်လိုက်သည်။ ကျွန်တော့်အာခေါင်ထဲမှ အလွန်နာကြင်သဖြင့် ရေကိုပင် မနည်းမျိုချရပါတော့သည်။ အစာဝင်နိုင်ရန် ကြိတ်မှိတ်ပြီး ဒုက္ခခံကာ စားနေရသည်။ ကျွန်တော်မှတ်မိ သလောက် (၇)ရက်ခန့် ဒုက္ခခံခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် တွင်မူ ကျွန်တော်သည် ငါးများဖို့ နေနေသာသာ စိတ်ကူးထဲတွင်တောင် မထည့်ရဲတော့ပါ။ ဤအကြောင်းအရာမှာ ကျွန်တော်ကိုယ်ပင် တဒင်္ဂအတွင်းခံစားခဲ့ရသော မကောင်းကျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်နှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်တိုင်မကောင်းမှုထုပ်၍ ဒုက္ခခံရမှုများကို ပြောလျှင်မနည်းပေ။ ကျွန်တော် မကောင်းမှု လုပ်လျှင် ချက်ချင်းပင်ဒုက္ခခံရတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် အကုသိုလ်လုပ်ရပ်မှန်သမျှကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ရှားပြီး ဘုရားရှင်၏ ဆုံးမစကားကို အလေးထား စောင့်ထိန်းပါတော့သည်။

ဤသို့သော ကျွန်တော့်ဖြစ်ရပ်ကလေးကို သင်ခန်းစာယူ၍ မကောင်းမှုကို ရှောင် ကောင်းမှု ဆောင်ပြီး 'ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်း' ဟူသော 'ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ အုတ်မြစ်ကြီးကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ချနိုင်ကြစေရန် ရည်သန်၍ ဤဆောင်းပါးကို လေးလေးနက်နက်ရေးသားရပါသည်။

ကောင်းကျိုးလိုအင်ဆန္ဒများစွာဖြင့်
မောင်ပြည့်
ကျမ်းကိုး
ဦးစံရှိန်(ဒိဋ္ဌပြုတ်ပုံအလုပ်တရား)
တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ(တဒင်္ဂကောင်းကျိုး)

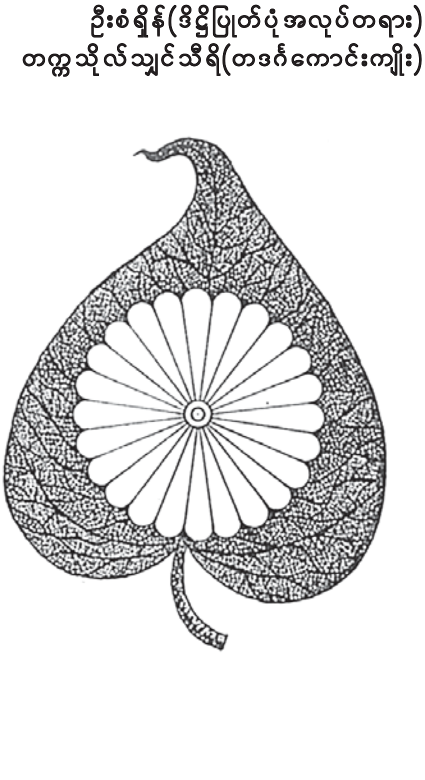

ပန်ချင်သူ ညီနွဲ့နှောင်းရယ် ခေါင်းဖီးခဲ့လေး

ppfu [f0 i fa&T

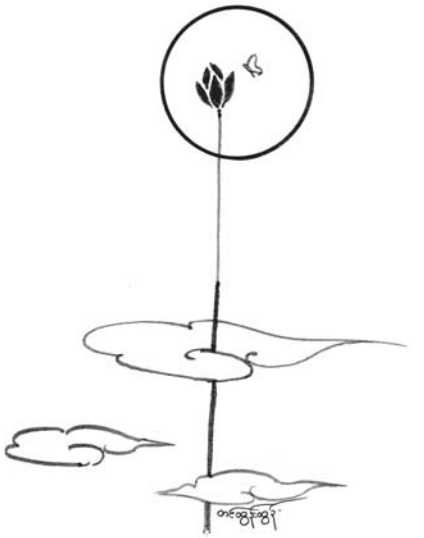

"စပယ်တဲ့ လေးရုံ. . ။
မမလေး မပန်ထိုက်
ပန်းပြတ်ခိုက်ကြုံ. . ။
အပွင့်ရယ်ကုန်
တစ်ရုံ ကျန်ပါသေး. . . ။
ပန်ချင်သူ ညီနွဲ့နှောင်းရယ်
ခေါင်းဖီးခဲ့လေး. . . ။ ။

ဤဆောင်းပါးကို အထက်ပါ ကဗျာလေးဖြင့် နိဒါန်းချီလိုက်ရပါသည်။ ဤကဗျာတစ်ပိုင်းတစနှင့်ပင် အဆုံးသတ်ရပါလိမ့်မည်။ ဤကဗျာလေးသည် စာဆိုရှင်မည်သူဟု မသိခဲ့ရပါ။ ရှေးရေးလေး ဆစ်သဖြန်ကဗျာလေးဖြစ်သည်ကိုတော့ ဆည်းပူးမှတ်သားခဲ့ရပါသည်။

ယင်းကဗျာလေးသည် အစပ်အဟတ် ကာရန်အချိတ်အဆက် ထိမိလှပါ၏။ ရွတ်ဆို၍လည်း အာတွေ့လှပါ၏။ ရိုးလည်းရိုး၏။ ရိုးသည့်အထဲတွင် ယဉ်၏။ ယဉ်သည့်အထဲတွင် လေးနက်မှုတွေ ပြည့်သိပ်နေ၏။ အဓိပ္ပာယ်က ရှင်းပါသည်။ "စပယ်ရုံလေးရုံရှိသည်။ မမလေးသည် စပယ်ပန်းကလေးများကို ပန်ချင်လှသော်လည်း အပွင့်ကုန်ခိုက်နှင့် ကြုံရသဖြင့် မပန်ရဘဲ လွဲခဲ့ရပါသည်။ ပွင့်ရန် တစ်ငုံတော့ ကျန်ပါသေးသည်။ မမလေး ပန်ဆင်လိုပါလျှင် ခေါင်းဖီးခဲ့ပါ" ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ကဗျာလေး၏အဓိပ္ပာယ်မှာ ဤမျှသာဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားဘဝက ထိုမျှသာနားလည်ခဲ့ပါသည်။ ယခုတော့ ထိုကဗျာလေး၏ ဝှက်ထားသော အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်းကောင်း၊ မြုပ်နေသော နိမိတ်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ကြည့်တတ်မြင်တတ်လာပါပြီ၊ ခံစားတတ်လာပါပြီ. . . ။

ရှင်းပါဦးမည်။ ဤလောကတွင် ကပ်ကမ္ဘာတွေ အမျိုးမျိုးပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကပ်ကမ္ဘာတို့ အမျိုးမျိုး ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေတိုင်း သတ္တဝါအနန္တတို့အား ကယ်ချွတ်တော်မူသော ဘုရားရှင်တို့ အဆူဆူ ပွင့်ထွန်းတော်မူခဲ့ကြပါသည်။

ဤလောက၌ ဘုရားရှင်တို့ပွင့်ထွန်းတော်မူသော ကပ်ကမ္ဘာငါးမျိုးဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြောင်း ပိဋကတ်တော်လာ ကျမ်းဂန်များအရ သိရှိမှတ်သားရပါသည်။ ဘုရားရှင်တစ်ဆူနှင့်တစ်ဆူ အကြား နှစ်ပေါင်းမရေမတွက်နိုင်အောင် ကြာမြင့်သည်ဟု မှတ်သားခဲ့ရပါသည်။

ပိဋကတ်တော်လာအရ **ဘုရားတစ်ဆူပွင့်သောကမ္ဘာကို သာရကမ္ဘာဟုခေါ်သည်။ ဤလောကတွင် သာရကမ္ဘာလေးကြိမ်ကြုံပြီး ပဒုမုတ္တရ၊ သိဒ္ဓတ္ထ၊ ဝိပဿီ၊ ကောဏ္ဍည ဘုရားရှင်လေးဆူတို့ ပွင့်တော်မူခဲ့ကြသည်။**

ဘုရားနှစ်ဆူပွင့်သောကမ္ဘာကို မဏ္ဍကမ္ဘာဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။ ဤလောက တွင် မဏ္ဍကမ္ဘာ သုံးကြိမ်ကြုံပြီး သုမေဓ၊ သုဇာတ၊ တိဿ၊ ဖုဿ၊ သိခီ၊ ဝေဿဘူ- အစရှိသော ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူခဲ့ကြသည်။

ဘုရားသုံးဆူပွင့်သောကမ္ဘာကို ဝရကမ္ဘာဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။ ဤလောက တွင် ဝရကမ္ဘာ နှစ်ကြိမ်ကြုံခဲ့သည်။ ဝရကမ္ဘာတွင် ပိယဒဿီ၊ အတ္ထဒဿီ၊ ဓမ္မဒဿီ၊ အနောမဒဿီ၊ ပဒုမ၊ နာရဒ စသောဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူခဲ့ကြသည်။

ဘုရားလေးဆူပွင့်သော ကမ္ဘာကို သာရမဏ္ဍကမ္ဘာဟုခေါ်ဆိုပါသည်။ ဤလောကတွင် သရမဏ္ဍကမ္ဘာ နှစ်ကြိမ် ကြုံခဲ့ပါသည်။ သာရမဏ္ဍကမ္ဘာတွင် တဏှင်္ကရာ၊ မေဓင်္ကရာ၊ သရဏင်္ကရာ၊ ဒီပင်္ကရာ၊ မင်္ဂလ၊ သုမန၊ ရေဝတ၊ သောဘိတစသော ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူခဲ့ကြသည်။

ဘုရားငါးဆူပွင့်သောကမ္ဘာကို ဘဒ္ဒကမ္ဘာဟု ခေါ်ဆိုပါသည်။ ဤကမ္ဘာ လောက၌ ဘဒ္ဒကမ္ဘာသည် တစ်ကြိမ်တည်းသာ ကြုံပါသည်။ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ကကုသန္ဓ၊ ကောဏာဂမန၊ ကဿပ၊ ဂေါတမစသော ဘုရားရှင်လေးဆူပွင့်တော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး

(စာမျက်နှာ ၂၃ သို့)

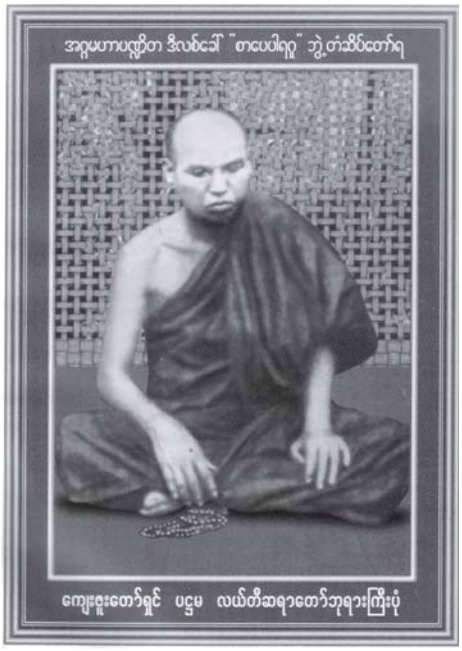

r&mlr\r [mv , wwu? u

v , fvD &ma

a&;om;jylpa

v , fvetDlef

The Ledi Dhamm

by

MAHĀ THERA L

(v , weAmeusr;)

နိဗ္ဗာန်ဟူသည် လောကီအာရုံတို့ထက် လွန်မြတ်သော လောကုတ္တရာ တရား။ ခန္ဓာမှလွတ်သော ခန္ဓဝိမုတ်တရား။ ယုတ်ညံ့သော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ကိ
ဖြစ်ပျက်မစဲ တသဲသဲသော နိမိတ်အပေါင်း ချုပ်ငြိမ်းကုန်ဆုံးရာတရား။ ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်းတို့မှ ကင်းငြိမ်းလွတ်မြောက် သောတရား။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ စသည် အ
ထိုတရားမြတ်သည် ပုထုဇဉ်တို့၏ ဉာဏ်နှင့်မှန်းဆ၍မရ၊ ခက်ခဲ နက်နဲသောတရား။ ဂမ္ဘီရဉာဏ်၊ ဇဝနဉာဏ်၊ ဟာသဉာဏ်၊ တိက္ခဉာဏ်၊ တိက္ခ ပ
ထိုမျှနက်နဲခက်ခဲသော တရားထူးတရားမြတ်ကို ကျမ်းပြုအကျော် ကမ္ဘာကျော် မဟာထေရ်ကျော် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ဖွင့်ဆိုရှင်းပြ တော်မူခဲ့သည့် "လ
နှစ်ဘာသာနိဗ္ဗာန်ကျမ်းတို့ကို ဓမ္မဝီရ ဓမ္မမိတ်ဆွေ သူတော်စင်များ လေ့လာပွားများတော်မူနိုင်ကြစေရန် မူရင်းအတိုင်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

မြေ, ရေ, မီး, လေ- ဟူသော
ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့၏ အချင်းချင်း မှီတွယ်ကြပုံ၊
တစ်ပါးပျက်လျှင် အကုန်လုံးပျက်ကြပုံကို ပြဆိုလိုက်ဦးအံ့

ခက်မာမှု, ဖွဲ့စည်းမှု, ပေါင်းနွေးမှု, အရှိန်အဟုန်မှု ဤလေးခုသော အခြင်းအရာအမူအရာ ကြိယာကြီးတို့သည် သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် အသီးအသီးထင်ရှားကြကုန်၏။ တည်ရာဌာနအားဖြင့် ခက်မာမှုကို မ, တည်ပြု၍ တစ်ခုတည်းကဲ့သို့ တည်ကြကုန်၏။ ဖြစ်အတူ ပျက်အတူ တည်အတူတို့သာ တည်း။

ခက်မာမှုဟူသော မြေဓာတ်ပျက်ဆုံးလျှင် တည်ရာမရှိသည်ဖြစ်၍ ကြွင်းသော ဓာတ်သုံးပါးလည်း ပျက်ဆုံးရတော့သည်။ ထို့အတူ ဖွဲ့စည်းမှုဟူသော ရေဓာတ်ပျက်ဆုံးလျှင်လည်း အဖွဲ့အစည်းပျက်သဖြင့် တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး ထောက်ပံ့မှုကင်းကြ၍ အကုန်လုံးပျက်ဆုံးကြတော့သည်။ ပေါင်းနွေး၍ ထက်သန်အောင် ပြုမှုဟူသော မီးဓာတ်ပျက်ဆုံးလျှင်လည်း ကြွင်းသော ဓာတ်သုံးပါးတို့သည် မိမိတို့သဘောအတိုင်း ပြည့်စုံစွာမတည်နိုင်ကြ၍ အကုန်လုံး ပျက်ဆုံးကြတော့သည်။ ကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းမှုဟူသော လေဓာတ်ပျက်ဆုံးလျှင်လည်း ကြွင်းသောဓာတ်တို့သည် အားပြတ်၍ ပျက်ဆုံးကြကုန်တော့သည်။ မီးဟူသောပူမှု, အေးမှုသည် လှုံ့ဆော်မှုတလူလူဆောင်ရွက်ခြင်းဟူသော လေဓာတ်နှင့်တွဲရမှ ဖြစ်နိုင်သည်။ လေဓာတ်မရှိလျှင် အားပြတ်၍ခဏချင်း ကွယ်ဆုံးလေ၏။

ထို့အတူ ခက်မာမှုဟူသော မြေဓာတ်သည်လည်း ခက်မာခြင်း ကြိယာကို ကြံ့ယှံ့တင်းရင်းအောင် ချီးပင့်သော လေဓာတ်မရှိလျှင် အားပြတ်၍ ကွယ်ဆုံးလေ၏။ ဖွဲ့စည်းခြင်းဟူသော ရေဓာတ်သည်လည်း ဖွဲ့တွယ်ခြင်း ကြိယာကို ကြံ့ယှံ့တင်းရင်းအောင် ချီးပင့်သောလေဓာတ်မရှိလျှင် အားပြတ်၍ ကွယ်ဆုံးလေ၏။ ဤကား အခြင်းအရာကြီးလေးပါးတို့၏ အချင်းချင်း မှီတွယ်ကြပုံ၊ တစ်ပါးပျက်လျှင် အကုန်လုံးပျက်ကြပုံကို ပြဆိုလိုက်သော အချက်တည်း။

How the four primary elements of earth, water, fire and air are interdependent on each other and should one be destroyed all the rest would follow suit

The four main activities of firmness, cohesion, heat and momentum, each have their own distinctive character. By location, they dwell where the element of firmness provides a base where they all come into existence, endure and then pass into oblivion simultaneously.

When the element of earth or firmness no longer exists, the three remaining elements also perish. Similarly, when cohesion, the element of water, is lost, the trait of supporting others and being in turn supported by them is lost so that disorganization follows leading to the destruction of all. In the same way, when the element of fire that provides heat and energises is taken away the remaining three elements have no way of fulfilling themselves so that all perish. When the element of air that maintains the sturdiness of all elements is destroyed the remaining three also become enervated and can exist no more.

In the same way, when the earth element that lends firmness to the organisation be deprived of the air element that makes it full and taut, it can no longer continue on its own. Similarly, when the element of air no longer augments the cohesive nature of the water element with its supportive tension and tautness everything will fall apart. This describes how the four primary elements are dependent on each other and when one is destroyed the rest follow suit.

When one's intellectual capacity of perceive the real nature of the four primary elements well enough, it can be considered that the way to the first great nibbāna has been paved. Of the four primary elements, the tejo element plays the key role as

usr;jy\ tausm urmausm

awmfbkm;luD

awmfraom

w&m;awmfrsm;

ma on Nibbana

y

EDI SAYADAW

(Ledi Nibbān)

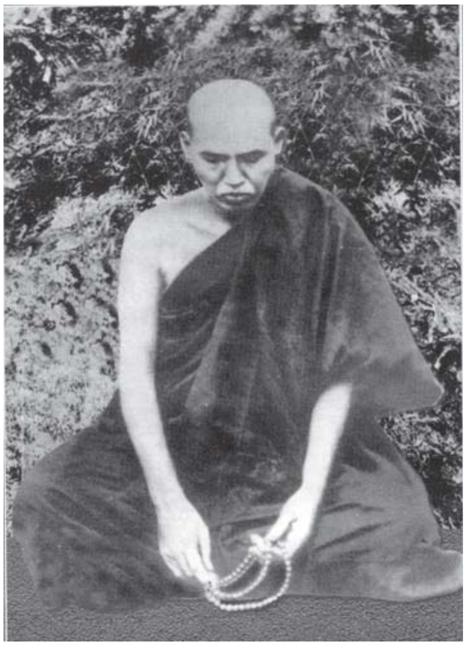

လသာအပေါင်းတို့ ချုပ်ဆုံးကုန်ပျောက်ရာတရား။ သန္တိ ပကတိ ငြိမ်သက်အေးငြိမ်းသောတရား။ သုခ ပူပန်ကြောင့်ကြတောင့်တမှုကင်း၍ လွန်စွာချမ်းသာသောတရား။
စတ္တတို့မှ ကင်းဆိတ်ရာတရား။
ညာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာလေ့လာတတ်မှ မြင်နိုင် သိနိုင်သော အရိယာတို့၏ ဒဿနဉာဏ်မြင်ဖြင့်သာ သိမြင်နိုင်သောတရား ဖြစ်၏။
ယ်တီနိဗ္ဗာန်တရားတော်များ" ကို ရန်ကုန်မြို့ နာဂလိုဏ်ဂူ ကလေးဝဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ကျေးဇူးဖြင့် မိခင်ဇရာဝတီတိုက်မှ ထုတ်ဝေ ခဲ့သော မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်

(ဓမ္မဝီရ)

ဤဓာတ်ကြီးလေးပါးကို သဘောပိုင်နိုင်စွာ ဉာဏ်အမြင်ပေါက်ရောက်ပါလျှင် ပထမမဟာနိဗ္ဗာန်သို့ လွယ်ကူစွာဆိုက်ရောက်နိုင်ကြကုန်လတ္တံ့။ ထိုဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့၌ အချုပ်အခြာ ဦးစီးဦးကိုင်ကား တေဇောပေတည်း။ စကြဝဠာ ကမ္ဘာမြေ ရေနှင့်တကွ ရုပ်သဏ္ဍာန်နှင့်စပ်သော သက်ရှိသက်မဲ့ အလုံးစုံသည် တေဇော၏ အစီးအပွားချည်းတည်း။ ဓာတ်မီး၏ အစီးအပွားချည်းတည်း။ တေဇောဟူသော ဓာတ်မီး၏ ဣဒ္ဓိပါဒ်တန်ခိုး အကျိုးသွားကို ဘုရား သဗ္ဗညုတို့၏ ဉာဏ်တော်သည်သာ မှီနိုင်ရာသတည်း။

ဓာတ်ဉာဏ်ပေါက်အောင် ရှုနည်းပြီး၏။

ခြောက်မျိုးသော ဓာတ်ကြည်ဓာတ်လင်း၊ မှန်ကြည်မှန်လင်း၊ ကိုယ်တွင်းအပြည့် ခြယ်လှယ်ပုံ ပြဆိုချက်

ပသာဒေါ= အကြည်၊ မဏ္ဍော= အကြည်၊ အစ္ဆော= အကြည်။ (အကြည်ဟောသဒ္ဒါစု)

ထိုသဒ္ဒါတို့တွင် မဏ္ဍသဒ္ဒါ၏ နာမသတ်အနက်ကိုယူ၍ ဖန်မန်ဟူသော စကား၌ မန်ဟူ၍ဆိုသည်။ ထိုမန်ကိုပင် ယခုကာလ မှန်ဟူ၍ဆိုကြသည်။ ထိုမှန်သည်-

ဥတုဇဓာတ်မှန်၊

ကမ္မဇဓာတ်မှန်- ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

ရန်ကုန်မြို့- မန္တလေးမြို့တို့၌ မှန်တန်းမှာ လုပ်အပ်သော မှန်စု၊ မျက်မှန်- မှန်ပြောင်း၊ မှန်စုသည် ဥတုဇဓာတ်မှန်စုပေတည်း။ သတ္တဝါတို့၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်အတွင်း၌ ဖြစ်သောမှန်စုသည် ကမ္မဇ ဓာတ်မှန်စုပေတည်း။

ကမ္မဇဓာတ်မှန်

ထိုကမ္မဇဓာတ်မှန်သည်-

စက္ခုခေါ်သော ဓာတ်မှန်

သောတခေါ်သော ဓာတ်မှန်,

the leader of the group. The whole cosmos including the earth planet made up of land and water masses and all animate and inanimate entities are its product. The full extent of potencies and the resultants of tejo, the fire element, can only be known by the Lord Buddha himself.

This concludes the mode of developing intellectual perception to gain an insight into the (primary)elements.

Exposition of how six kinds of clear and transparent agencies fill the human anatomy

The group of words that have the meaning of clearness and transparency are as follows:

pasādo= transparency;
maṇḍo=transparency;
accho=transparency; crystal.

From maṇḍo, the Myanmar word for glass, 'man', was derived. This later to be known as 'mhan'. There are two types;

utuja dhatu mhan, and
kammaja dhatu mhan.

The shops producing glass in the 'mhan dan' (crystal street) of Mandalay and Yangon in the form of spectacles, telescopes, glass tubes etc. belong to the group utujadhatu-mhan.

The optical capabilities in the inner sanctum of the stream of consciousness inside the human body beling to the group, kammaja dhātu mhan.

Kammaja dhātu mhan

The kammaja dhātu mhan(agent of transparency born of kamma actions) is of the following six aspects:-

cakkhu-
sota-

ဃာနခေါ်သော ဓာတ်မှန်,
ဇိဝှာခေါ်သော ဓာတ်မှန်,
ကာယခေါ်သော ဓာတ်မှန်,
မနောခေါ်သော ဓာတ်မှန်-
ဟူ၍ ခြောက်မျိုးအပြားရှိ၏။

စက္ခုဓာတ်မှန်သည် မျက်လုံးအိမ်အတွင်း၌ တည်၏။ သောတဓာတ်မှန်သည် နားတွင်း၌ တည်၏။ ဃာနဓာတ်မှန်သည် နှာခေါင်းတွင်း၌တည်၏။ ဇိဝှာဓာတ်မှန်သည် လျှာအပြင်၌တည်၏။ ကာယဓာတ်မှန်သည် တစ်ကိုယ်လုံး အပြည့်အနှံ့တည်၏။ မနောဓာတ်မှန်သည် နှလုံးအိမ်၌တည်၏။ ဤအကြည်ဓာတ် ၆-မျိုးကို ရှု၍ ထင်မြင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် အလွန်ကြည်လှစွာသော ဖန်တုံးဖန်တိုင်ကြီး, မှန်တုံးမှန်တိုင်ကြီးနှင့် အလွန်တူလှ၏။ (ဤအကြည်ဓာတ် ၆-မျိုးကိုပင် သင်္ဂြိုဟ်ဒွာရ သင်္ဂဟ၌ ဒွာရဟုခေါ်သည်။)

ဒွာရဆိုသည်ကား-
အာကာသဒွာရ,
မဏ္ဍူဒွာရ- ဟူ၍ နှစ်မျိုးအပြားရှိ၏။

ဘုန်းရှိသောသူတို့၏ အိမ်၌ တံခါးနှစ်မျိုးရှိ၏။ အိမ်တွင်း အိမ်ပြင် ထွက်ဝင်ရန်အပေါက်တံခါး၊ လေဝင်ရန် ပြူတင်းပေါက်တံခါးဟူ၍ အပေါက်တံခါးတစ်မျိုး၊ အပေါက်ကားမရှိ၊ မှန်ချပ်တပ်၍ထားသော အကြည်တံခါး၊ အလင်းတံခါးတစ်မျိုး၊

ထို ၂- မျိုးတို့တွင် မှန်ချပ်တပ်၍ထားသော အကြည်တံခါး၊ အလင်းတံခါး၏ကိစ္စမူကား ထိုမှန်ချပ်မျက်နှာစာ၌ အဝေးအနီးတွင် ရှိရှိသမျှသော နေ, လ, နက္ခတ်, တာရာ, တိမ်တိုက်, တိမ်တောင်, ကောင်းကင်, မြေပြင်, ရေပြင်, တော, တောင်, သစ်ပင်, အိမ်ရာ, ကျောင်းကန်ဘုရား, စေတီ အစရှိသော အဆောက်အဦတို့သည် မိမိတို့သဏ္ဌာန်အတိုင်း မှန်ချပ်အပြင်မှာ ထင်လာရ ကုန်၏။

အိမ်တွင်း၌ နေကြကုန်သော အိမ်သူအိမ်သားတို့သည် အိမ်တွင်း၌ နေလျက်ပင် ထိုမှန်ချပ်မှာ ထင်လာသမျှသော နေဝန်း သဏ္ဌာန်, လဝန်း သဏ္ဌာန်, နေရောင်, လရောင် အစရှိသော အလုံးစုံတို့ကို အကုန်အစင် မြင်ရကုန်၏။ အိမ်ပြင်ကနေ၍ ထိုမှန်တံခါးဖြင့် အိမ်တွင်းသို့ ကြည့်ပြန်လျှင်လည်း အိမ်တွင်းရှိရှိသမျှ အကုန်မြင်ရ၏။ ထိုမှန်တံခါးမှာ နေရောင်, လရောင်, မီးရောင်တို့သည် မှန်၏အဖော်သဟဲတို့ပေတည်း။ လူ, နတ်ခန္ဓာ၊ နွား, ကျွဲ, ဆင်, မြင်းခန္ဓာတို့မှာလည်း ထိုနည်းတူ မြင်အောင်ရှု။

ထိုတံခါးနှစ်မျိုးအပြည့်ရှိသော အိမ်ကြီးနှင့်အလားတူ ဤတစ်ခုခုသော လူ့ခန္ဓာ, နတ်ခန္ဓာ၊ နွား, ကျွဲ, ဆင်, မြင်း, ကြက်, ငှက် စသော ခန္ဓာစုမှာလည်း အာကာသတံခါးတစ်မျိုး၊ မဏ္ဍူမှန်တံခါး တစ်မျိုးဟူ၍ နှစ်မျိုးစီရှိကြ၏။

အာကာသတံခါး

အာကာသတံခါးဆိုသည်ကား- ခံတွင်းပေါက်, လည်ချောင်းပေါက်, နှာရည်ထွက်သော နှာခေါင်းပေါက်, မျက်ရည်ထွက်သော မျက်စိပေါက် အစရှိသော ဒွါရကိုးပေါက်ဟူ၍ ဆိုအပ်သော အပေါက်စု၊ ကိုးသောင်းကိုးထောင်သော မွေးညင်းပေါက်စုသည် အာကာသတံခါး မျိုးစုတည်း။

ဆိုခဲ့ပြီးသော-
စက္ခုအကြည်,
သောတအကြည်,
ဃာနအကြည်,
ဇိဝှာအကြည်,
ကာယအကြည်,

ghāna-
jivhā-
kāya,and
mano.

The cakkhu dhātu crystal is located the eye. The sota dhātu crystal is located inside the ear. The ghāna dhātu crystal is located inside the nose. The jivhādhātu crystal is located inside the tongue. The kāya dhātu crystal's location is all over the body. The mano dhatu crystal is located in the heart. To a yogi contemplating on the aspect of the six dhātu crystals, his body assumes the form of a pellucid glass column or a column of crystal. (in the Sangraha dvārasangaha, these six dhātu crystals are designated dvāra or 'openings')

Dvāra, oepnings or doors, are of two kinds-
ākāsadvāra, and
manda dvāra.

In the homes of those who have accumulated merit, there are two kinds of doors or openings. There sre doors for people to get into the house or to go out. There are also vents for air to circulate in and out of the house. Then there are windows. openings in the walls closed by glass panels, that are 'doors of transparency', or 'doors of light'.

The purpose of the glass-panelled 'doors of transparency 'or 'doors of light' are to let all the images far and near, such as the sun, the moon, planets, asterisms, cumulus clouds, nimbus clouds, the sky, the terrain, bodies of water, forests, mountains, tree, houses, monasteries, stupas etc. be seen in their true appearances on the glass panel. All those living inside the house can see all of the images that appear on the panels of glass while those from the outside can look into the house and see all that are therein, Sunlight, moonlight and firelight are the associates of these glass doors. Visualize this aspect in the bodies of men and the celestial gods and the bodies of cows, water buffaloes, elephants, horses as well.

Like a house that has both kinds of doors, the bodies of men and gods, and for that matter the bodies of cows, water buffaloes, elephants, horses, chicken, birds, all haye both kinds of door, ākasa dvara as well as manda dvāra.

The ākāsa dvāra

The nine openings in the body, mouth, throat, nose, eye etc and the ninety- nine thousand follicle openings constitute ākāsa dvāra.

The aforesaid-
cakkhu or sight receptor, the eye,
sota or hearing receptor, the ear,
ghāna or smell receptor, the nose,
jivhā or taste receptor, the tongue
kāya or tactile receptor, the body
mano or sensory receptor of consciousness that constitute the ajjhatta-kammaja dhatu crystals are not in the category of ākāsa doors but represent the glass-panelled openings.

The example of a crystal palace

Imagine a palace with flooring of glass tiles. walled in and roofed over with glass panels. It is also provided with a clear crystal globe at its center. The images of all the cirrus and cumulus clouds above it in the sky, the sun, the moon, stars and planets in the firmament and at a lower level birds flying around are reflected in the crystal globe inside as well as on the glass tiles of

မနောအကြည်-တည်းဟူသော အဇ္ဈတ္တကမ္မဇ ဓာတ်မှန်မျိုးတို့သည်ကား အာကာသတံခါးပေါက်မဟုတ်။ မှန်ချပ်တွေနှင့်အလားတူသော မှန်ပေါက်, အကြည်ပေါက်, အလင်းပေါက်တို့ပေတည်း။

နန်းအိမ် ဥပမာ

ကမ္မဇဓာတ်မှန် ခြောက်မျိုးတို့၏ကိစ္စ။ ။

ကမ္မဇဓာတ်မှန် ခြောက်မျိုးတို့၏ ကိစ္စမူကား- အမိုးအကာ လေသာပြူတင်းအလုံးစုံ ဖန်မှန်အတိပြီးသော နန်းအိမ်ကြီးသည်ရှိ၏။ အလယ်၌ အတုမရှိ အလွန်ကြည်သော ဖန်လုံးမှန်လုံးတစ်ခုလည်းရှိ၏။ ထိုနန်းအိမ်ကြီးမှာ အထက်ကောင်းကင်တစ်ခွင်လုံး၌ ရှိနေကုန်သော တိမ်တိုက်တိမ်လွှာ, နေ, လ, နက္ခတ်, တာရာအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ပျံသွားသော ငှက်တို့သည်လည်းကောင်း အထက်အမိုးရှိ မှန်ချပ်တို့မှဝင်၍ အိမ်တွင်းရှိ မှန်လုံးမှာ အကုန်ပေါ်ကြကုန်၏။ အထက်အမိုးမှန်ချပ်စုမှာ နေဝန်း, လဝန်းတစ်ခုစီ၊ အိမ်တွင်းရှိ မှန်လုံးမှာ နေဝန်းတစ်ခု, လဝန်းတစ်ခုပေါ်၏။ ထို့အတူ အထက်ကောင်းကင်၌ ရှိသမျှသော ဝတ္ထုတို့သည် အမိုးမှန်ချပ်တို့၌လည်းကောင်း၊ အိမ်တွင်းမှန်လုံး၌လည်းကောင်း တစ်ပြိုင်နက်တစ်ချက်တည်း ပေါ်ကြကုန်၏။

ထို့အတူ အရှေ့အရပ်၌ ရှိသမျှသော ဝတ္ထုတို့သည် အရှေ့ နံရံပြူတင်းမှန်ချပ်တို့၌လည်းကောင်း၊ အိမ်တွင်းရှိ မှန်လုံး၌လည်းကောင်း တစ်ပြိုင်နက် ပေါ်ကုန်၏။ အနောက်အရပ်၌ ရှိသမျှသောဝတ္ထုတို့သည် အနောက်နံရံပြူတင်းမှန်ချပ်တို့၌လည်းကောင်း၊ အိမ်တွင်းရှိ မှန်လုံး၌လည်းကောင်း တစ်ပြိုင်နက် ပေါ်ကုန်၏။ တောင်အရပ်၌ရှိသမျှသော ဝတ္ထုတို့သည် တောင်နံရံပြူတင်းမှန်ချပ်တို့၌လည်းကောင်း၊ အိမ်တွင်းရှိ မှန်လုံး၌လည်းကောင်း တစ်ပြိုင်နက် ပေါ်ကုန်၏။ မြောက်အရပ်၌ ရှိသမျှသော ဝတ္ထုတို့သည် မြောက်နံရံပြူတင်းပေါက်မှန်ချပ်တို့၌လည်းကောင်း တစ်ပြိုင်နက်ပေါ်ကုန်၏။ အောက်အရပ်၌ ရှိသမျှသော ဝတ္ထုတို့သည် အောက်ကြမ်းပြင် မှန်ချပ်စု၌လည်းကောင်း၊ အိမ်အလယ်၌ မှန်လုံးတစ်ခု၌လည်းကောင်း တစ်ပြိုင်နက် ပေါ်ကြကုန်၏။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။)

the roof, simultaneously. Similarly, all the objects east of the palace appear in the crystal globes as well as on the glass panels forming the eastern wall of the palace at the same time. Likewise, this scene is repeated on the other remaining sides of the palace north, west, south and below, with objects in a particular direction appearing simultaneously on the corresponding wall or floor and on the crystal globe in the center of the palace.

(to be continue)

(စာမျက်နှာ ၁၉ မှ)

ဖြစ်သော အရိမေတ္တေယျဘုရားရှင်တစ်ဆူသာပွင့်တော်မူရန် ကျန်တော့သည်။

ဤသို့ကပ်ကမ္ဘာတိုင်း၌ ပွင့်တော်မူကြကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည် မရေမတွက်နိုင်ကုန်သော သတ္တဝါအနန္တတို့အား ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို လိုက်၍လည်းကောင်း၊ ပါရမီအနုအရင့်ကို ဆင်ခြင်၍လည်းကောင်း တရားရေအေးအမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးကာ ကျွတ်တမ်းဝင်စေတော်မူကြသည်။ ဤကမ္ဘာငါးခု၌ ပွင့်တော်မူကြသော နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည် ဤမျှများပြားလှ စွာသော သတ္တဝါအနန္တတို့အား တရားရေအေး အမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးခဲ့သော်ငြား၊ ထိုမျှများပြားလှသော သတ္တဝါ ဝေနေယျတို့အထဲတွင် မိမိတို့ မပါဝင် ခဲ့ကြပါချေ။

ကကုသန်၊ ကောဏဂုံ၊ ကဿပ စသောဘုရားရှင်တို့ကို မဆိုထားနှင့် စတုတ္ထမြောက်ဖြစ်သော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကိုပင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဖူးတွေ့ခွင့်မရခဲ့ကြပါချေ။ အဆုံးစွန်ဆိုရသော် မိမိတို့အားလုံးသည် အဆူဆူသော ဘုရားရှင်တို့နှင့် လွဲချော်ခဲ့ရပါသည်။

ဆောင်းပါးအစတွင် ဖော်ပြခဲ့သော ကဗျာလေးအတိုင်း စပယ်ပန်း လှလှပပ၊ ဖြူဖြူသန့်သန့်၊ မွှေးမွှေးပျံ့ပျံ့ကလေးကို ပန်ဆင်ချင်လှသော မမလေးတစ်ယောက် အပွင့်ကုန်ခိုက်နှင့် ကြုံကြိုက်ရ၍ မပန်ထိုက်ဘဲ လွဲချော်ခဲ့ရသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါချေတော့သည်။

မိမိတို့သည် ကျင်လည်ခဲ့ရသော ဘဝတိုင်း၌ အထုံပါရမီနည်းပါးမှု၊ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ အပစာယန၊ ဝေယျာဝစ္စ၊ ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာနုမောဒန၊ ဓမ္မသဝန၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ အစရှိသော ပုည ကြိယာဝတ္ထု ၁၀ ပါး မပြည့်စုံမှု၊ သီလသံဝရ၊ ဣန္ဒြိယ ဂုတ္တဒွါရ၊ ဘောဇနမတ္တညု၊ ဇာဂရိယာနုယောဂ၊ သဒ္ဓါ, သတိ, ဟိရီ, ဩတ္တပ္ပ, ဗဟုသစ္စ, ဝီရိယ, ပညာ, ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန် လေးပါး-တည်းဟူသော စရဏတရားများ ကင်းမဲ့မှု၊ သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာနည်းပါးမှု စသည့် ကုသိုလ်တရား (၁၅) ပါး မလုံ လောက်မှုတို့ကြောင့် ဘုရားအဆူဆူနှင့် လွဲချော်ရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် မိမိတို့သည် ဆွေးမြေ့ဟောင်းနွမ်းခြင်းမရှိသော သူတော်ကောင်းတရားတို့ကို မေ့လျော့လျက် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန်မာနတို့နောက် တစ်လွဲဆံပင်တင်း၍ ရေလိုက်လွဲနေကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

မိမိတို့၏ဘဝတည်းဟူသော အိမ်ထဲသို့ ဇာတိဟူသော ဧည့်သည်စိမ်းက တံခါးခေါက် ၍ ဝင်ရောက်ခဲ့ချေပြီ။ ဇာတိ၏နောက်ကွယ်တွင် ဇရာဟူသော ခြိမ်းခြောက်သူက နေရာယူထားပေပြီ။ ဇရာ၏နောက်ကွယ်တွင် ဗျာဓိဟူသော မိစ္ဆာကောင်က မွှေနောက်ဝင်ပူးရန် အသင့်စောင့်နေပေပြီ။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ ဟူသော အမှောင် မိစ္ဆာ သုံးဦးသည် မရဏတပ်မှူး၏ တမန်တော်များပေတည်း။ ထိုမရဏတပ်မှူး၏ တမန်တော်များသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကုသိုလ်တရား မလုံလောက်သော ဘဝအိမ်လေးကို ဖျက်မှန်းမသိ ဖျက်ဆီးပါချေပြီ။

ယင်းသို့ ဖျက်ဆီးမှုများကို သတိသမ္ပဇဉ် တရားမြတ်တည်းဟူသော အပ္ပမာဒ လက်နက်ဖြင့် ခုတ်ဖြတ်သုတ်သင်ရန်လိုအပ်လှပေသည်။ သို့မဟုတ်ပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်တမ်းမထားသော စမ်းတဝါးဝါးနှင့် လမ်းမှားလာသည့် သံသရာခရီးသည်မျှသာ ဖြစ်နေပေရော့မည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ အထုံပါရမီနည်းပါးမှု၊ စရဏအား မလုံလောက်မှု၊ ဒါန သီလ ဘာဝနာ မပြည့်စုံမှုတို့ကြောင့် ဘုရားအဆူဆူနှင့် လွဲချော်ခဲ့ရငြားသော်လည်း၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာတော်အတွင်း၌ ကြုံကြိုက်ရခြင်း၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တပည့်သား သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့အား ဆည်းကပ်ကြည်ညိုရခြင်း၊ ပူဇော်လှူဒါန်းရခြင်းတို့သည်ပင်လျှင် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ကုသိုလ်ထူးကြီးဖြစ်ပေတော့သည်။

"ပန်ချင်သူ ညိုနွဲ့နှောင်းရယ် ခေါင်းဖီးခဲ့လေး" ဟု စာဆိုရှင်က အဆင်သင့် ဖီးလိမ်းထားပြီးဖြစ်အောင်၊ ပြင်ဆင်ပြီးအောင် သတိပေးနေပါသည်။ မိမိတို့သည် လှလှပပ ဖြူဖြူသန့်သန့်၊ မွှေးမွှေးပျံ့ပျံ့ စပယ်ပန်းကို ပန်ဆင်လိုသူများဖြစ်ကြပါသည်။ သည်သို့ဆိုလျှင် အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံလျက် ရှိသော ကျွန်ုပ်တို့၏ ရုပ်ခန္ဓာကြီးကိုလည်းကောင်း၊ စိတ်စေတသိက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါန သီလ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းပွားများခြင်းဖြင့် ဖီးလိမ်းသန့်စင်၍ အဆင်သင့် ငံ့လင့်နေကြရပေလိမ့်မည်။ သို့မှသာ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၏ နောက်ဆုံးစပယ်ရုံဖြစ်သော မြတ်ဗုဒ္ဓမေတ္တေးရှင် ဟောကြားမည့် တရားတော်များ စပယ်ရုံ၊ စပယ်ငုံပွင့်တို့အား ဆင်နိုင်ခွင့်၊ စပယ်ငုံပွင့်အား ပန်ဆင်နိုင်ခွင့် (ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဖူးတွေ့နိုင်ခွင့်၊ ဆည်းကပ်နိုင်ခွင့်၊ လှူဒါန်းနိုင်ခွင့်၊ တရားတော်ကို နာကြားနိုင်ခွင့်) ကြုံကြိုက်နိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ငုံတည်းသော စပယ်ရုံမှ ပန်းပွင့်များနှင့် ကြုံကြိုက်၍ ပန်ဆင်နိုင်ကြစေရန် ဓမ္မဃောသ ကမ္မအမှု ပြုလိုက်ရပါသတည်း။

စစ်ကိုင်းဝင်းရွှေ

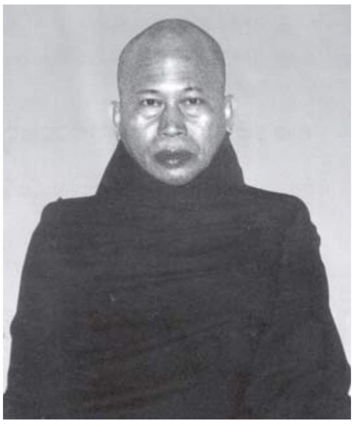

ရန်ကုန်မြို့၊ ကျောက်ကုန်းတောရ မေဒိနီစာသင်တိုက် သာသနဓဇ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ၊ ဝိနယပါရဂူ၊ ဂဏဝါစက အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ဆရာတော်အရှင်ကောဝိဒဓဇ ဟောကြားတော်မူအပ်သော

(သဒ္ဓမ္မဒေသနာ မေဒိနီတရားပေါင်းချုပ်)

ကမ္ဘာရန်သူကြီး သုံးမျိုးတရားတော်

(ယခင်အပတ်မှအဆက်)

ဒေါသဆိုးဖျက် ကောင်းကျိုးပျက်ပုံ

(က) အနတ္ထဇနနော ဒေါသော၊ ဒေါသော စိတ္တပ္ပကောပနော။
ဘယမန္တရတော ဇာတံ၊ တံ ဇနော နာဝဗုဇ္ဈတိ။

(ခ) ဒုဋ္ဌော အတ္ထံ န ဇာနာတိ၊ ဒုဋ္ဌော ဓမ္မံ န ပဿတိ။
အန္ဓတမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ ဒေါသော သဟတေ နရံ။

(ဂ) ယော စ ဒေါသံ ပဟန္တွာန၊ ဒေါသနေယျေ၊ န ဒုဿတိ။
ဒေါသော ပဟီယတေ တမှာ၊ တာလပက္ကံဝ ဗန္ဓနာ။

(ဣတိဝုတ္တက ပါဠိ၊ ၂၅၂။)

ဟူ၍ ဣတိဝုတ္တ ပါဠိတော်၌ မြတ်စွာဘုရားက ဒေါသတရား၏ အကျိုးမဲ့ပြုတတ်ပုံ အလုံးစုံကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်ပါတယ်။

(က) ဒေါသော၊ ဖျက်ဆီးတတ်သော သဘောရှိပြား ဒေါသတရားသည်၊ အနတ္ထဇနနော၊ မိမိ သူတစ်ပါး အကျိုးများကို ပျက်ပြားစေရန် အတန်တန် အမှန်မှန်ပင်ဖြစ်စေတတ်၏။ ဒေါသော၊ ဒေါသတရားသည် စိတ္တပ္ပကောပနော၊ စိတ်ဓာတ်ယွင်းပါး ချောက်ချားစေမှု ပြုတတ်ပေ၏။ အန္တရတော၊ မှန်စွာမယွင်း အတွင်းစိတ်၌၊ ဇာတံ၊ အကြောင်းဆုံကာဖြစ်ပေါ်လာသော။ တံ ဘယံ၊ အတွင်းလိုက်ဆူ မီးသို့ ပူသည့် ဒေါသဟူသော ထိုဘေးကို၊ ဇနော၊ မရှိတရား အသိပါးသည့် များပြားထောင်သောင်း လူမိုက်အပေါင်းတို့သည်။ နာဝဗုဇ္ဈတိ၊ ဒေါသမြူလုံး၊ ဆို့ပိတ်ဖုံးသဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ပိုင် မသိနိုင်သည် သာတည်း။

(ခ) ဒုဋ္ဌော၊ မြွေဟောက်ဒုတ်ထိုး ပမာမျိုးသို့ စိတ်ဆိုးစိတ်ပျက် အမျက်ထွက်သောသူသည်။ အတ္ထံ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ပါးအကျိုးကို၊ န ဇာနာတိ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းပင် မသိမြင်ပေ၊ (ဝါ) ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ပိုင်းခြားထင်ထင် မသိမြင်နိုင်ပေ၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသနှိပ်စက် အမျက်ထွက်သော သူသည်၊ ဓမ္မံ ကုသိုလ်ဆယ်ပါး မြတ်တရားကို။ န ပဿတိ မျက်မှောက်ထင်ထင် မသိမြင်နိုင်ပေ။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဒေါသော၊ ဒေါသတရားသည်။ ယံ နရံ၊ စိတ်ဓာတ်ချောက်ချား ယွင်းပါးသတိ မရှိဉာဏ်ကူ အကြင်သူကို၊ သဟတေ၊ မတိုးတက်အောင် နှိပ်စက်ဖိစီးတတ်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တဿ နရဿ၊ ထို စိတ်ဓာတ်ချောက်ခြားပျက်ပြားသူအား။ အန္ဓတမံ၊ လကွယ်သန်းခေါင် မိုက်မှောင်မက သာလွန်လှသည့် များစွာစရိုက် အမိုက်တိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ တရားသဘာဝ ရှောင်မရအောင် မုချမသွေ ဖြစ်ပေါ်လေတော့သည်။

(ဂ) ယော နရော၊ သတိတရား၊ လက်ကိုင်ထားသဖြင့် အမှားကင်းမှု အကြင်သူသည်၊ ဒေါသံ၊ မိုက်မဲဆိုးရွား၊ ဒေါသတရားကို၊ ပဟန္တွာန၊ တဒင်္ဂဝိက္ခမ် ယင်းနှစ်တန်ဖြင့် ထိုက်တန်သည့်အလျောက် ပယ်ဖျောက်ခြင်းကြောင့်။ ဒေါသနေယျေ၊ အမျက်ထွက်ဖွယ် အသွယ်သွယ်များစုံ ရူပါရုံစသည်၌။ န ဒုဿတိ၊ အစဉ်အဆက် အမျက်မထွက်တော့ပေ။ တာလပက္ကံ၊ ကောင်းစွာရင့်ပြီး ထန်းသီးမှည့်သည်။ ဗန္ဓနာ၊ မိမိမှီရာ ထန်းသီးညှာမှ၊ ပဇဟတိ-ပမုစ္စတိ ဣဝ၊ ဓမ္မတာသဘာဝ ကြွေကာကျရသကဲ့သို့၊ တဿ နရဿ၊ သတိတရား လက်ကိုင်ထားသဖြင့် အမှားကင်းမှု ထိုကျင့်သူ၏။ ဒေါသော၊ ပြစ်မှားတတ်ပြား၊ ဒေါသတရားကို။ တမှာ၊ အမျက်ထွက်ဖွယ် အသွယ်သွယ်များစုံ ထိုအာရုံမှ၊ ပဟီယတေ ပဟီယတိ ပရိစ္စဇီယတိ၊ အနာဂါမိမဂ် ဓားသန်လျက်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ခုတ်ထွင် သုတ်သင်စွန့်ပစ် အပ်လေတော့သတည်း။

ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကတော့ စိတ်ဆိုးစိတ်ပျက် အမျက်ထွက်ခြင်း ဒေါသဟူသည် အကျိုးမဲ့သာ ဖြစ်စေတတ်တယ်၊ ဒေါသတရားဟူသည် စိတ်ဓာတ်ကို ချောက်ချားစေတတ်တယ်။ မိမိ၏ အတွင်းစိတ်၌ ဖြစ်ပေါ်သော ဒေါသတည်းဟူသော ထိုဘေးဆိုးကို လူနတ်ပြဟ္မာသတ္တဝါအပေါင်းသည် ကောင်းစွာမသိရှိနိုင်ပေ။ စိတ်ဓာတ်ယွင်းပျက် အမျက်ထွက်သော သူသည် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသား၏ အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းစွာမသိပေ။ စိတ်ဓာတ်ယွင်းပျက် အမျက်ထွက်သော သူသည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားဖြစ်သော ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားဆယ်ပါးကို ပိုင်းခြား၍မမြင်နိုင်ပေ။ ဒေါသတရားဆိုးသည် လူကို လွှမ်းမိုး ဖိစီးနေသော အခါကာလဝယ် ထိုသူအား လကွယ်သန်းခေါင် အမိုက်မှောင်ထက်လွန်ကဲသော အမိုက်တိုက် အမိုက်မှောင်ကျလေတော့သည်။

အကြင်သူသည်ကား စိတ်ဆိုးစိတ်ပျက် အမျက်ထွက်ပြား ဒေါသတရားကို အရိယာမဂ်ဖြင့် ပယ်ဖျက်သောကြောင့် အမျက်ထွက်ဖွယ် အသွယ်သွယ်များစုံ ရူပါရုံစသည်၌ အမျက်ထွက်မှု မရှိတော့ပေ။ ထန်းသီးမှည့်သည် ထန်းညှာမှ ကြွေကျရလေသကဲ့သို့ ထိုနည်းတူစွာ ထိုသူသည်လည်း အမျက်ထွက်ခြင်း ဒေါသတရားဆိုးကို ထိုအမျက်ထွက်ဖွယ် အသွယ်သွယ်များစုံ ရူပါရုံစသည်မှ အနာဂါမိမဂ် ဓားသန်လျက်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းပယ်စွန့်အပ်သည်ဖြစ်လေသတဲ့။

ဒီဒေါသတရားကို ပယ်ရှားနိုင်တာ တတိယအဆင့်ဖြစ်တဲ့ အနာဂါမိမဂ်ကသာ ပယ်ရှားနိုင်တာ မဟုတ်လား (ဒကာကြီးဦးစိန်ရဲ့)။

ဒေါသတရားကို မပယ်ရှားနိုင်လျှင် သံသရာတစ်ခွင်ဝယ် လှည့်လည်ကျင်လည်ခိုက်၌ မကြာခဏ ငရဲဘုံသို့ရောက်အောင် တွန်းပို့နေသော ဒီဒေါသတရားပဲတဲ့ (ဒကာကြီး ဦးစိန်ရဲ့)၊ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များက မိမိတို့ ဒေါသတကြီးသည်ကိုပင် ဂုဏ်တင်၍ ပြောကြသေးတယ်။ မိမိကိုယ်ကို မိမိ စိတ်ဆတ်တယ်။ စိတ်မြန်တယ်၊ တစ်ခါစိတ်ဆိုးပြီးရင် ကျေပျောက်ခဲတယ် ဆိုတာတွေကို ဂုဏ်ယူနေတတ်ကြသေးတယ်မဟုတ်လား၊ ငါတို့ဟာ ငရဲဘုံ သွားဖို့ တော်တော်ရိက္ခာတွေ များနေပါကလားလို့ စဉ်းစားမိလျှင် ဒီမျှလောက် ဒေါသတရားကြီးကြမည်မဟုတ်ဘူးနော်။

ဒေါသ အဒေါသ သဘာဝချင်းမတူပါ

ဒေါသေန ဟိ စဏ္ဍဇာတိတာယ ဒေါသသဒိသံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။

(အဘိဓမ္မအဋ္ဌကထာ၊ ပ၊ ၁၇၂)

ဟိ သစ္စံ၊ အမှန်သော်ကား၊ ဒေါသေန၊ ယုတ်မာဆိုးဝါး ဒေါသတရားဖြင့် (ဝါ) ဒေါသတရားကြောင့်၊ စဏ္ဍဇာတိတာယ၊ ရုန်းရင်းကြမ်းတမ်းခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေါသသဒိသံ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ငြား ဒေါသတရားနှင့် တူညီသော။ နိရယံ၊ ချမ်းသာကင်းကွာ ငရဲရွာသို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဓမ္မလမ်းကြောင်းမတိမ်းမစောင်းဘဲ ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ကြရလေကုန်သတည်း။

သံသရာခရီးသွား သတ္တဝါအများတို့သည် ယုတ်မာဆိုးဝါးလှသော ဒေါသတရားဖြင့် ရုန်းရင်းကြမ်းတမ်းသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မိမိ၏ ဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသတရားနှင့်တူသော ချမ်းသာကင်းကွာ များစွာဆင်းရဲ အပါယ်ငရဲသို့ မလွဲမသွေ ဖြစ်ကြလေသတဲ့၊ ဒေါသတရားကို ပယ်ရှားပစ်နိုင်မှသာလျှင် ငရဲဘုံမှ ကင်းလွတ်၍ ချမ်းသာမှုရရှိနိုင်တဲ့ အကြောင်းကိုလဲ ကောင်းမွန်စွာ မှတ်သားကြရမယ်နော်။

အဒေါသေန နိရယေ ဥပပတ္တိ န ဟောတိ၊ ဒေါသဿ စ ပဋိပက္ခော အဒေါသော။ (အဘိ၊ ပ၊ ၁၇၂)။

အဒေါသေန၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ အမှန်ကင်းငြား အဒေါသတရားဖြင့်၊ နိရယေ၊ ချမ်းသာကင်းကွာ ငရဲရွာ၌။ ဥပပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေစင်စစ်ဖြစ်ရခြင်းသည်၊ န ဟောတိ၊ မဖြစ်ပေ။ အဒေါသော၊ အဒေါသတရားသည်၊ ဒေါသဿ စ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ငြား ဒေါသတရား၏လည်း။ ပဋိပက္ခော၊ မစပ်မယှက် ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ ဟောတိ။ ကောင်းစွာမသွေ ဖြစ်ရလေသတည်း။

ဒေါသတရားကြောင့် အပါယ်ငရဲသို့ မလွဲမှန်စွာ ကျတတ်သကဲ့သို့ ဒေါသတရား၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အဒေါသတရားဖြစ်ရှိခဲ့ပါလျှင် ချမ်းသာကင်းကွာငရဲရွာ၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေရခြင်း မဖြစ်တော့ဘူး၊ သို့အတွက် အပါယ်ငရဲဘေးဒဏ်ကို အမှန်ကြောက်ရွံ့ပါက ဒေါသတရားကို ပယ်ရှားနိုင်သမျှ ပယ်ကြရလိမ့်မယ်။ ကဲ အပါယ်ငရဲကြောက်သူများ ဒီလင်္ကာကလေးနှစ်ပုဒ်ကို မှတ်သားပြီး သတိထားကြပေတော့။

(ဆောင်) ၁။ အမျက်ဒေါသ၊ ကြီးလွန်းက၊ မုချ ငရဲကျရောက်မည်။

၂။ ဒေါသနည်းမှ၊ နိရယ၊ မုချ ကင်းလွတ်ကြပေမည်။

၃။ ဒေါသနဲ့သော၊ ငရဲမြေ၊ ရောက်လေ မလွဲပြီ။

ဒေါသကြီးသော သူများသည် အသက်ပင် ငယ်သော်လည်း အရွယ်ကျလွယ်တတ်သည်။ အိုလွယ်တတ်သည်တဲ့၊ အမှန်အားဖြင့် သိရမည်က ဒေါသကင်းတဲ့သူ ဒေါသတရား နည်းပါးသူဆိုလျှင် မြန်စွာ မအိုတတ်ဘူး၊ အရွယ်တင်တတ်သည်။ ၅၀ ကျော်၊ ၆၀ ကျော်ရှိသော်လဲ အသက် ၄၀ ပတ်ဝန်းကျင်လောက်သာရှိမည်ဟု ထင်ရလောက်အောင် အရွယ်တင်သူများကို မကြာခဏ တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို လေ့လာလျှင် ဒေါသနည်းတတ်တာကို တွေ့ရမယ်။

အဒေါသေန ဇရာဒုက္ခံ န ဟောတိ၊ တိက္ခဒေါသဿ ခိပ္ပံ ဇရာ သမ္ဘဝတော။ (အဘိ၊ ဋ္ဌ၊ ပ၊ ၁၇၁။)

အဒေါသေန၊ ဒေါသကင်းငြား အဒေါသတရားဖြင့်၊ ဇရာဒုက္ခံ၊ အိုခြင်း ဆင်းရဲသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ တိက္ခဒေါသဿ၊ လွန်စွာထက်သော အမျက်ဒေါသရှိသော သူအား။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ၊ ဇရာသမ္ဘဝတော၊ အိုခြင်းသဘော၏ ဖြစ်သင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

သို့အတွက်ကြောင့် ဒေါသတရား နည်းပါးလျှင် အရွယ်တင်တတ်သည်။ ဒေါသတရားကြီးမားလျှင် မြန်စွာအိုတတ်သည်လို့ မှတ်သားကြဖို့ပါပဲ။

(ဆောင်) ဒေါသနည်းလျှင်၊ အရွယ်တင်၊ လျင်လျင်မအိုပေ။

ဒေါသကဲမို၊ မြန်စွာအို၊ ယွင်းယိုတတ်လှပေ။

ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် ဆံပင်ဖြူတတ်ခြင်း၊ အသက် ၃၀ ကျော်၊ ၄၀ မျှ ရှိသော်လဲ ၅၀ ကျော်၊ ၆၀ မက ထင်ရလောက်အောင် အသားအရေတွန့်နေသဖြင့် အိုစနာပေါက်နေခြင်းတို့ဟာလဲ ဒေါသမီး တောက်လောင်နေခြင်းကြောင့် ပါပဲတဲ့။ ဒေါသနည်းတဲ့သူ၊ ဒေါသမီးလောင်ကျွမ်းခြင်းကို မခံရတဲ့ သူများမှာ အသက်ကြီးသော်လဲ ဆံပင်မဖြူဘူး၊ ပါးရေ နားရေ မတွန့်ဘူးတဲ့(ဒကာကြီး ဦးစိန်ရဲ့)။

အဒေါသော ယောဗ္ဗနဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ အဒုဋ္ဌော ဟိ ဝလိပလိတာ ဝဟေန ဒေါသဂ္ဂိနာ အဍယှမာနေ ဒီဃရတ္တံ ယုဝါ ဟောတိ။

(အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာ၊ ပ၊ ၁၇၂)

အဒေါသော၊ အမျက်နည်းပါး အဒေါသတရားသည်။ ယောဗ္ဗနဿ၊ ပျိုမြစ်နုနယ် အရွယ်ကောင်းခြင်း၏။ ပစ္စယော အကြောင်းအထောက်အပံ့သည်။ ဟောတိ၊ မုချမသွေ ဖြစ်ပေ၏။ ဟိ သစ္စံ ထိုစကားသည် ထင်ရှားဧကန်မှန်လှပေ၏။ အဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသမကြီးသော သူသည်။ ဝလိပလိတာဝဟေန၊ အသားအရေ အခြေချွတ်ယွင်း တွန့်လိမ်ခြင်းနှင့် မကင်းတမူ ဆံပင်ဖြူခြင်းကို ဆောင်တတ်သော။ ဒေါသဂ္ဂိနာ၊ အမျက်လွန်ကြီး ဒေါသမီးသည်။ အဍယှမာနော၊ မဆောင်စွမ်းသော။ ဒေါသဂ္ဂိနာ၊ အမျက်လွန်ကြီး ဒေါသမီးသည်၊ အဍယှမာနော၊ မဆောင်စွမ်းသော မလောင်ကျွမ်းအပ်ပါ၍။ ဒီဃရတ္တံ ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်တို့ပတ်လုံး။ ယုဝါ၊ ပျိုမြစ်နုနယ် အရွယ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ ငြင်းမရအောင် မုချပုံသေ ဖြစ်ရလေတော့သတည်း။

ဒေါသကင်းခြင်းသည် ရုပ်ရည်အဆင်း နုပျိုခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ပေတယ်။ အမှန်မှာပါးရေနားရေတွန့်ခြင်း၊ ဆံပင်တွေ ဖွေးဖွေးဖြူနေခြင်းသည် မိမိ၏ အမျက်ဒေါသမီးက လောင်မြိုက်နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေတယ်။ အမျက်ဒေါသကင်းသော သူမှာကား အသားအရေ တွန့်လိမ်ခြင်း၊ ဆံ့ပင်ဖြူခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဒေါသမီး လောင်ကျွမ်းခြင်း၊ မရှိသည်ဖြစ်၍ ကာလရှည်လျားစွာ ပျိုမြစ်နုနယ် အရွယ်ကောင်းခြင်းဖြစ်တတ်သည်မှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်ပေသည်။ လောက၌ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ တွေ့ကြုံနေကြရ၍ ဘယ်သူမျှ မငြင်းဆန်နိုင်တော့ပေ။ ဒါကြောင့် ပျိုမြစ်နုနယ် အရွယ်တင်လိုသော (အိုမှာကြောက်ကြသော) အမျိုးကောင်းသားသမီးများလဲ ဒေါသတရားပယ်ရှားနိုင်အောင် ကျင့်ကြရမယ်တဲ့ (ဒကာကြီး ဦးစိန်ရဲ့)၊ ကဲ လွယ်လွယ်မှတ်နိုင်အောင် ဒီလင်္ကာကလေး ဆောင်ထားကြပေတော့။

(ဆောင်) ဒေါသလွန်ကြီး လောင်မီးပမာ၊ ရုပ်ရေအိုမင်း ဖြူခြင်းဆံလွှာ။

အရေတွန့်သွားကျိုး ဖြစ်ရိုးမြန်စွာ၊ ဒေါသကင်း ရုပ်ဆင်းနုပျိုမှာ။

ဒေါသကင်းအောင် ကျင့်ကြံနေရမယ်ဆိုတာ မိမိရဲ့ အတွင်းစိတ်ဓာတ်ကလေးပြုပြင်ပေးလိုက်ဖို့ပါပဲ။ ဒေါသဖြစ်ဖွယ်တွေ့လျှင် သည်းခံခွင့်လွှတ်ခြင်း၊ မေတ္တာတရားပွားများခြင်းဖြင့် ဒေါသတရားဆိုတာ အလိုလို ကင်းပျောက်သွားပါလိမ့်မယ်။ ဒေါသကင်းလျှင် ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါတွေလဲ လှပလာမှာပဲ။ ပါးရေနားရေတွေ မတွန့်အောင် မိတ်ကပ်လိမ်းနေကြရတဲ့သူတွေ၊ ဆံပင်ဖြူ မမြင်အောင် ဆံပင်ဆိုးဆေးကို ဆောင်နေရတဲ့သူတွေ မိမိတို့သဏ္ဍာန်မှာ ဒေါသတရားဆိုးလွှမ်းမိုးနေတယ်ဆိုတာ ကောင်းစွာ သိပြီးဒေါသကင်းအောင် ကျင့်ကြံကြရမယ်နော်။

ဒီဒေါသတရားဟာ ဒီမျှသာ ဆိုးကျိုးပေးတာမဟုတ်သေးဘူး။ ဒေါသကြီးတဲ့ သူများမှာ ရန်သူလဲ လွန်စွာများတတ်သတဲ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒေါသတရားဆိုတာ မိမိရဲ့ အကျိုးစီးပွားကိုလဲ ဖျက်ဆီး၊ သူတစ်ပါးရဲ့ အကျိုးစီးပွားကိုလဲ ဖျက်ဆီးတတ်တဲ့သဘောရှိတာကိုး။ သူတစ်ပါးကို စော်ကားလျှင် အဘယ်မှာ သူတစ်ပါးက မိမိကိုချစ်ခင်ပေါင်းသင်းပြုပါတော့မည်လဲ။ ဒေါသမရှိလျှင်တော့ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း ရရှိခြင်းရဲ့ အကြောင်းပဲတဲ့။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

ဒုက္ခနယ် ကျယ်ပါပေ့ လောကကြီးရယ်”

bkfatmifaumf

ဖြစ်ပျက်သမျှ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဆင်းရဲခြင်းအမှန်ဖြစ်သော **“ဒုက္ခသစ္စာ”** ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ဟုဆိုအပ်သော ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၏ “အနိစ္စ”၊ “ဒုက္ခ”၊ “အနတ္တ” သဘောတို့ကို မိမိမျက်စိကိုမှိတ်၊ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းဉာဏ်စိုက်ကာ မနက်တိုင်း ဝိပဿနာတရားထိုင်၍ (၁) နာရီခန့် အားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ခြင်းသည် **“အတ္တ”** စွဲ၊ **“ငါစွဲ”၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ”** (Concept of self) ပျောက်အောင်လုပ်သည့် အလုပ်ဖြစ်ပါသည်။ အတ္တစွဲပျောက်မှ ကိလေသာအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်ပြီး၊ ချမ်းသာစစ် ချမ်းသာမှန်ကို ရရှိကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

“သက္ကာယဒိဋ္ဌိ” နှင့် ပတ်သက်၍၊ ဆရာ တော် (မုံရွာနေဇာ) က၊ ဓမ္မဝီရဂျာနယ် အတွဲ (၁၁)၊ အမှတ် (၈) မှာ တိုတိုရှင်းရှင်းဖြင့် ရေးသားဖော်ပြထားသည်မှာ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ **ခန္ဓာကို အမှီပြုပြီး “ငါ” လို့ စွဲလန်းနေမှုဟာ “သက္ကာယဒိဋ္ဌိ”** ပါပဲ. . . ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆို ရေးသားထားပါသည်။

နံနက်ပိုင်းစောစောတွင် မျက်စိအာရုံတို့ကို မှိတ်ပြီး၊ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းအလုပ်ပြီးဆုံး၍ မျက်စိအာရုံကိုဖွင့်ပြီး လုပ်ငန်းခွင်သို့ မဝင်မီ၊ နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များကို ဖတ်ရှုကြည့်လိုက်သောအခါ “သက္ကာယဒိဋ္ဌိ” မကင်းသော သတင်းများကို တရားသဘောနှင့် အောက်ပါအတိုင်း ဆင်ခြင်ဖတ်ရှုမိလိုက်ပါတော့သည်။

“မြောက်ကိုရီးယား၏ တာဝေးပစ်ဒုံးကျည် တေပိုဒွန်-၂” သည် အမေရိကန် အနောက်ဘက် ကမ်းခြေအထိ ပစ်ခတ်နိုင်ကြောင်း သတင်းကို ဖတ်ရှုလိုက်ရသည်။ တေပိုဒွန်-၂ စမ်းသပ်ရန်စီစဉ်မှုသည် တောင်ကိုရီးယားကို ရန်စရန်နှင့် အမေရိကန် သမ္မတသစ် ဘားရက်အိုဘားမားအား အာရုံစိုက် ခံရအောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာရေးရာများကို လေ့လာသူများက ဝေဖန်ပြောဆိုကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ အဆိုပါသတင်းသည် “မာနအတ္တ” မှ ပေါက်ဖွားပေါ်ထွက်လာသော ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်သည်ဟု တရားသဘောအရ ဆင်ခြင်မိပါသည်။ **“မာနအတ္တ” ဟူသည်မှာ ထောင်လွှားမှုကို အခိုင်အမာအနှစ်သာရပြု၍ မိမိအလိုအတိုင်းဖြစ်စေရန် အားထုတ်နေခြင်းသဘောမှာ “အတ္တစွဲ” (Comcept of Self) ကြောင့် ဖြစ်ပါတော့သည်။**

တစ်ဖန် ဂျာနယ်တစ်စောင်မှ ဂါဇာစစ်ပွဲသတင်းကို ဆက်လက်ဖတ်ရှုလိုက်မိပါသည်။ ဂါဇာစစ်ပွဲတွင် ကမ္ဘာပေါ်၌ ခေတ်အမီဆုံး ဘန်ကာဖျက်ဗုံးဖြစ်သော GBU- 39၊ အမေရိကန်လုပ် အမျိုးအစား ဒုံးကျည် (၁၀၀၀)ကို **အစ္စရေး**က ဝယ်ယူပြီး၊ **ဟားမတ်**တို့၏ ဒုံးကျည်စခန်းများကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာတွင်အသုံးပြုခဲ့သည်ဟု အစ္စရေးနိုင်ငံ “ဂျေရုဆလင်ပို့စ်သတင်းစာ” က ဖော်ပြထားကြောင်း သတင်းကို ဖတ်လိုက်ရပြန်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓတရားတော်အရဆိုရလျှင် အစ္စရေးနှင့် **ဟားမတ်**တို့ တိုက်ခိုက်ကြသော စစ်ပွဲကို “ဂါဇာစစ်ပွဲ” ဟု မမြင်မိတော့၊ နှစ်ဘက်၏ **“မာနအတ္တ”** စစ်ပွဲဟုသာ ကောက်ယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။ “မာနအတ္တ” ကြောင့် ပေါက်ဖွားလာရသော ကိလေသာဒေါသမီးတို့လည်း ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလှပါတော့သည်။

ဆရာတော် ဒေါက်တာသီရိဓမ္မာနန္ဒက ဒေါသ၏ဆိုးကျိုးကို အောက်ပါအတိုင်း မိန့်ဆိုခဲ့ဖူးသည်ကို သတိရဆင်ခြင်မိပါတော့သည်။

“ဒေါသသည် ပြင်းပြသော ခံစားမှုလောင်စာက ပံ့ပိုးပေးလိုက်သောအခါ ပိုမိုကြီးထွားသော ဒေါသဖြစ်လာပါသည်။ အထူးသဖြင့် ငမ်းငမ်းတက်မက်မောမှုသည် အဆိုပါပြင်းပြသည့် ခံစားမှုနောက်ကွယ်တွင် ကပ်ပါလာသောအခါ ဒေါသပိုမိုကြီးထွားလာပြန်ပါ၏။ ဒေါသအလွန်ပြင်းထန်နေသောအခါ လူသည် လူအဖြစ်ရပ်စဲသွားသည်” ဟု မိန့်ဆိုထားပါသည်။

တစ်ဖန် **“၂၀၀၈-ခုနှစ်ကို လှုပ်ခါသွားခဲ့တဲ့ ထို (၁၀)ရက်”** ဆောင်းပါးကို ဆက်ဖတ်လိုက်ရာ၊ စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းကြောင့် ကမ္ဘာ့ဒေသအသီးသီးတွင် လှုပ်ခါသွားသည့် စီးပွားရေးဒဏ်ချက်ဖြစ်စေခဲ့သော (၁၀) ရက်အနက် သက်တမ်း (၁၅၈) နှစ်ရှိသော အမေရိကန်၏ လေးမန်းဘဏ်ကြီးသည် စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ (၆၁၃) ဘီလီယံ ကြွေးမြီမရှင်းနိုင်သည့်အတွက် ဒေဝါလီခံရပြီး၊ ပြိုကျပျက်စီးသွားခဲ့ခြင်းသတင်းများသည် လောဘကို အခြေခံ “အတ္တစွဲ” ကြောင့်ဖြစ်ရသည်ဟု တရားသဘောအရ ကောက်ယူစဉ်းစားမိပြန်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အထက်ပါသတင်းများကို ဖတ်ရှုရင်း ဆင်ခြင်မိသည်မှာ ဖြစ်ပျက်သမျှ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဆင်းရဲခြင်း အမှန် “ဒုက္ခသစ္စာ” ပင် ဖြစ်ပါတော့ကြောင်း မှတ်ယူလိုက်မိပါတော့သည်။

တစ်ဖန် အထက် ဖော်ပြပါသတင်းများ၌ပါရှိသော ဖြစ်ရပ်သတင်းများမှာ အတ္တစွဲ- **“သက္ကာယဒိဋ္ဌိ”** ကြောင့်ဖြစ်ပျက်ရသော သင်္ခါရတရားများပင်ဖြစ်ပါသည်။ **ရင်ဝတွင် လှံစူးနေလျှင် အရင်မနှုတ်လိုက်ပါနှင့်၊ ဦးခေါင်းတွင် မီးစွဲ နေလျှင်လည်း အရင်မငြိမ်းသတ်ပါနှင့်၊ ဦးစွာ ဆောင်ရွက်ရမည်မှာ မိမိ၏စိတ်ထဲတွင် စွဲကပ်နေ သော “အတ္တစွဲ” “သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ” တို့ကို အရင်နှုတ် သိမ်းလိုက်ပါ ဟူသော တရားတော် အဆုံးအမသည် ဘဝနှင့် လောကတွင် တောက်လောင်နေသော ဒုက္ခမီးတို့ကို ငြိမ်းသတ်ပေးလိုက်သော တရားတော်လာ အဆုံးအမပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။**

ဘုန်းအောင်ကျော်

●

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ မဟာကျေးဇူးရှင် အရှင်အာနန္ဒာ

jrifo df(armfu lef)

(ယခင်အပတ်မှအဆက်)

တစ်နေ့သောအခါ ရဟန်းအချို့က ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို ယခင်ကနာကြားခဲ့ပြီးသည်မှာ တော်တော်လေးကြာသွားပြီဖြစ်၍ တရားနာလိုပါကြောင်း အရှင်အာနန္ဒာကို တင်ပြလျှောက်ထားလာကြပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် မြတ်ဗုဒ္ဓသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူပါသည်။ အရှင်အာနန္ဒာက ထိုရဟန်းတို့ကို 'ရမ္မက'ကျောင်းသို့ ကြွသွားကြရန်နှင့် ထိုကျောင်း၌ သူတို့တစ်တွေ၏ အလိုဆန္ဒများ ပြည့်ဝပါလိမ့်မည်ဟု နှစ်သိမ့်လိုက်ပါသည်။ ရမ္မကကျောင်းမှာ ပုဗ္ဗာရာမကျောင်းတော်အနီး၌ရှိပါသည်။ ညနေချမ်းတွင် အရှင်အာနန္ဒာက ရမ္မကကျောင်း၌ စုဝေးစောင့်ဆိုင်းနေကြသော ရဟန်းတို့အား တရား ဒေသနာဟောကြားပေးတော်မူပြီး လောကတွင် မြတ်သောရှာမှီးခြင်းနှင့် ယုတ်ညံ့သောရှာမှီးခြင်း ဟူ၍ ဆန့်ကျင်ဘက်ရှာမှီးခြင်း နှစ်မျိုးအကြောင်းတရားတော်ကို ရဟန်းတို့အား ဟောကြားတော်မူ ပါသည်။

On one day some bhikkhus told Ananda their desire to hear discourse from the Buddha, as it was so long since they had heard one. At that time the Buddha was staying at 'Jetavana' in Savatthi. He satisfied them to go to 'Rammaka' monastery where their wishes might be fulfilled. Rammaka monastery was near Pubbarama. In the evening Ananda requested the Buddha to deliver a sermon to the monks who were assembling and waiting in Rammaka monastery. He agreed and gave them a discourse of two opposing ways of search in the world the noble and ignoble.

မလ္လနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ 'မဟာဝုန်' တောအနီး 'ဉရုဝေလကပ္ပ' ရွာ၌ ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် အရှင်အာနန္ဒာအား ရွာတွင်း၌ ထားခဲ့ပြီး ဘုရားရှင်တစ်ပါးတည်း နေ့သန့်စင်ရန် မဟာဝုန်တော်အတွင်းသို့ ကြွသွားတော်မူပါသည်။ 'တပုဿ' ခေါ် ဒါယကာတစ်ဦး အရှင်အာနန္ဒာထံ လာရောက်ပြီး 'ငယ်ရွယ်သူများက အိမ်ထောင်သည်ဘဝ သာယာမှုကို စွန့်လွှတ်၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်နိုင်ကြပါကြောင်း၊ မိမိကဲ့သို့သော ပုထုဇဉ်များမှာမူ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မွေ့လျော်နေကြပြီး နိဗ္ဗာန်ဟူသည် မိမိအဖို့မှာ အလွန်တရာမှပင် မြင့်မားမတ်စောက်လှသော ကမ္ဘာ့ရိကြီးတစ်ခုပင်ဖြစ်ပါပေ၏' ဟု လျှောက်ထားပါချေသည်။ အရှင်အာနန္ဒာက တပုဿကို မဟာဝုန်တောအတွင်းရှိ မြတ်ဗုဒ္ဓထံတော်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး ထိုသူ၏ လျှောက်ထားချက်ကို ဘုရားရှင်ထံပြန်လည်လျှောက်ထားတင်ပြလိုက်ပါသည်။ ဘုရားရှင်က မိမိလည်း ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မမူမီက အလားတူ အတွေးမျိုးရှိခဲ့ပြီး ကာမဂုဏ်တို့၏ ဆိုးကျိုးအပြစ်တို့ကို တွေ့မြင်ရန် အားထုတ်တော်မူခဲ့ကြောင်း၊ အဆုံးမှာတော့ သံသရာမှ လွတ်မြောက်သည့် အကျင့်တရား၏ အကျိုးကျေးဇူး(အရဟတ္တဖိုလ်)ကို ရရှိတော်မူခဲ့ကြောင်း မိန့်ကြားတော်မူပါသည်။

When the Buddha stayed in]Uruvelakappa' village near 'Mahavana' in the kingdom of the Mallas, he left Ananda in the village and went alone into Mahavana take a siesta. A layman 'Tapussa' visited Ananda and said that the youths could renounce the pleasure of household life and joined the Order, while the worldlings like him were indulging in the sensual pleasures, and Nibbana was a dreadfully steep eliff to him. Ananda took him to the Buddha in Mahavana and repeated Tapussa's remark. The Buddha said that he also had thought in the same way before Enlightenment, and he tried to see the defect of sensual pleasure. He finally obtained he fruition of the Practice of Liberation (Arahatta Phala).

အထက်တွင် တင်ပြခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များသည် အရှင်အာနန္ဒာ၏ သူတစ်ပါးအကျိုးဆောင်ရွက်လိုစိတ် အလွန်ကြီးမားကြောင်း ပြရန် ဥပမာကောင်းများပင်ဖြစ်ချေသည်။ လူအများနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် ကျွမ်းကျင်မှုမှာလည်း အံ့ချီးလေးမြတ်ဖွယ်ပါပေ။ လူအများမှာ အရှင်အာနန္ဒာ၏ တရားဒေသနာတော်တို့ကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြပြီး တိုး၍ထပ်ခါပင် နာကြားလိုကြသည်။ အချိန်ကာလအားလျော်စွာ သင့်မြတ်သော စကားလုံးတို့ကို ကြံဆ စိတ်ကူးရသည်နှင့် ကောက်ကာငင်ကာနှင့် လျော်ကန်သင့်မြတ်သော ဒေသနာကို ဟောကြားတော်မူနိုင်သော အရည်အချင်းကောင်းတစ်ရပ်လည်း ရှိတော်မူပါသေးသည်။ အရှင်အာနန္ဒာ၏ ပရိယာယ်ကြွယ်လှသော စွမ်းရည်တို့ကြောင့်ပင် ပသေနဒီကောသလမင်းကြီး၏ နန်းတွင်းသူ မောင်းမမိဿံတို့ကို တရားဟောဖို့ရာ ခန့်အပ်ခံရခြင်းမှာ ထင်ရှားမြင်သာပါ၏။

The incidents stated above are good examples to show that Ven.Ananda was very fond of rendering service for others. It is also ovious that his skill in dealing with people was admirable. They were pleased by his discourse and they wanted to listen more. He also had a good skill in giving suitable discourse on the spur of the moment, in finding the right word at the right time. It appears to be that he was appointed to teach the Dhamma to the harem women of King Pasenadi Kosala, because of his factful abilities.

အရှင်အာနန္ဒာသည် တစ်ခါ တစ်ခါ၌ အမှားအယွင်းအချို့ကို မတော်တဆလုပ်မိတတ်သည်။ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်တို့ကို ထိန်းသိမ်းထားရာ၌ သတိကြီးမားသူတို့တွင် (သတိမန္တာနံ) အသာဆုံး အမြတ်ဆုံး ဧတဒဂ်ပိုင်ရှင်ဖြစ်ပါလျက် ဘာကြောင့်များ ဒီလိုလုပ်မိပါလိမ့်ဟု ကြံဆသင့်ပါ၏။ အရှင်အာနန္ဒာသည် ဘုရားရှင်ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးရန်အတွက် ကြောင့်ကြဗျာပါရနှင့် အများအကျိုးဆောင်ရွက်လိုသည့် စိတ်ထားတို့ကြောင့် လွန်စွာမှ အလုပ်များပြီး မအားမလပ်နိုင်အောင်ရှိနေ၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ မတော်တဆ သတိလက်လွတ်လုပ်မိပေသည်ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်ပါချေ၏။

He, sometimes, did some errors unintentionally. And it should be considered why he being a pre-eminent person among those who have mindfulness in retaining the Teachings (Satimantanam), did so? Here it can be deduced that, he, being very busy because of his enxiety of serving the Buddha and his spirit of serving others, accidentally and earlessly, did so.

(To be Continue)

၁၃၁၅ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝအသင်း(Y.M.B.A)အသင်းကြီးမှ ကြီးမှူးကျင်းပသော ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာဖွင့်ပွဲကြီးအတွက် မြို့မ အမျိုးသမီးကျောင်းတွင်

q&mawmf]]t&SZeumbdk}}
a[mlum; q,ktloO|'ay;awmfbaom w&m;awmf

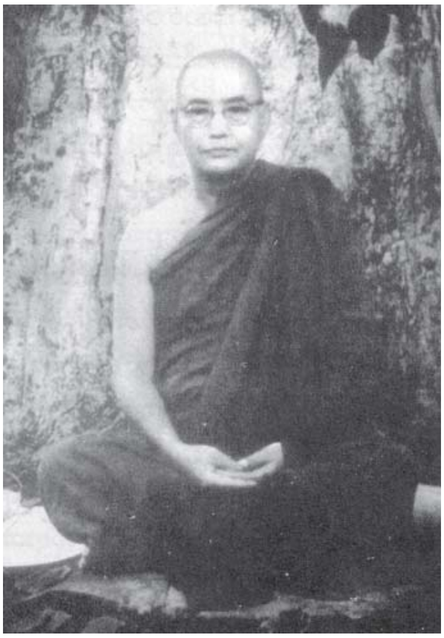

(ယခင်အပတ်မှအဆက်)

ကံအကြောင်းတရားတော်

လှုံ့ဆော်မှုပါသောစိတ်နှင့် လှုံ့ဆော်မှုမပါသော စိတ်

ကိစ္စတစ်ခုမှာ ကြုံလာလို့ရှိရင် ကိုယ့်စိတ်ကလေးကိုယ် ပြန်စဉ်းစားလိုက်ပါ။ ကုသိုလ်တစ်ခု ဘုရားရှိခိုးနေတာဆိုပါတော့၊ တစ်နေ့လေ ဘုရားအာရုံပြုပြီး ရှိခိုးရတာ ကြက်သီးများထလို့ စိတ်ကို သိပ်တက်တက်ကြွကြွရှိတာပဲလို့ တစ်ခါတစ်လေ တွေးတယ်။ တစ်နေ့လေ မရှိဆင်းရဲတဲ့သူတွေ ကြည့်ပြီးတော့ ကိုယ်က ကရုဏာဖြစ်တယ်။ သနားလို့၊ ငါလည်း မစားရရင် ရှိပါစေတော့။ တကတည်း ကျွေးလိုက်တာ၊ သူ့ခမျာများ မြိန်မြိန်ယှက်ယှက်စားတယ်၊ ဝမ်းသာလိုက်တာ။ စိတ်က ဝမ်းသာလိုက်တာ။ ဒီတော့ အဲဒီအခါမှာ စိတ်ထဲမှာ ဓာတ်တစ်မျိုးပါနေတယ်။ အခုနက ဘုရားရှိခိုးနေတဲ့သူကလည်း ကြက်သီးထလောက်အောင် စိတ်ဓာတ်တစ်မျိုး တိုးတက်နေတယ်။ မရှိဆင်းရဲတဲ့သူကို ကျွေးတဲ့သူကလည်း တကတည်း ဝမ်းသာအားရနဲ့ သူတောင် မစားဘဲနဲ့ ကျွေးနေတယ်။ စိတ်ဓာတ်တစ်မျိုးပါနေတယ်။ အဲဒီစိတ်ဓာတ်ဟာ ဒီပြင်စိတ်ဓာတ်နဲ့တူပ့ါမလား။ ဘုန်းကြီးက ကုသိုလ်ဘက်ကို ပြောနေတယ်နော်။

အကုသိုလ်ဘက်မှာလဲ ဒီလိုပဲရှိတယ်။ ဒီပြင် စိတ်ဓာတ်တွေနဲ့ တူပ့ါမလား၊ သိတာပေ့ါ။ အချိန်ရှိသရွေ့ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာလည်း ဒီကိစ္စကနားလည်ထားလိုက်နော်။ အိပ်ပျော်ပြီးတော့နေတော့လည်းဘဲ စိတ်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီစိတ်က ဘာမှ လှုံ့ဆော်မှုမပါဘူး။ အိပ်မက်မမက်နဲ့။ ညို့ညို့ကလေး တကယ့်နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကလေး ကလေး အိပ်ပျော်သလို နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်အိပ်ပျော်ပြီးတော့ နေတယ်။ ဒီတော့ စိတ်တွေဖြစ်နေတာ **အိပ်ရင်း အိပ်ရင်းနေတော့လည်း စိတ်တွေမဖြစ်ဘူး မထင်နဲ့။ စိတ်တွေဖြစ်နေတာ။ အဲ့ဒီစိတ်ထဲမှာရော အခုနက စေတနာတို့ဘာတို့လို မပါဘူးလား။ ပါတယ်။ လှုံ့ဆော်မှုများ ထင်ရှားလား။ မထင်ရှားဘူး။ အဲ့ဒီစေတနာဟာ ကံမဟုတ်ဘူး။ အဲ့ဒီစေတနာဟာ စေတနာပဲခေါ်ရတယ်။ ကံမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်နဲ့ဘာမှ မလုပ် နိုင်ဘူး၊ နှုတ်နဲ့မပြောနိုင်ဘူး၊ စိတ်နဲ့ ဘာမှမကြံနိုင်ဘူး။ အဲ့ဒီစေတနာဟာ ကံမခေါ်ရဘူး။**

တစ်ခါအခု-ဘုန်းကြီးရဲ့အသံကို ကြားတဲ့သူဟာ အသံကို ကြားတဲ့ **သောတဝိညာဏ်** ဆိုပါတော့၊ ကြားပြီးတဲ့နောက် (ခက်မှာစိုးလို့ ဘုန်းကြီးက "ဝီထိ" ကို မပြောဘူး) ကြားပြီးနောက် စိတ်ကလေးတွေ တော်တော်ဖြစ်ပြီးတော့မှ ဂရုတစိုက်မှတ်တဲ့ စိတ်အစဉ်ကပေါ်လာတယ်။ ဝီထိတမျိုးပြောင်းရတယ်။ အဲ့ဒီဝီထိထဲမှာတော့ စေတနာပါတယ်။ ဒီစေတနာဟာ ဘာကိုလှုံ့ဆော်သလဲ၊ မှတ်လိုက်တယ်။ ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ထဲက မှတ်လိုက်တယ်။ ကြားတုန်းက မမှတ်နိုင်ဘူး။ ကြားပြီးတော့မှ စိတ်တွေ နည်းနည်းကလေးခြားပြီးတော့မှ မှတ်တယ်၊ ဒါ ဘုန်းကြီး ကံအကြောင်းကို လေးလေးနက်နက်ပြောနေတာ။ မှတ်မယ်မှတ်မယ်။ အဲ့ဒီမှတ်တဲ့အခါမှာ လှုံ့ဆော်တဲ့စေတနာတစ်ခု စိတ်တိုင်းစိတ်တိုင်းမှာဖြစ်နေတယ်။ လှုံ့ဆော်နေတယ်။ အဲ့ဒါဘာလဲ။ **မနသာ-** စိတ်ဖြင့်၊ **ကမ္မံ-** ကံကို၊ **ကရောတိ-** ပြု၏။ အဲ့ဒါစိတ်နဲ့ဖြစ်တဲ့ကံ။ လူကငြိမ်လို့၊ နှုတ်ကဘာမှမလုပ်ဘူး၊ စိတ်နဲ့ဖြစ်တဲ့ကံ။ ဒီတော့ စက္ခု မျက်စိနဲ့မြင်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြုလို့ မျက်စိနဲ့မြင်လိုက်တော့၊ အဲ့ဒီမြင်တဲ့အချိန်စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်ဟာ ဘာမှမစွမ်းဘူး။ ဘာမှ လှုံ့ဆော်မှုမရှိဘူး။ အဲ့ဒီက နောက်ကို နည်းနည်းကလေးစိတ်အစဉ်ခြားပြီးတော့မှ ဘုရားအာရုံရောက် ပီတိတွေ ဘာတွေများဖြစ်လို့။ အဲ့ဒီမှာ စေတနာဆိုတဲ့ လှုံ့ဆော်မှုတရားပါလာတယ်။

လှုံ့ဆော်မှုပါမှသာလျှင် ကံဖြစ်သည်။

ဒီတော့ကာ ဘုန်းကြီးက ပရိသတ်ကို ဘာနားလည်စေလိုသလဲဆိုတော့ ကံဆိုတဲ့ဥစ္စာ စေတနာကိုခေါ်တယ်လို့ ဘုရားဟောတော်မူတယ်။ အဲ့ဒီစေတနာဟာ ရိုးရိုးစေတသိက်မျိုးလို သတ္တိညံ့တဲ့ စေတနာမျိုးမဟုတ်ဘူး။ လှုံ့ဆော်မှုတစ်ခုပါနေတယ်။ အဲ့ဒီလှုံ့ဆော်မှု တစ်ခုပါလို့ သူ့ကို 'ကံအမှုသည်' လို့ နာမည်တတ်တယ်။ အားလုံးအခြေအရံတွေဘဲ ဘုန်းကြီးတို့ ဘာဥပမာပေးသလဲဆိုရင် လူတစ်ယောက် ဆွေမျိုးတွေတစ်စု ဝိုင်းနှိပ်စက်ကြတယ်၊ နှိပ်စက်ကြတဲ့ထဲက ဒီပြင်လူတွေက နည်းနည်းပါးပါး ထိုးလားကြိတ်လားလောက် လုပ်တယ်။ လူတစ်ယောက်က ထိုးလိုက်တဲ့ဥစ္စာ ဆုံးသွားတယ်။ ဘယ်သူ တရားခံလဲလို့ဆိုရင် အဲ့ဒီသူဟာ "အမှုသည်" တရားခံပဲ။ အဲ့ဒီလိုဘဲ။ အဲ့ဒီဖဿ ဝေဒနာစတဲ့ စေတသိက်တွေထဲက. . . တစ်ကြိမ် အာရုံတစ်ခုကို ယူတဲ့အခါမှာ ဒီပြင်ဟာ ဖဿ စသည်တို့ထဲက သိပ်ပြီးမထိရောက်တာ။ စေတနာကတော့ သိပ်ပြီး တော့ ထိရောက်တာပဲ။ ဒါကြောင့် စေတနာကို "အမှုသည်" "လက်သည်" "ကမ္မ" "ကံ" လို့ အဲ့ဒီလို သတ်မှတ်တယ်။ ကောက်ချက်ချကြတယ်။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးထပ်ပြောမယ်နော်။ **စေတနာတိုင်းကို ကံခေါ်သလားဆိုတော့ လှုံ့ဆော်နိုင်လောက်အောင် သတ္တိထက်တဲ့ စေတနာကိုသာ ကံခေါ်တယ်။ အိပ်ပျော်နေတုန်းမှာ စေတနာတွေဖြစ်တယ်။ ကံ မခေါ်ဘူး။ မျက်စိနဲ့ မြင်ခိုက် နားနဲ့ကြားခိုက် လျှာနဲ့ အရသာကို ခံယူခိုက်၊ အဲ့ဒီလို စသည်အားဖြင့် အချိန်မှာ စေတနာပါတယ်။ ကံ မခေါ်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ လှုံ့ဆော်တဲ့သတ္တိမရှိပါဘူး။**

အဲ့ဒီတော့ ကံလို့ခေါ်ရတဲ့ဥစ္စာ ကုသိုလ်နေရာမှာဆိုရင်လည်း အခုနက ဒါနပြုနေတယ်။ မြိန်မြိန်ယှက်ယှက်ပြုနေတယ်။ အားရပါးရပြုနေတယ်။ သီလဆောက်တည်နေတယ်။ ကိုယ့်သီလလေး၊ မကျိုး၊ မပျောက်၊ မပေါက်မပျက်အောင်ထိန်း၊ စိပ်ပုတီးများစိပ်လို့ သီလဆောက်တည်နေတယ်။ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများနေတယ်။ အာရုံစင်အောင်လို့ တကတည်း ကြိတ်ကြိတ်နယ်နယ်ကြိုးစား

ပြီး ပွားများနေတယ်။ **ဒါန သီလ ဘာဝနာ၊ အပစာယန-** လူကြီးကို မြတ်စွာဘုရားကို ကြည်ညိုတယ်။ ရိုသေတယ်၊ နှစ်နှစ်ကာကာ ရိုသေတယ်။ အဲ့ဒီအခါမှာ စေတနာတွေ လှုံ့ဆော်မှုပါနေတယ်။

ဝေယျာဝစ္စ-မိမိမိတ်ဆွေတစ်ယောက် ကုသိုလ်ပြုနေတဲ့ ဥစ္စာ၊ သူကလေ သူ့တို့တကတည်း စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာနဲ့ အာရုံရပါစေလို့ ဆိုပြီးတော့ ဝေယျာဝစ္စဆိုတဲ့ ပန်းကန်ဆေးစရာဆိုလည်း သူကဆေးတယ်။ ချက်စရာပြုတ်စရာရှိတော့လည်း သူက ချက်ပြုတ်ပေးလို့ ပြင်စရာ ဆင်စရာ ရှိတော့လည်း သူက ပြင်ဆင်ပေးလို့ စိတ်က အင်မတန်တစ်ကယ်စေတနာထက်သန်စွာနဲ့ ဝေယျာဝစ္စပြုနေတယ်။ အဲ့ဒီစေတနာမှာလည်း ကံဆိုတဲ့ စေတနာပါနေတယ်။ ဆိုပါတော့ အဲ့ဒီလို လျှောက်ပြီးကြည့်ပါတယ်။

မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်ဘက်ကနေ ကြည့်ပြန်တော့လည်း သူ့အသက်သတ်တော့မယ် ဆိုရင် စိတ်အားထက်သန်စွာနဲ့ သတ်တယ်။ သူ့ဥစ္စာတွေ မတရားယူတော့မယ်ဆိုတော့ စိတ်ကလည်းပဲ ကျေကျေနပ်နပ်နဲ့ လိမ်လည်လှည့်ပတ်ပြီး မတရားယူ။ အဲဒီလိုစသည်အားဖြင့် အကုသိုလ်ဘက်ကလည်းလေ ဒုစရိုက်ဘက်ကလည်းပဲ လှုံ့ဆော်တဲ့ စေတနာပါရင် အဲဒီစေတနာကို ကံလို့ခေါ်တယ်။ ဒါလေးတော့ မှတ်နိုင်လောက်ပါပြီနော်။ မှတ်ကြပါ။ ဒီတော့ စေတနာတိုင်းကို ကံမခေါ်ပါဘူး။

ဘုန်းကြီးတို့ သွားရင်းလာရင်း ဟိုမြင်ဒီမြင် အမှတ်တမဲ့ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်တွေဟာ ကံလို့ ဆိုရပေမဲ့။ တချို့ဟာတွေဟာ ဘာမှနောက်ကို အကျိုးပေးလောက်တဲ့ သတ္တိမရှိပါဘူး။ **အကျိုးပေးတဲ့ သတ္တိကလည်း မယ်မယ်ရရ လှုံ့ဆော်တဲ့ စေတနာပါလာမှ အကျိုးပေးလောက်တဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံလို့ ခေါ်ရပါတယ်။ ကံဆိုတာ အလုပ်ပါဘဲလို့ ပေါ့ပေါ့လေးပြောတဲ့ ဝါဒနည်းနည်းလောက် မိမိတို့က ဝေဖန်တတ်ပြီမဟုတ်လား။** ကံ ဆိုတာ အလုပ်ပါပဲ။ ဆိုပါတော့ ထမင်းချက်တယ်။ ထမင်းချက်တာ ကံဘဲ။ အလုပ်ဘဲ။ ထမင်းချက်လို့ ထမင်းစားရတာ အကျိုးဘဲလို့ဆိုတာကတော့ ပေါ့ပေါ့ကလေးပါ။ ဒါကကံရဲ့ အစွန်အဖျားလောက် ရှိပါတယ်။

ကံသည် ချက်ချင်းအကျိုးပေးသလား

အခု ဘုန်းကြီးပြောနေတဲ့ ကံဟာ၊ လေးလေးနက်နက်၊ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကံဖြစ်နေပါတယ်။ နားလည်ပါနော်။ ပြီးတော့ တနေရာမှာ ကံ ဆိုတဲ့ ဥစ္စာဟာ ချက်ခြင်းအကျိုးမပေးပါဘူး။ စောစောကလို အခု ထမင်းချက် တော်ကြာ ထမင်းစားရတယ်။ ဒီလိုအကျိုးမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။

နဟိပါပံ ကတံကမ္မံ၊
သဇ္ဇုခီရံဝ မုစ္စ တိ။
ဍဟန္တံ ဗာလ မန္ဝေတိ၊
ဘသ္မစ္ဆန္နောဝ ပါဝကော။

ဒီကံဆိုတဲ့ဥစ္စာကို နွားနို့ဥပမာ သတိထားလိုက်စမ်းပါ။ နွားနို့ဟာ ချက်ခြင်းအခုညှစ်-ချက်ခြင်း နို့ချဉ်မဖြစ်ဘူး၊ ဒီလိုမဖြစ်ဘူး၊ အခုနို့ညှစ်တယ် (ဒီအတိုင်းဘဲ နေသေးတယ်)။ နောက်တော့မှ အချဉ်ဓာတ်ခံပါတဲ့ အိုးများကိုပြောင်းလိုက်၊ ဒါမှမဟုတ် အချဉ်ဓာတ်တွေဘာတွေ-ထည့်လိုက်၊ ဒါမှမဟုတ် ရက်ကလေးနည်းနည်းကြာလိုက်၊ အဲ့ဒီလိုမှ နွားနို့ဟာ ချဉ်တဲ့အဖြစ်မျိုး ပြောင်းသွားတယ်။ တစ်ခြားနွားနို့ တော့မဟုတ်ဘူး။ ဒီနွားနို့ကို အခုနလိုလုပ်မှ နွားနို့ ချဉ်ဖြစ်သွားတယ်။ ချက်ခြင်းနွားနို့မချဉ်ပါဘူး။ **ကံကလည်းဘဲ ချက်ခြင်းအကျိုးမပေးပါဘူး။ အခု ကံပြုတယ်။ အခုအကျိုးမပေးပါဘူး။ မကောင်းမှု ကံက၊ ကောင်းမှုကံထဲမှာတော့ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် ချက်ချင်းအကျိုးပေးတယ်။** ဘုရားဟောတာက အကုသိုလ်ကံ ချက်ချင်းအကျိုး မပေးဘူးပေါ့လေ။ ကုသိုလ်ကံကတော့ချက်ချင်း ပေးတာလည်းရှိတယ်။ ချက်ချင်းမပေးတာလည်းရှိတယ်။ **ချက်ချင်းပေးတာက လောကုတ္တရာ စျာန်တစ်ခုပဲ ချက်ချင်းပေးတယ်။ တစ်ခြားဟာတွေက ချက်ချင်း မပေး ပါဘူး။ ဒီတော့ တစ်ခုထပ်မှတ်ရမှာ ကံဟာ ချက်ချင်းအကျိုးမပေးဘူး။ လောကုတ္တရာ ကံကလွဲ၍ ဒီပြင်ကံတွေ ချက်ချင်း အကျိုးမပေးဘူး။ ဒါလေးပဲ ထပ်မှတ်ပါ။**

ကံသည်ဖြစ်ပျက်ဆိုသော်ငြားလည်း အကျိုးပေးရန် သတ္တိကျန်

မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ တစ်ခု ဘုန်းကြီးပြောမယ်။ **ဓမ္မာ ,** စေတသိက် နာမ်ခန္ဓာတရားတို့သည်၊ **ပဒုဋ္ဌေန=** အဘိဇ္ဈာအစရှိသော တရားတို့ကြောင့် ပျက်စီး၍နေသော, ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ **စေတသာ-** စိတ်ဖြင့် **စေဘာသတိဝါ-** အကယ်၍မူလည်းပြောအံ့။ **စေကရောတိဝါ=** အကယ်၍မူလည်းပြုအံ့၊ **စေစိန္တေတိဝါ=** အကယ်၍မူလည်း ကြံစည်အံ့။ **တတော=** ထိုသို့ ပြောဆိုပြုလုပ်ကြံစည်ခြင်းကြောင့်၊ **နံ** ထိုပုဂ္ဂိုလ်သို့၊ **ဒုက္ခံ=**ဆင်းရဲသည်။ **အန္ဝေတိ-** အစဉ်လိုက်၍ လာလေတော့သည်။ **ကိမိဝ-** အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ **ဝဟတော-** လှည်းဝန်ကို ဆောင်၍နေသော နွား၏၊ **ပဒံ-**ခြေရာသို့ **စက္ကံ-** လှည်းဘီးသည်၊ **အန္ဝေတိက္ကတိ-**အစဉ်လိုက်နေသကဲ့သို့တည်း။

ဘုန်းကြီးတို့ လှည်းတပ်ထားတဲ့နွား၊ လှည်းဝန်ကြီးကို ဆောင်ပြီးတော့သွားတော့၊ သူရဲ့ ခြေရာပေါ်မှာ လှည်းဘီးက အမြဲလိုက်ပြီး နင်းနေသလိုဘဲ၊ အကုသိုလ်ကံကလည်းပဲ အကျိုးပေးလို့ မပြီးမချင်း၊ အကုသိုလ်ကံပြုတဲ့လူရဲ့နောက်ကို အမြဲတမ်းလိုက်ပြီးတော့နေတယ်။ ချက်ချင်းမဟုတ်ဘူး။ နောက်ကလိုက်နေတယ်။ အကျိုးပေးခွင့်ရရင် ပေးမလို့ နောက်ကလိုက်နေတယ်။ ကုသိုလ်ကံကလည်း ဒီလိုပဲနောက်က လူသွားတဲ့နေရာမှာ အရိပ် နောက်ကလိုက်နေသလိုပဲ၊ ကုသိုလ်ကံတွေက နောက်ကလိုက်ပြီးတော့နေတာပဲ၊ စဉ်းစားဖို့ အင်မတန်ကောင်းတယ်နော်။ စဉ်းစားလို့ ပြုချင်စရာကြီး။ (ရှိမရှိကို သင့်မသင့်ကို ဘယ်လိုစဉ်းစားရမယ်)။ ကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ် ချက်ချင်းကြီးအကျိုးမပေးပါဘူး။ နောက်ကလိုက်ပြီးတော့ နေသလိုပါပဲ။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့က ထပ်ပြီးတော့ စဉ်းစားရမယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့ ဒါကိုဟောနေတယ်။ ပေးနေတယ်၊ ကမ်းနေတယ်၊ ဘုန်းကြီးက ပေါ့ပေါ့ကလေး သွားနေတယ်မထင်နဲ့။ စာက ဒီလို ရှိတယ်။ ပြောရုံနဲ့မပြီးဘူး။ ထပ်ထပ် ထပ်ထပ်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင် စဉ်းစားတယ်။

သန္တာနေတံ ကမ္မံနာမ၊
နနိရုဇ္ဈတိ သဗ္ဗသော၊
သဝိသေသံ နိဓေတွာပိ၊
သမယမှိ ဝိပစ္စိတုံ။

ကမ္မပစ္စည်း ကဏ္ဍ။ ကံဟာ ဘုန်းကြီး သန္တာန်မှာဖြစ်တယ်။ အားလုံးပရိသတ်သန္တာန်မှာ ဖြစ်တယ်။ ကံဖြစ်ပြီလို့ဆိုတော့ ဘယ်နှယ့်လဲ ဘုရား၊ ဖြစ်ပျက်မဟုတ်လားတဲ့။ ဖြစ်ပျက်ဆိုလို့ရှိရင် ကံဟာ ဖြစ်ပျက် ဟုတ်သွားတာပဲ၊ ရုပ်နာမ် ကမ္မဋ္ဌာန်း နယ်ကနေပြီးတော့ကြည့် ဖြစ်ပျက်ပဲတဲ့၊ ကံလည်း နာမ်တရား မဟုတ်လား။ ဟုတ်တယ်၊ ဒါဖြင့် ဖြစ်ပျက်ပဲ။ ဖြစ်ပျက်ဆိုတဲ့ ကံတရားက ဘယ်နှယ့် ဟိုနောက်ကလိုက်နေဖို့ လိုသေးလဲ။ နွားနောက်က နွားရဲ့ခြေရာကို လှည်းဘီးနင်းလိုက်နေသလို လိုက်ဖို့လိုသေးသလဲ။ လူ့နောက်က အရိပ်ပါနေသလို ဒီကံက အရိပ်ပါနေဖို့လိုသေးသလဲ။ ဖြစ်ပျက်ပဲ၊ ဖြစ်ပျက်ပဲ၊ ဒီလိုလိုက်နေတယ်။

သန္တာနေ- သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌၊ **ဧတံ ကမ္မံ နာမ-** ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးဖန်၊ ကံဟုခေါ်ရိုး ဤစေတနာမျိုးသည်၊ **နိရုဇ္ဈမာနံ-** အကြောင်းအားလျော်စွာ ချုပ်ပျောက်၍ သွားရသည် ရှိသော်၊ **သဗ္ဗသော-** ကြွင်းမဲ့ဉဿုံ အရှိန်ကုန်အောင် လုံးစုံခပင်း မချန်ခြွင်းဘဲ၊ **နနိရုဇ္ဈတိ-** ပြီးပြီး ပျောက်ပျောက် အနေရောက်အောင် ချုပ်ပျောက်ပျက်စီး၍ အချည်းနှီး မဖြစ်ကြချေတဲ့။ ဟုတ်ပါတယ်၊ သို့ပေမယ့်လို့ ပြီးပြီးပျောက်ပျောက်၊ ဘာမှမကျန်အောင်၊ ဒီလိုချုပ်သွားတာမဟုတ်ပါဘူး။ **သမယမှိ** အကြောင်းသင့်၍ အခွင့်သင့်ရာ ဤအခါ၌၊ **ဝိပစ္စိတုံ-** ဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးကို ပေးခြင်းငှာ၊ **သဝိသေသံ-** မိမိအတွက်သာ မပျက်သာအောင် ထက်စွာ ကျစ်လစ်သတ္တိနှစ်ကို၊ **နိဓါပေတွာ-** မကင်းအမှန်၊ အရင်းခံဖို့ သွင်းနှံမြှုပ်ထားပြီး၍သာ လျှင်ဖြစ်ပေတော့၏. . . . ။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။)

လျှောက်သောလမ်းကလေး မပျောက်စေချင်

သီလမိုးစက်ပွင့်

ရူပဗေဒ ဘာသာရပ်မှာ

လားရာဘက်ပါသော ရွေ့လျားမှုမှန်သမျှ အရွေ့(သို့မဟုတ်)အလုပ်လို့ ခေါ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဦးတည်ဖက် လားရာရှိမှသာလျှင် ရွေ့လျားမှုအထမြောက်၍ အလုပ်ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဦးတည်ရာ လမ်းကြောင်း ကောင်းကောင်းရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားအဆူဆူတို့ လိုက်တော်မူခဲ့သောလမ်းသည် တစ်လမ်းတည်းသာဖြစ်ပါသည်။ ထိုလမ်းသို့ လိုက်မှသာ မုချအမှန် ချမ်းသာခံစားရမည်ဖြစ်၍ မလိုက်သူမှာ သံသရာဝဲဩဃတွင် တဝဲလည်လည်နစ်နေပါဦးမည်။

ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားအဆူဆူတို့၏ တစ်ခုတည်းလျှောက်လှမ်းခဲ့သောလမ်းမှာ ဘေးအစွန်းနှစ်ပါးကင်း၏။ တင်းလွန်းသော လမ်းလည်းမဟုတ်၊ လျော့လွန်းသောလမ်းလည်းမဟုတ်၊ မလျော့မတင်း၊ စောင်းကြိုးညှင်းကဲ့သို့ အလယ်အလတ်၊ မတင်းလွန်း မလျော့လွန်းသော မဇ္ဈိမပဋိပဒါလည်းဖြစ်ပါသည်။

'နိဗ္ဗာန်အမှန်ဆိုက်ရောက်ရာ၊ သိပါယ်၊ ဆိုက်၊ ပွား' အရ ဒုက္ခကိုသိခြင်း၊ သမုဒယကိုပယ်ခြင်း၊ နိရောဓကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားများရန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

(တစ်နည်း)

သစ္စာ(၄)ပါး တရားကိုသိ၍ ကျင့်ယူခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသစ္စာ(၄)ပါးကိုသိ၍၊ ဒုက္ခအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ရာ မဂ္ဂင်(၈)ပါး လမ်းကြောင်းဖြင့် တည့်မတ်ဖြောင့်မှန်စွာ သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သစ္စာ(၄)ပါးကို သိရာ၌

(၁) ဒုက္ခသစ္စာ= ဆင်းရဲခြင်းအမှန်တရားကို သိခြင်း (ဖြစ်ဒုက္ခ၊ ပျက်ဒုက္ခပိုင်းခြား၍၊ သိသည့်အရာ)

(၂) သမုဒယသစ္စာ=ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အမှန် တရားကိုသိခြင်း(တဏှာ၊ လောဘကို ပယ်သတ်ရမည်ကို သိသည့်အရာ)

(၃) နိရောဓသစ္စာ=ဒုက္ခခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို သိခြင်း(မျက်မှောက်ပြုရမည့်တရား)

(၄)မဂ္ဂသစ္စာ=ဒုက္ခခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင်း သမုဒယကိုပယ်ကြောင်း အကျင့်မှန်တရား (မဂ္ဂင် ၈ ပါး)

ဒုက္ခခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းလွတ်မြောက်ရာလမ်း (ပွားများရသည့်တရား)စသည်တို့ကို သိမှတ်ကျင့်ကြံရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့သိပြီး-

(၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ= ကောင်းသောအယူ(အမြင်)

(၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပ= ကောင်းသောအကြံ

(၃) သမ္မာဝါယာမ= ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်း

(၄) သမ္မာသတိ= ကောင်းစွာအောက်မေ့ခြင်း

(၅) သမ္မာသမာဓိ= ကောင်းစွာတည်ကြည်ခြင်း

(၆) သမ္မာဝါစာ= ကောင်းစွာပြောဆိုခြင်း

(၇) သမ္မာကမ္မန္တ= ကောင်းစွာပြုလုပ်ခြင်း

(၈) သမ္မာအာဇီဝ= ကောင်းစွာအသက်မွေးခြင်း

တို့ကို ပွားများအားထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤလမ်းကြောင်း တစ်ခုတည်းဖြင့် ဦးတည်၍ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုရန် လျှောက်လှမ်းပါသည်။

ထိုတစ်ခုတည်းသော လမ်းကြောင်းဖြင့် ရှေးသူတို့ သွားသည့်အတိုင်း သွားသူ မသွားသူ၊ လိုက်သူ၊ မလိုက်သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဂဏကမောဂ္ဂလာန ပုဏ္ဏားက ဘုရားရှင်ကို ဤသို့ လျှောက်ထားပါသည်။

'အို ဗုဒ္ဓ အရှင်ဘုရား ဂေါတမ-အရှင်၏ အဆုံးအမကို နာခံသူအားလုံး နိဗ္ဗာန်ရကြပါသလား၊ အချို့မရဘဲရှိကြပါသလား' လို့ လျှောက်ထားပါတယ်။

'အချို့ရ၏၊ အချို့မရ၊ အသင်ပုဏ္ဏား' ဟု ဖြေတော်မူပါတယ်။

ဒါဖြင့်ရင် အရှင်ဘုရား ထပ်မံ လျှောက်တင်ပါဦးမည်။

'နိဗ္ဗာန်ကလည်း အထင်အရှားရှိ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းလမ်းကလည်းရှိ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းနည်းယူ လမ်းပြ အရှင်ဂေါတမဗုဒ္ဓလည်းရှိပါလျက် ဘာကြောင့်. . . . .

အချို့နိဗ္ဗာန်ရ အချို့နိဗ္ဗာန်မရကြပါသလဲ အရှင်ဘုရား' ဟု ထပ်မံလျှောက်တင်လိုက်ပါတယ်။

'ဒါဆိုရင်တော့ ငါဘုရား သင့်ကိုပဲ ပြန်မေးရဦးမည်။ သင်ကြိုက်သလို ဖြေကြည့်ပါ' ဟု မိန့်ကြားပြီး-

'အသင်ပုဏ္ဏား သင်ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သွားတဲ့လမ်းကို သိသလား'

'သိပါတယ်ဘုရား'

'သိရင် လူတစ်ယောက်ယောက်က ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သွားတဲ့လမ်းကို ညွှန်ပြပေးပါလို့ မေးလာရင် ဘယ်ကနေ ဘယ်လို ဘယ်သို့သွား ညွှန်ပြပြီး၊ ရောက်မယ့်နေရာ သင်ပြောပြနိုင်ပေလိမ့်မည်'

တစ်ဦးက သင်ညွှန်ကြားရာမဟုတ် လမ်းလွှဲလိုက်၍ ခရီးမပေါက်ရောက်ဘဲ နောက်သို့ ပြန်လာရတယ်။

တစ်ဦးကတော့ သင်ညွှန်သလို သွားလို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် လိုရာရောက်တယ်၊ အဲဒီတော့

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သွားတဲ့ လမ်းလည်း အထင်အရှားရှိ

ညွှန်ပြသူ သင်လည်း အထင်အရှား ရှိလျက် တစ်ယောက်က ရောက်ပြီး တစ်ယောက်က မရောက်တာ ဘာကြောင့်လဲ အသင်ပုဏ္ဏား' ဟု မေးလိုက်ပါတယ်။

ပုဏ္ဏားက

'အဲဒါတော့ တပည့်တော် ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ၊ တပည့်တော်က လမ်းညွှန်သာလျှင်ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပြန်လည်လျှောက်ထားလိုက်လေသည်။

'အေး ပုဏ္ဏား နိဗ္ဗာန်လည်းရှိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရန် သွားရမည့်လမ်းလည်းရှိ၊ ညွှန်ကြားသူ ငါဘုရားလည်းရှိလျက် တစ်ချို့ရောက်ပြီး တစ်ချို့ မရောက်ပါက ငါဘုရားလည်း ဘာတတ်နိုင်ပါ့မလဲ ငါဘုရားကား နည်းလမ်းပေး ညွှန်ကြားသူ ဖြစ်ပါတယ်' လို့ ဖြေတော်မူလိုက်ပါတယ်။

ထို့ကြောင့်ကိစ္စတစ်ခုကို လုပ်ဆောင်ရာ၌ လိုရာပြီးမြောက်ဖို့ လမ်းပြသူရှိသော်လည်း ကိုယ်တိုင်မလိုက်နာ မလုပ်ဆောင်ပါက လားရာဘက်မပါသော အရွှေ့ကဲ့သို့ အလုပ်ဖြစ်မည်မဟုတ်ပါ။

လားရာဘက်၊ ဦးတည်ချက်ရှိရာသို့ မှန်ကန်စွာ ရွေ့လျားမှသာ အလုပ်ဖြစ်မည်။ ဤတရားအမေးအဖြေက လှစ်ဟဖော်ထုတ်ပြလိုက်ပါပေပြီ၊

ကျွန်ုပ်တို့ လူသားများသည် လောကီ လောကုတ်နှစ်ဖြာအလုပ်၌ ဦးတည်ချက်လားရာ မှန်ကန်ဖို့ ညွှန်ပြသူ လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း သေသေချာချာ မိမိရရ လျှောက်လှမ်းကြမည်ဆိုပါလျှင်

လားရာဖက်မပျောက်သဖြင့် လျှောက်သောလမ်းသို့ အမှန်ပင် ရောက်ကြပါလိမ့်မည်၊ ထိုအခါ လိုရာပြီးမြောက်၍ ခရီးရောက်ပါလိမ့်မည် လားရာဘက်မများစေရေး မမဲ့စေရေးအတွက် လျှောက်သောလမ်းလေး စမ်းတဝါးဝါး မဖြစ်စေရန် မပျောက်ပျက်စေရန် ညွှန်းဆိုလိုက်ရပါသည်။

ဘာဘဲလုပ်လုပ်
ဘာပဲပြောပြော
ဘာဘဲကြံကြံ
လျှောက်သောလမ်းကလေး မပျောက်စေချင်၊
ဦးတည်ချက်မှန်၊ လားရာမှန်၍
လှမ်းအားသာရန်
သတိရှေ့ထား၊
ရွေ့လျားသွားရန်ပင် မဟုတ်ပါလား။

သီလမိုးစက်ပွင့်

အလက်ာပညာရှိနှစ်ဦး(၃၄)

a':av;aipE/f

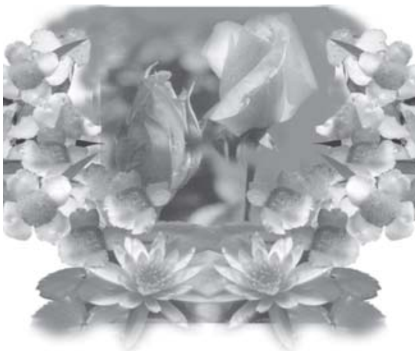

ခင်မင်ရပါသော ဓမ္မမိတ်ဆွေ
တူလေး တူမလေးတို့ရေ. . .

ဒီတစ်ခါဆွေးနွေးမယ့် အလက်ာပညာရှိနှစ်ဦးရဲ့ စိတ်ဝင်စားစရာ အကြောင်းအရာကတော့ လုံ့လဝီရိယထုတ်ခြင်းဆို တဲ့ အကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပါတယ်။ မေးခွန်းတွေကို ဆက်တိုက် မေးတဲ့ မိလိန္ဒမင်းကြီးက မေးဖို့ အမြဲတက်ကြွနေသလို ဖြေဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေတဲ့ ရှင်နာဂသေနကလည်း တက်ကြွရွှင်လန်းနေပါတယ်။

အခုလည်း ဆွေးနွေးပွဲအစမှာ မိလိန္ဒမင်းကြီးက=

"အရှင်ဘုရား နာဂသေန ဤဝဋ်ဆင်းရဲသည် အဘယ်သို့သောနည်းဖြင့် ချုပ်ရာအံ့နည်း၊ တစ်ပါးသော ဆင်းရဲသည်လည်း မဖြစ်ပေါ်ရာအံ့နည်း" ဟု ကြံစည်၍ ငါတို့၏ ရဟန်းအဖြစ်သည် ဤဆိုခဲ့ပြီးသော အကျိုးရှိ၏ဟု ယခင်အမေးအဖြေ ဆွေးနွေးခန်းများ၌ အရှင်ဘုရားတို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကုန်၏။ အခွင့် အခါရောက်မှသာ လုံ့လထုတ်သင့်ပါသည်မဟုတ်ပါလော" လို့ မေးလျှောက်ပါတယ်။

ရှင်နာဂသေနထေရ်က-

"မင်းမြတ် အခွင့်အခါ အချိန်ရောက်မှ လုံ့လထုတ်ခြင်းသည် လိုအပ်သော အမှုကိစ္စ မပြီးစီးနိုင် (အခွင့်မရောက်မီ)ကြိုတင်လုံ့လထုတ်ခြင်းသည် အမှုကိစ္စပြီးစီးနိုင်၏" လို့ ဖြေဆိုပါတယ်။

မိလိန္ဒမင်းကြီးက ရှင်နာဂသေနကို ဥပမာပြုပြီးဖြေပေးဖို့လက်အုပ်ချီပြီး လျှောက်တော့ ရှင်နာဂသေနက "မင်းမြတ် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ သင်မင်းမြတ်သည် ရေမွတ်သိပ်သော အခါမှ "ရေသောက်အံ့" ဟု ရေတွင်းကို တူးစေရာသလော၊ ရေကန်ကို တူးစေရာ သလော" လို့ မေးတဲ့အခါမှာ မိလိန္ဒမင်းကြီးက သွက်လက်စွာနဲ့ "အရှင်ဘုရား မဟုတ်ပါ ရေငတ်မှ ရေတွင်း ရေကန်ကို မတူးစေရာပါ" လို့လျှောက် လိုက်ပါတယ်။

ရှင်နာဂသေနက "မင်းမြတ် ဤအတူသာလျှင် အခါရောက်မှ လုံ့လထုတ်ခြင်းသည် လိုအပ်သော အမှုကိစ္စပြီးစီးနိုင်၏" လို့ မိန့်တော်မူဖြေကြားလိုက်ပါတယ်။ မိလိန္ဒမင်းကြီးက အဲဒီဥပမာနဲ့ အားမရလို့ နောက်ထပ် ဥပမာနဲ့ ဖြေဖို့ တောင်းပန်လျှောက်ထားလို့

ရှင်နာဂသေနက "မင်းမြတ် အကြင်အခါ၌ သင်မင်းမြတ်သည် ဆာလောင်သည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုအခါမှ သင်သည် ထမင်းကို စားအံ့ဟု လယ်ကို ထွန်ယက်စေရာသလော၊ သလေးစပါးကို စိုက်ပျိုးစေရာသလော၊ စပါးကို ဆောင်စေရာသလောလို့ မေးတဲ့အခါ မိလိန္ဒမင်းကြီးက ချက်ချင်း "အရှင်ဘုရား မဟုတ်ပါ" လို့ လျှောက်ထားပါတယ်။ ရှင်နာဂသေနက 'မင်းမြတ် ဤအတူသာလျှင် အချိန်အခါရောက်မှ လုံ့လထုတ်ခြင်းသည် လိုအပ်သောအမှုကိစ္စမပြီးစီးနိုင်၊ (အခါမရောက်မီ)ကြိုတင် လုံ့လထုတ်ခြင်းသည် လိုအပ်သော အမှုကိစ္စပြီးစီးနိုင်၏" လို့ မိန့်တော်မူဖြေကြားပါတယ်။

မိလိန္ဒမင်းကြီးက ရှင်နာဂသေနအား နောက်ထပ်ဥပမာပြုပြီးဟောဖို့ တောင်းဆိုပြန်ရောတဲ့ကွယ်။ ရှင်နာဂသေနက "မင်းမြတ် အကြင်အခါ၌ သင်မင်းမြတ်အား စစ်တိုက်ရန် အခွင့်ကြုံကြိုက်လာသည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုအခါမှ သင်မင်းမြတ်သည် ကျုံးမြောင်းကိုတူးစေရာသလော၊ တံတိုင်း၊ တံခါး မုခ်၊ ပြအိုးကို ပြုလုပ်စေရာသလော၊ ရိက္ခာစပါးကို ဆောင်သွင်းစေရာသလော၊ ထိုအခါမှ သင်မင်းမြတ်သည် ဆင်စီးအတတ်ကို သင်စေရာသလော၊ မြင်းစီးအတတ်၊ ရထားစီး အတတ်၊ လေးပစ်အတတ်၊ ဓားလှံအတတ်ကို သင်စေရာသလော" လို့ မေးရင်း ဥပမာကို ဖြေကြားတာမို့ မိလိန္ဒမင်းကြီးကလည်း မဆိုင်းမတွ "အရှင်ဘုရား မဟုတ်ပါ" လို့ ခပ်သွက်သွက် ဖြေလိုက်တာနဲ့ ရှင်နာဂသေနက ထပ်ပြီး "မင်းမြတ် ဤအတူသာလျှင် အခါရောက်မှ လုံ့လထုတ်ခြင်း သည် လိုအပ်သော အမှုကိစ္စ မပြီး စီးနိုင်၊ (အခါမရောက်မီ) ကြိုတင် လုံ့လထုတ်ခြင်းသည်သာ လိုအပ်သောအမှုကိစ္စကို ပြီးစီးနိုင်၏။ မင်းမြတ် မြတ်စွာဘုရားက "ပညာရှိသူတော် ကောင်းသည် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို သိခဲ့အံ့၊ ထိုအစီးအပွားကို ရှေးဦးစွာကပင်လျှင် ပြုလုပ်ရာ၏။ လှည်းသမား၏ အကြံအစည်မျိုးဖြင့် နုန့်နုန့်နှေး နှေးအားမထုတ်ရာ၊ လှည်းသမားသည် ညီညွတ် သော ခရီးလမ်းမကို ဖဲကြဉ်၍ မညီညွတ်သော ခရီးလမ်းဆိုးသို့ မောင်းနှင်တက်သွား

သည်ရှိသော် ဝင်ရိုးကျိုးလျက် သာ ကြံမှိုင်ရရှာဘိသကဲ့သို့ ဤအတူလူမိုက်သည် သူတော်ကောင်းဆရာမှ ဖဲကြဉ်၍ မသူတော် တရားသို့ အစဉ်လိုက်သည်ရှိ သော် သေမင်း၏ ခံတွင်းဝသို့ ရောက်ရသည်ဖြစ်၍ စိုးရိမ်ပူဆွေးရ၏" ဟု ဤတရားဒေသနာကိုလည်း ဟောအပ်၏၊ အဲဒီအခါမှာ မိလိန္ဒမင်းကြီးရဲ့ ကျေနပ်အားရလှစွာ အရှင်ဘုရားနာဂသေန သင့်လျော်လျောက်ပတ် ပါပေ၏"လို့ ဆိုတဲ့အသံကထွက်ပေါ်လာပါသတဲ့ကွယ်။

မိလိန္ဒမင်းကြီးက "အရှင်ဘုရား နာဂသေန အရှင်ဘုရားတို့သည် "ပြကတေ့ငရဲမီးက လွန်လွန်မင်းမင်း ပူလောင်၏၊ ပြကတေ့ မီး၌ ပစ်ချအပ်သော သေးငယ်သော ကျောက်ခဲသည် တစ်နေ့ပတ်လုံး လောင်ကျွမ်းသွားသော်လည်း ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်နိုင်၊ သိမ်အထွတ်မျှရှိသော ကျောက်ခဲပင်ဖြစ်သော်လည်း ငရဲမီး၌ ထည့်ခဲ့သော် တစ်ခဏခြင်းဖြင့်ပင် ကြေညက်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်၏" ဟု မိန့်ဆိုကြပါကုန်၏။ ထိုစကားကို အကျွန်ုပ်မယုံကြည်နိုင်ပါ။ ထို့အပြင်လည်း ငရဲမီး၌ လောင်ကျွမ်းကုန်လျက် ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်ဟု ဤသို့လည်း အရှင်ဘုရားတို့ ဆိုတော်မူကြကုန်သေး၏။ ထိုစကားကိုလည်း အကျွန်ုပ်မယုံကြည်နိုင်ပါ" လို့ လျှောက်ပါသတဲ့။

ရှင်နာဂသေနမထေရ်က "မကန်းမတို့သည်လည်းကောင်း မိကျောင်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ လိပ်မတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥဒေါင်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခိုမတို့သည်လည်းကောင်း ကြမ်းတမ်းကုန်သော ကျောက်ခဲတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ကျောက်စရစ်ခဲတို့ကိုဖြစ်စေ စားမျိုကြကုန်သည်မဟုတ်လော" လို့ မေးလိုက်တဲ့အခါမှာ မိလိန္ဒမင်းကြီးက လက်အုပ်လေးချီပြီးတော့ "အရှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏ စားမျိုကြပါကုန်၏" လို့ လျှောက်လိုက်ပါတယ်။ အရှင်နာဂသေနက ထပ်ပြီးတော့ "ထိုကျောက်ခဲတို့သည် ထိုမကန်းမစသည်တို့၏ ဝမ်း၌အူအတွင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော် ကြေညက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်မဟုတ်လော" လို့ မေးပြန်ပါတယ်။ မိလိန္ဒမင်းကြီးကလဲ တစ်ဖန် "အရှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏၊ ကြေညက်ခြင်းသို့ ရောက်ပါကုန်၏" လို့ ဖြေပါတယ်။ တစ်ဖန် ရှင်နာဂသေနက "ထိုမကန်းမစသည်တို့၏ ဝမ်း၌ ရှိသော ကိုယ်ဝန်သည်လည်း ကြေညက်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသလော" လို့ မေးလိုက်တဲ့အခါမှာ မိလိန္ဒမင်းကြီးက ချက်ချင်းပဲ "အရှင်ဘုရား ထိုကိုယ်ဝန်သည် ကြေညက်ခြင်းသို့မရောက်နိုင်ပါ" လို့ဖြေပါတယ်။

'အဘယ်ကြောင့် ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်သနည်း" လို့ မိလိန္ဒမင်းကြီးကို မေးတော့ မိလိန္ဒမင်းကြီးက တစ်ချက်စဉ်းစားပြီးမှ "အရှင်ဘုရား ပြုခဲ့သောကံကြောင့် ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်ရာဟု အောက်မေ့မှတ်ထင်ပါသည်" လို့ ဖြေပါတယ်။ ရှင်နာဂသေနက မင်းကြီးရဲ့ အဖြေကို ကျေနပ်စွာနဲ့ "မင်းမြတ် ဤအတူသာလျှင် ပြုခဲ့သော ကံကြောင့် ငရဲသူ သတ္တဝါတို့သည် များစွာသောနှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး ငရဲ၌ လောင်ကျွမ်းကုန်သော်လည်း ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မင်းမြတ် မြတ်စွာဘုရားသည် ငရဲသူသတ္တဝါတို့အား အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး ထိုမကောင်းမှုကံသည် ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငရဲသူ သတ္တဝါတို့သည်မသေ" ဟု ဤဒေသနာ တော်ကိုလည်း ဟောတော်မူသည်" လို့ မိန့်ကြားလိုက်ပါတယ်။

မိလိန္ဒမင်းကြီးက "အရှင်ဘုရား ထို့ထက်အလွန် ဥပမာပြုတော်မူပါဦးလော့" လို့ လျှောက်တဲ့ခဏမှာပဲ ရှင်နာဂသေနက ခြင်္သေ့မတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကျားမတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကျားသစ်မတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခွေးမတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော ထိုအသားတို့ကို စားကြသည်မဟုတ်လော" လို့ မေးလိုက်ပါတယ်။ မိလိန္ဒမင်းကြီးက "အရှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏ စားကြပါကုန်၏" လို့ လျှောက်ပါတယ်။ အရှင်နာဂသေနကဆက်ပြီး "ထိုကြမ်းတမ်းသော အရိုးအသားတို့သည် ထိုခြင်္သေ့မစသော အသီးသီးတို့၏ ဝမ်း၌ အူအတွင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော် ကြေညက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်မဟုတ်လော" လို့ မေးပြန်ပါတယ်။ မိလိန္ဒမင်းကြီးက "အရှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏၊ ကြေညက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ပါ၏" လို့ ဖြေပါတယ်။ ရှင်နာဂသေနကထပ်ပြီးတော့ "ထိုခြင်္သေ့မစသည်တို့၏ ဝမ်း၌ရှိသော ကိုယ်ဝန်သည်လည်း ကြေညက်ခြင်းသို့ ရောက်သလော" လို့ မေးလိုက်တဲ့အခါမှာတော့ မိလိန္ဒမင်းကြီးက "အရှင်ဘုရား ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်ပါ" လို့ ချက်ချင်းဖြေလိုက်ပါတယ်။ တစ်ဖန် ရှင်နာဂသေနက "အဘယ်ကြောင့် ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်ပါသနည်း" လို့ မေးတဲ့အခါမှာ မိလိန္ဒမင်းကြီးက အနည်းငယ်စဉ်းစားပြီးမှ "အရှင်ဘုရား ပြုခဲ့သော ကံကြောင့် ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်ပါဟု မှတ်ထင်ပါသည်" လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ရှင်နာဂသေနက "မင်းမြတ် ဤအတူသာလျှင် ပြုခဲ့သော ကံကြောင့် ငရဲမှ သတ္တဝါတို့သည် များစွာသော နှစ်ထောင်တို့ပတ်လုံး ငရဲ၌ လောင်ကျွမ်းကုန်သော်လည်း ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်" လို့ ပြောလိုက်ပါသတဲ့ကွယ်။

ရှင်နာဂသေနက 'မင်းမြတ် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ယောနက တိုင်းသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ခတ္တိယအမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ဗြာဟ္မဏအမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ဂဟပတိ အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း ကြမ်းတမ်းသော ခဲဖွယ်အသားတို့ကို စားကုန်သည်မဟုတ်လော" လို့ မေးတော့ မိလိန္ဒမင်းကြီးက "အရှင်ဘုရား ဟုတ်ပါ၏၊ စားပါကုန်၏" လို့ ဖြေပါတယ်။ အဲဒီ နောက်မှာ ရှင်နာဂသေနက ထိုမိန်းမတို့၏ ဝမ်း၌ ရှိသော ကိုယ်ဝန်သော်ကား ကြေညက်ခြင်းသို့ ရောက်သလော" လို့ မေးတော့ မိလိန္ဒမင်းကြီးက "အရှင်ဘုရား ကိုယ်ဝန်သည် ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ပါ" လို့ ဖြေလိုက်ပါတယ်။ တစ်ဖန် ရှင်နာဂသေနက 'အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်နိုင်သနည်း" လို့ မေးပြန်လိုက်တဲ့ အခါမှာတော့ မိလိန္ဒမင်းကြီးက 'အရှင်ဘုရား ပြုခဲ့သော ကံကြောင့် ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက် နိုင်ပါဟု မှတ်ထင်ပါသည်' လို့ ဖြေကြားလိုက်ပြန်ပါတယ်။

"မင်းမြတ် ဤအတူသာလျှင် ပြုခဲ့သော ကံကြောင့် ငရဲသူသတ္တဝါတို့သည် များစွာသော နှစ်အထောင်တို့ ပတ်လုံး ငရဲ၌ လောင်ကျွမ်းကုန်သော်လည်း ကြေညက်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မင်းမြတ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် "အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ထိုငရဲသူ သတ္တဝါတို့ မသေ" ဟု ဤဒေသနာတော်ကိုလည်း ဟောကြားအပ်၏' လို့ ရှည်လျားတဲ့ အဖြေစကားကို မိန့်ကြားလိုက်တဲ့နောက်မှာတော့ မိလိန္ဒမင်းကြီးက ကျေနပ်အားရတဲ့အသံနဲ့ 'အရှင်ဘုရား နာဂသေန သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပါပေ၏' လို့ ပြောလိုက်ပါသတဲ့ကွယ်။ ပရိသတ်ကြီးကလည်း သာဓုသုံးကြိမ်ခေါ်လိုက်ပါသတဲ့။

ကဲ ပညာရှိနှစ်ဦးရဲ့ ဆွေးနွေးခန်းကို ဒီမှာဘဲ ခေတ္တရပ်နားကြပါစို့။ ငရဲနဲ့ မကောင်းမှုပြုလုပ်သူတွေရဲ့ ကံကြမ္မာက ကြောက်စရာကြီးပါကလားဆိုတာနဲ့ ငရဲမီးရဲ့ လောင်ကျွမ်းပုံအတိုင်းအတာကို သိရှိသွားကြပါပြီပေါ့နော်၊ မကောင်းမှုတွေကို သိပြီးတဲ့အချိန်ကစပြီး ရှောင်ကြဉ်ကြဖို့နဲ့ ကောင်းမှုတွေကို တတ်နိုင်သလောက် ဆောင်ရွက်ကြဖို့ စိတ်ထားတွေကိုလဲ ပြုပြင်ပြီး ဖြူစင် မြင့်မြတ်အောင်နေကြပါစို့လို့ ဒေါ်လေး တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ်မှာ နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြမှာမို့ စောင့်မျှော်ကြပါဦးလို့ ပြောရင်းနဲ့ တူလေး တူမလေးတို့တစ်တွေ အားလုံး ကုသိုလ်နဲ့ အကုသိုလ်တရားတွေကို ခွဲခြားပြီး အဝိဇ္ဇာမှ ဝိဇ္ဇာ၊ မောဟမှ အမောဟ၊ လောဘမှ အလောဘအစရှိတဲ့ တရားအသိတွေနဲ့ ကိလေသာတရားတွေကို ဖယ်ရှားလို့ အမှန်တရားကို သိမြင်လာနိုင်တဲ့ သဒ္ဓါကြည်လင်ရွှင်ပျတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဖြစ်ကြပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းတွေကို တောင်းပေးလိုက်ပါရစေ။

ဒေါ်လေးငွေစန္ဒာ

ကျမ်းကိုး။ **မိလိန္ဒပဥှာကျမ်း**

●

rx;q&mawmb&m;Ju;\
ax&0g' omoemqu tvi;jy0o'ye

တောင်ငူသံဃရာဇာသာသနာပိုင်

တောင်ငူမြို့မှာလည်း သက္ကရာဇ် ၈၄၇-ခုတွင် မင်းကြီးညို မဟာသီရိဇေယျသူရအမည်ကိုခံ၍ မင်းပြုသည်၊ ထိုမင်းလက်ထက် ဟံသာဝတီ သုဝဏ္ဏသောဘဏမထေရ်နှင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းက အတူတကွလာသော ရှင်ဒိဝါကရမထေရ် တောင်ငူသို့ရောက်လျှင် မဟာသီရိဇေယျသူရက ပင့်ဖိတ်၍ ဒွါရာဝတီမြို့ထိပ်တွင် ကျောင်းဆောက် ၍ ကိုးကွယ်တော်မူသည်၊ ထိုကျောင်းကိုလည်း သီဟိုဠ်ရောက်ကျောင်းဟုတွင်သည်၊ တောင်ငူမြို့တွင်လည်း ဤမထေရ်အနွယ်ဆက် ထေရဝါဒဖြစ်အောင်သုတ်သင်၍ တဝတည်းဖြစ်သည်နှင့် ဟံသာဝတီပြည်၌ ရာမာဓိပတိမင်းမှ ခြောက်ဆက်မြောက် သက္ကရာဇ် ၉၀၁-ခုတွင် တပင်ရွှေထီးဟံသာဝတီမြို့ကိုအနှစ် ၂၀-မင်းပြုသည်၊ မြစ်အနောက်ဘက် မွန်ကျောင်းရပ်ကို ကျောင်းရံ ၇၀-နှင့်တကွဆောက်ပြီးလျှင် မဟာဝိဟာရဝါသီအနွယ်ဆက် ဝိနည်းကျမ်း အဋ္ဌကထာနှင့် တကွ ဆောင်ရွက်သော မွန်သဒ္ဓမ္မပါလကို"မဟာသံဃရာဇာ"ဟူသော နာမံတံဆိပ်နှင့် လှူတော်မူသည်။

မင်းတရားရွှေထီးနှင့် ရင်စည်းရဟန်းများ

လှူတော်မူပြီးသည့်နောက် မင်းတရားရွှေထီးသည် သက္ကရာဇ် ၉၁၀-ခုတွင် ယိုးဒယားသို့ ချီ၍လုပ်ကြံလျှင် အောင်မြင်တော်မူ၍ဆင်၊ မြင်းဗိုလ်ပါ မှစ၍ ထုတ်ယူခဲ့ရာတွင် ရင်စည်းရဟန်း သံဃာပါလာသဖြင့် တလိုင်းပြည်တွင် ဤတွင်အစ ရင်စည်းပေါ်သည်၊ ယိုးဒယားပြည်ကား ယောနက တိုင်းဖြစ်သည်၊ ထိုတိုင်းသို့ သာသနာတော် ၂၃၆-ခုတွင် ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်သည် ဓမ္မရက္ခိတမထေရ်ကိုစေလွှတ်၍ သာသနာပြုစုစေသည်နှင့် ဝိဘဇ္ဇဝါဒီဝိနယဓရ သာသနာတော်၌ စောင့်ထိန်းကြ၍ အနွယ်အဆက်ဖြစ်ခဲ့ပြီး သည် နောက် သာသနာတော် ၆၀၀=ကျော်၊ ၇၀၀- ခန့်တွင် ဓမ္မဝါဒီအားနည်း၍ အဓမ္မဝါဒီ အားကြီးပြန်လေသော် သီဟိုဠ်ကျွန်း ဘုမ္မိရာဇာဓိပတိလက်ထက် ရဟန်းသံဃာ တို့သည် အလဇ္ဇီသာများပြားသဖြင့် ပါဋ္ဌလိပုတ်ပြည်၌ ရှင်ယောင်ကဲ့သို့ ဝတ်ရုံခြင်း ဖောက်ပြန်၍ ပရမတိလောကမင်းလက်ထက် ယိုးဒယားပြည်သို့ ရောက်လေသည်။ ယိုးဒယားပြည်ကဟံသာဝတီသို့ မင်းတရားရွှေထီး လက်ထက် ရင်းစည်းရဟန်းအပေါင်း ရောက်လာသည်။

ဟံသာဝတီ မဟာသံဃရာဇာနှင့် တရားဆွေးနွေးမေးမြန်းကြလျှင် သမ္မောဂသဘာဂမတူ အယူဝါဒကွဲပြားသည်ဖြစ်၍ ကံကြီးကံငယ်မစပ်မရှက် ဂိုဏ်းခြားပြု၍ နေလေသည်၊ မင်းတရားရွှေထီးမရှိလျှင် သက္ကရာဇ် ၉၁၄-ခုတွင်ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရားကြီး ဟံသာဝတီတွင် အုပ်စိုးစံလေသည်၊ မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လျှင် မဟာဝိဟာရဝါသီ အနွယ်အဆက် ကေတုမတီမြို့မှာ ခမည်းတော်ဆရာ ရှင်သဒ္ဓမ္မပါလကို ဇေတဝန် ကျောင်းရံသုံးဆယ်နှင့်တကွ ဆောက်လုပ်၍ တင်လှူသည်။

ဆင်ဖြူရှင်မင်း ရှမ်းပြည်၌သာသနာပြုခြင်း

သက္ကရာဇ် ၉၁၆-ခုတွင် သီဟိုဠ်ကျွန်းကို အစိုးရသော ဘုမ္မိရာဇာဓိပတိမင်းလက်ထက်က သည် မင်းသုံးဆက်လေးဆက်တိုင်အောင် သာသနာတော် တိမ်းယိမ်းလေသည့် အရာကို"သီဟိုဠ်ကျွန်း ဓမ္မပါလမင်းက သာသနာပြုစုပါ" ဟူ၍ လျှောက်လာသောကြောင့် ပိဋ္ဌကတ်သုံးပုံနှင့်တကွ စွယ်တော်မြတ်ကို ပူဇော်ရန်နှင့် ကူးရသည်၊ အုန်းဘောင်၊ မိုးမိတ် စသော ရှမ်းပြည်တစ်တန်မှာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူတို့ဖြင့် စော်ဘွားတို့ယူသည်ကို မြင်တော်မူ၍ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကျနသော အရိယာသံဃာတော် တို့ကိုတောင်းပန်၍ ပိဋ္ဌကတ်သုံးပုံနှင့်တကွ ပရိယတ္တိ သာသနာ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာတည်လျှင် စော်ဘွားတို့ကို အပ်၍ကိုးကွယ်ရသည်။

ထိုမြို့နေရွာသားကိုလည်း ပဥ္စသီ၊ အဋ္ဌသီ၊ ဒသသီ-ခံ၍ တရားနာရသည်၊မိုးကောင်းမိုးည ှင်းစသောသုနာပရန္တတိုင်း၊မိုးဗြဲ၊ညောင်ရွှေ စသော ကမ္ဘောဇတိုင်း၊ ဇင်းမယ်၊ ကြိုင်သင်းစသော ဟရိပုဉ္စတိုင်းတို့သို့ချီ၍ နှိမ်နှင်းပြီးလျှင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို ပယ်စေ၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူကို ယူစေပြီးလျှင် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကျနသော အရိယာသံဃာ တော်မြတ်တို့ကို တောင်းပန်၍ ပိဋ္ဌကတ်သုံးပုံအစုံနှင့် တကွ စော်ဘွားတို့ကိုအပ်နှံ၍ကိုးကွယ်စေသည်၊ ထိုမြို့ ထိုရွာသားတို့ကိုလည်း ပဥ္စသီ၊ အဋ္ဌသီ၊ ဒသသီခံယူစေသည်။

ထိုမြို့ထိုရွာသားတို့ကိုလည်း မဂဓဘာသာကျနအောင်သင်စေပြီး သာမဏေပဥ္စင်း ခံစေသည်၊ စစ်ကိုင်းအရပ်၌ တိဿပုဂ္ဂိုလ်အား ရွှေကျောင်း ဆောက်လုပ်၍ လှူတော်မူသည်၊ ပိဋ္ဌကတ်သုံးပုံကိုလည်း အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာနှင့် တကွ အပ်၍ တပည့်သံဃာတို့ကို ပို့သသင်ကြားရန် တောင်းပန်၍ သံဃာတော် ၂၀၅-ကျိပ်တို့ကိုပို့သ သင်ကြားတော်မူသည်၊ တံတားဦးအရှေ့ ရေသဖန်းဘုရားရင်ပြင်တွင် သဒ္ဓမ္မဒိဝါကရပုဂ္ဂိုလ်အား ကျောင်းရံနှင့်တကွ ရွှေကျောင်း ဆောက်၍ လှူတော်မူသည်၊ ပိဋ္ဌကတ်သုံးပုံ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာနှင့် တကွ အပ်တော်မူ၍ သံဃာတော် ၁၅၀-တို့ကို ပို့သသင်ကြားရသည်။

ဒွန်းစဏ္ဍားရဟန်းများ

သက္ကရာဇ် ၉၂၉-ခု ဝါဆိုလတွင် သီဟိုဠ် ဓမ္မပါလမင်းက စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းလေးပါးတို့ လှူသော ကျောက်သပိတ်ကို ဆရာဘုန်းကြီး ရှင်ဓမ္မ သီရိပုဂ္ဂိုလ်ကြမ်မတ်၍ပို့လာသည်၊ မဇ္ဈိမဒေသ၌ ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယ သင်္ဂါယတနာတင်ပြီးသည့်နောက် ၂၃၆-ခုတွင် သောဏထေရ်, ဥတ္တရထေရ်တို့ သာသနာပြုကြွလာ၍ သာသနာတော်တည်ပြီးမှ ဟံသာဝတီမြို့၌ မင်း ၁၆-ဆက်အဆုံး တိဿရာဇာ မင်းလက်ထက်တွင် သာသနာတော် ၆၉၇-ခုတွင် ဒွန်းစဏ္ဍားအမျိုးမှ ရဟန်းပြုသောသူတို့သည် တကျွန်းပြည်က ရောက်လာလျှင် တိဿရာဇာမင်းကို ဖြားယောင်းသဖြင့်ယုံကြည်၍ သာသနာတော်ကို မင်းအာဏာနှင့် ဖျက်ဆီးလေသဖြင့်နောက်ဘုရား, တရား မဟုတ်မမှန်သည်ကိုသိ၍ ဒွန်းစဏ္ဍား ရဟန်းတို့ကိုစီရင်ကွပ်ညှပ်ရာတွင် အချို့ထွက်ပြေး၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ကူးလေသည်။

ဤဒွန်းစဏ္ဍားရဟန်းတို့၏ အနွယ်အဆက် သတ္တိ, ဗျတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် မင်းဆရာဖြစ် လျှင်အဘယဂိရိဂိုဏ်းသံဃာတို့နှင့် ရောယှက်ထွေးမိပြန်လေသော် ထိုအဆက်အနွယ်သံဃာတော်တို့သည် လူကဲ့သို့ ဝတ်ခြင်း, ရုံခြင်းစသော ဖောက်ပြန်၍ ဘုမ္မိရာဇာဓိပတိမင်းတိုင် အလဇ္ဇီသာပွားများလေသည်နှင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းအလဇ္ဇီရဟန်းတို့ ယိုးဒယား ပြည်သို့ ရောက်လေသည်။

အလဇ္ဇီ အဓမ္မဝါဒီဂိုဏ်း အားကောင်းခြင်း

ယိုးဒယားပြည်က ဟံသာဝတီပြည်သို့ မင်းတရားရွှေထီး လက်ထက် အလဇ္ဇီရင်းစည်း ဒုကုဋ္ဌတင်ရောက်လာသည်နှင့် ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရား လက်ထက်သော်ကား ဂိုဏ်းအားကြီးလေသည်၊ ရှေးဓမ္မစေတီမင်း ဟံသာဝတီမြို့တွင် မင်းပြု၍ သာသနာတော်ကိုရှင်းလင်းသည်၊ နောက်အစည်းအဝေး တဝလည်း မဟာဝိဟာရဝါသီ တစ်ဂိုဏ်းတည်းသာရှိသည်၊ မင်းတရားရွှေထီး လက်ထက် အလဇ္ဇီ, အဓမ္မဝါဒီ ရင်စည်းပေါ်လာပြန်လျှင် ရင်စည်းတစ်ဂိုဏ်း, မဟာ ဝိဟာရတစ်ဂိုဏ်းနှစ်ဂိုဏ်းကွဲခဲ့၍ ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရားတိုင်ပေါ်ရှိ၍

အဓမ္မဝါဒီသာအားကြီးသည်၊ ဓမ္မဝါဒီအားနည်းလေသည်။

ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရားကြီးလည်း သာသနာတော် မတည်သေးသော အရပ်များကိုသာလျှင် သာသနာတော်တည်လေအောင်ပြုစုသည်၊ ဘုရားသခင် အလိုတော်အသို့ရှိသည်ဟု အယူဝါဒညီ ညွတ်အောင် မသုတ်မသင်ရှိလေသည် နှင့် အလဇ္ဇီ ပေသလ အဓမ္မဝါဒီသာများကုန်သည်။

မဟာဥပရာဇ်မင်း သာသနာသုတ်သင်ခြင်း

သက္ကရာဇ် ၉၄၃-ခုတွင်ဆင်ဖြူရှင် အနိစ္စရောက်၍ သားတော် အိမ်ရှေ့ မဟာဥပရာဇာမင်းပြုတော်မူသည်၊ မင်းအဖြစ်သို့ရောက်လျှင် ရာမညတိုင်း၌ သီတင်းသုံးနေသော ရဟန်းသံဃာတို့သည် ဥယျာဉ်, လယ်ယာ စိုက်ပျိုး၍ရောင်းဝယ်ခြင်း, ဗေဒင်တွက်ခြင်း,ရွှေ ငွေဆည်းပူးခြင်း, ကျွဲ နွားမွေးခြင်း, ကျွန်ယောကျ်ား-ကျွန်မိန်းမထားခြင်း, ရဟန်းတို့နှင့် မလျော်မလျောက်ပတ်ရှိသည်များကို သိတော်မူ၍ သက္ကရာဇ် ၉၅၅-ခု ဝါဆိုလတွင် သာသနာတော်ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းလိုသောကြောင့် နိဿယည်း ကင်း၍ မနေထိုက်သောရဟန်း, နိဿယည်းအင်္ဂါမေး၍ မရသောရဟန်းယုတ် များကို အဝတ်လဲ၍ လူထွက်စေသည်။

မင်းစိုးရာဇာစသော လူအပေါင်းတို့နှင့် ရောပြွမ်းဆက်ဆံ၍နေသော ဘားမဲ့ဘုန်းကြီးတို့ကို ယုံကြည်စေတော်မမူ၍ ညောင်ရမ်းမြို့မှာ သီတင်း သုံးနေစေသည်၊ ဟံသာဝတီပြည်ကို သက္ကရာဇ် ၉၅၈-ခုတွင် ညောင်ရမ်းမင်း တရား, ဇင်းမယ်မင်းတရား, တောင်ငူမင်းတရားတို့ခြားနားလေသည်၊ ဟံသာဝတီ မင်းမှာလည်း ထိုနှစ်တွင်ပင်ဆန်စပါး ဆွံ့ရှား၍ သေကြေပျက်စီးခြင်းများစွာ ရှိကုန်သည်၊ ရဟန်းသံဃာတို့လည်းတရားကို ရှေးမရှုနိုင်ကြလေ သည်နှင့် သာသနာတော်တိမ်းယိမ်းပျက်စီးလေသည်၊ သက္ကရာဇ် ၉၆၀-ပြည့်တွင် တောင်ငူဘုရင်,ရခိုင် ဘုရင်တို့ပေါင်း၍ လုပ်ကြံလေသော် ဟံသာဝတီပြည် ပျက်၍ ဟံသာဝတီ ဥပရာဇာကိုတောင်ငူသို့ သိမ်းယူခဲ့ပြီးလျှင် သက္ကရာဇ် ၉၆၁-ခုတွင် သားတော် နတ်ရှင်နောင် လုပ်ကြံ၍ အနိစ္စရောက်သည်။

ကုလားစစ်ကား သာသနာဖျက်ဆီးခြင်း

ခမည်းတော် ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရားကြီး မရှိသည့်နောက် တိုင်းကြီး ပြည်ကြီးတို့သည် အသီးသီးခြားနားလေသည်နှင့် ဟံသာဝတီမဟာဥပရာဇာ မရှိသည်နောက် သံလျှင်မြို့၌ ဘုရင်ဂျီကုလားစစ်ကာကို သက္ကရာဇ် ၉၆၁-ခုတွင် ရခိုင်ဘုရင်က တောင်ငူဘုရင်ကို အခွင့်ပန်၍ အစောင့်အနေအထား သည်၊ ကုလားစစ်ကာလည်း ရခိုင်ဘုရင်, တောင်ငူဘုရင်တို့ကို ခြားနား၍ ၁၂-နှစ်တိုင် သံလျင်ကနေ၍ တလိုင်းသုံးရပ်ကိုမင်းပြုသည်၊ သံလျင်စစ်ကာ မင်းပြုသည့်အတွင်း ဘုရားစေတီ, ပထိုးများကိုဖျက်ဆီး၍ ရွှေဆင်းတု,ငွေဆင်း တုများကို ယူပြီးလျှင်အခဲအပြည့်ကျို၍ သင်္ဘောနှင့် တကျွန်းပြည်သို့ ကုန်ရောင်း ကုန်ဝယ်ပြုစေသည်၊ တကျွန်းသားတို့သည် ဘာသာချင်းတူသည်နှင့် ကျွန်းရှိ တိုင်း အဝယ်လာရောက်ကြသည်။

ရာမညတိုင်းဝယ် ရဟန်းသံဃာတို့လည်း ထင်ထင်ပေါ်ပေါ်မရှိ မနေဝံ့ကြ၊ လူအပေါင်းတို့လည်း အလှူအတန်းထင်ထင်ပေါ်ပေါ်မပေးမလှူဝံ့ကြ၊ မင်းအာဏာကိုကြောက်၍ရှိသည်နှင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းစသော ကျွန်းတို့၌နေသော အလဇ္ဇီ ရဟန်းတို့လာရောက်လျှင် ကုလားစစ်ကာမင်းနှင့် အထပ်သင့်ကျင့်၍ အရက်သောက်ခြင်း စသောအမှုနှင့် သံသဋ္ဌပြု၍ နေသည်။

ဦးထုပ်ဆောင်းနှင့် ခေါင်းတင်ရဟန်းများ

ကုလားစစ်ကာ ဘုရင်ဂျီမင်းလည်း ထိုအလဇ္ဇီရဟန်းတို့ထိပ်အုပ် သင်္ကန်းနောက်လှန်ကို မြင်ရာတွင် ကုလားစစ်ကာက“ငါတို့ သာသနာနှင့် တူသည်” ဟုဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိသဖြင့် ဖဲကတ္တီပါကိုပေး၍ “အရှင်ဘုရားတို့ စိတ်ကြိုက်လုပ် ၍ဆောင်းစေ”ဆိုရာတွင် အသီးသီးလုပ်၍ ဆောင်းကြလေသည်၊ အချို့သောကျမ်းဂန်သိမြင်တို့လည်း ဦးထုပ်ကိုကြောက်၍ထွက်ပြေးလေသည်၊ အချို့သောရဟန်းသံဃာတို့သည် အလဇ္ဇီ အဓမ္မဝါဒီချည်း ဖြစ်ကြ၍ ကုလား စစ်ကာမင်း အလိုကိုလိုက်၍ ဦးထုပ်ဆောင်း ၁၂-နှစ်တိုင်ဖြစ်ကြလေသည်။

ကုလားစစ်ကာလက်ထက်ရောက်လာ သောခေါင်းတင်နောက်လှန် အနွယ်အဆက် သီဟိုဠ်ကျွန်းကဖြစ်သည်၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ဘုမ္မိရာဇာဓိပတိ မင်းလက်ထက် သတ္တိ ဗျတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဦးခေါင်းတွင် အိုင်းအနာပေါက်ရောက်သဖြင့် ဦးခေါင်းတွင် သင်္ကန်းဖုံးအုပ်၍ထားသည်၊ အနာငြိမ်းပြီးသည့်နောက် ဦးခေါင်း၌ အမာရွတ်မလျောက်ပတ်ရှိသည်ကို တကာတို့ ပြက်ရယ်ပြုကြသဖြင့် ရှက်စနိုး၍ သင်္ကန်းကို ဦးခေါင်း၌တင်၍ ရွာဝင် ရွာထွက်သွားလာသည်ကို တပည့်သံဃာတို့က “ရွာဝင်ရွာထွက်မလျော် မလျောက်ပတ်ပါ”ဟုလျှောက်ထားကြသော် ဂိုဏ်းဆရာအကြီးဖြစ်သောကြောင့် သင်္ကန်းကိုးထည်အဆုံးအဖြတ်ကိုပြု၍“လျော်၏”ဟုဆို သဖြင့် ပြုကျင့်လေသည် နှင့် နောက်သားတပည့်တို့လည်း ဝိနည်း၌ မသိမလိမ္မာကြသဖြင့် ဆရာစဉ်ပြု ဖူးသည်ကိုစွဲ၍ ခေါင်းတင်နောက်လှန်ဂိုဏ်းပြု၍ သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင်အစမူ၍ ဖြစ်လေသည် နှင့်သီဟိုဠ်က အဆက်အနွယ် ကုလားစစ်ကာလက်ထက် ရောက်ပေါက်လာလျှင် ခေါင်းတင်နောက်လှန် ကိုပစ်ပယ်၍ ဘုရင်ဂျီဦးထုပ် ပြု၍ ကုလားစစ်ကာမင်းနှစ်သက်အောင် ကျင့်ဆောင်သဖြင့် ရာမညတိုင်း တို့၌ရှိလေသည်နှင့် သက္ကရာဇ် ၉၆၁-ခုတွင် ဆင်ပုန်း ကျားအောင်းရှိလေသော အင်းဝမြို့ ကိုညောင်ရမ်းမင်းတရား တည်ထောင်စံနေသည်၊ ညောင်ရမ်းမင်း တရား အနိစ္စရောက်လျှင် သားတော် အနောက်ဘက်လွန်မင်းပြုသည်။

ဤအနောက်ဘက်လွန် မင်းတရားကြီးသည် သံလျင်စား ကုလား စစ်ကာကို သက္ကရာဇ် ၉၇၄-ခုတွင်ချီ၍လုပ်ကြံလျှင် သံလျင်မြို့နှင့်တကွ ရာမညတိုင်း တလိုင်းသုံးရပ်လုံးကို အောင်မြင်တော်မူ၍ အုပ်ချုပ်စီရင်တော် မူသည်၊ ရာမညတိုင်း တလိုင်းသုံးရပ်ကို အုပ်ချုပ်စီရင်လျှင် မြန်မာ့ဦးစွန်း ဖြစ်ပြန်၍ ရတနာပူရသို့ စာပေကျမ်းဂန်နှင့်တကွ ရဟန်းသံဃာတို့ရောက်၍ သာသနာတော် စည်ပင်ထွန်းပြန်သည်၊ ရဟန်းသံဃာတို့ စာရိတ္တအကျင့်မှာ ဓမ္မဝါဒီအားနည်း၍ အဓမ္မဝါဒီအားကြီးလေသဖြင့် သာသနာတော် အညစ် အကြေး ဘေးရန်ဆူးငြောင့် သဖွယ်ဆိုးသွမ်းသော ရှင်ရဟန်းသာမဏေတို့ပေါ များ၍ အဓမ္မဝါဒီအယူပင်ဖောက်ပြန်လေသည်၊ ဆရာစဉ်ဦးထုပ်ဆောင်း ပုဂံ, အင်းဝ, စစ်ကိုင်း, ပန်းယ သို့ ဆန်တက်၍ရှိလေသည်။

သာလွန်မင်းလက်ထက် အဝတ်အရုံဖောက်ပြန်ခြင်း

ပရိယတ္တိပင်ရှိသော်လည်း ပဋိပတ္တိ အကျင့်ပျက်ပြန်လေ၍ ဆရာစဉ်သို့လိုက်၍သာ ဝဇ္ဇိတိုင်းသားကဲ့သို့ ရှိလေသည်နှင့် ညီတော်သာလွန် မင်းတရားသည် သက္ကရာဇ် ၉၉၁-ခုတွင် အထွတ်အမြတ်သို့ရောက်တော်မူလျှင် သက္ကရာဇ် ၉၉၈-ခုတွင် ကောင်းမှုတော် စူဠာမဏိကိုတည်သည်၊ သက္ကရာဇ် ၉၉၉-ခုတွင် စာပေပိဋကတ်ကို စ၍ရေးမှတ်သည်၊ သက္ကရာဇ် ၁၀၀၀-ပြည့်တွင် ကျမ်းဂန်သင်ကြားဘူသော သာမဏေတို့ကို ဆရာတော်တို့ မေးမြန်း၍ရသော သာမဏေ ၁၀၈ ပါးကိုပဥ္စင်းခံတော်မူသည်။

အင်းဝ လေးထပ်ကျောင်းဆရာ, စံကျောင်းဆရာတို့သည် စာပေမှာ ကျနတော်မူကြ၏၊ အာစရိယဝါဒမပျက်စာပေရိယတ်ကိုသာ အားထုတ်တော်မူ ကြသည်၊ ကျမ်းဂန်လာရှိတိုင်း သာမဏေတို့ကို မကျင့်မဆောင် စေကန်၊ ထို သာမဏေတို့ဝတ်ရုံခြင်းကိစ္စမှာ ပါဠိကာရတဖက်ကန်တော့တင် ဝတ်ခြင်းကဲ့သို့ ဝတ်၍ ရင်စီးပြီးလျှင် လောက်သောကိုယ်ဝတ် လူတို့ကဲ့သို့ အပေါ်ပြု၍ ရွာဝင်ရာတွင် သွားလာခြင်းကို ပြုကြကုန်သည်။

စစ်ကိုင်းညောင်စည်ကျောင်းနေ မင်းရဲကျော်စွာဆရာ တိပိဋက ကာလင်္ကာရ ပုဂ္ဂိုလ်, ရှင် အရိယဝံသပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ပါးတို့လည်း စာသင်ဘက် အတူဖြစ်ဖူးကြသည်တွင် ရှင်အရိယဝံသပုဂ္ဂိုလ် သည် တရားရှိတိုင်းကျင့်လို၍ ဦးထုပ်များကိုချလို၍ စစ်ကိုင်းမင်းဝံတောင်ဖျားတွင် တောဝင်တော် မူသည်၊ တိပိဋကာလင်္ကာရပုဂ္ဂိုလ်လည်း ကျောင်းကန်မှစ၍ ပရိတ်သတ်အပေါင်းတို့ကို စွန့်ခဲ့ပြီးလျှင် သဘောတူလေးပါးနှင့် ဝါးချက်အနောက်တောင်ဘီလာတွင် တောဝင်၍ တရားကျမ်းဂန်ရှိတိုင်း ကျင့်တော်မူသည်။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။)

သူများမုန်းတာယခုမှ ငါ့ကိုငါမုန်းနေတာကြာပါပြီကွယ်

ခင်သူဇာမြင့်

ဖြူးမြို့ ဓမ္မိကာရုံစာသင်တိုက်ကြီး၏ ပဓာနနာယကဆရာတော် ဦးဥတ္တမဗုဒ္ဓိသည် မိမိ၏ ဝေယျာဝစ္စအမှုကို ပြုလုပ်ပေးသော ပစ္စာသာမဏေအဖြစ် ကိုရင်ဝဏ္ဏိတကို တာဝန်ပေးခန့်ထားသည်။

ကိုရင်ဝဏ္ဏိတကား အလုပ်, လုပ်ရာ၌ သွက်လက်ချက်ခြာပြီး စေ့စေ့ စပ်စပ် လုပ်တတ်သဖြင့် ဆရာတော်က သဘောကျပြီး ခန့်ထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း ကိုရင်ဝဏ္ဏိတကမူ အပျော်အပါး အဆော့ကစား တစ်ဖက်က ဝါသနာပါနေ၍ ဆရာတော်နားမနေလို အခြားကိုရင်များလို လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေချင်သည်။ သို့သော် ဆရာတော်က ရွေးချယ်တာဝန်ပေးထား၍ ဆရာတော်၏ အမိန့်ကို မလွန်ဆန်ရဲ၍ ဆရာတော်၏ ပစ္စာသာမဏေလုပ်နေရသည်။

ဆရာတော်က မိမိ၏ တပည့်ကို စာတော်အောင် လိမ္မာအောင်၊ တစ်ဖက်က စည်းကမ်းအရ တင်းကျပ်စွာ ဆောင်ရွက်သလို အပြစ်ဒဏ်လည်းထိုက်သလို ပေးလေ့ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ဆန်ရင်းနာနာဖွပ်ဆိုသည့်အတိုင်း မိမိ၏ ပစ္စာသာမဏကိုရင်ဝဏ္ဏိတကို အထူးဆုံးမ နှိပ်ကွပ်ပေးသည်။

ထိုသည်ကို ကိုရင်ဝဏ္ဏိတက မိမိအပေါ် ဆရာသမားက စေတနာ မေတ္တာထား၍ မိမိကို တော်အောင် ကောင်းအောင် သွန်သွင်ညွှန်ကြားသည် ဆုံးမသည်၊ နှိပ်ကွပ်သည်ဟုမထင် မိမိကို တမင်ဖိနှိပ်သည် ချုပ်ခြယ်သည်၊ နှိပ်ကွပ်သည်ဟု ထင်မှတ်ကာ တစ်နေ့တွင် ကျောင်းကနေထွက်ပြေးလေသည်။

မိဘတွေက ကိုရင်ကိုချော့မော့ပြီး ဆရာတော်ထံပြန်အပ်ရာ ဆရာတော်က ထွက်ပြေးရခြင်း၏ အကျိုးအကြောင်းကိုမေးသော် ဆရာတော်က မိမိတစ်ပါးတည်းကိုသာ နှိပ်ကွပ်သည်၊ ဆုံးမသည့်အတွက် ဆရာတော်ကို မုန်းလို့၊ မချစ်လို့ ဆရာတော်အနား မနေချင်တော့လို့ ထွက်ပြေးပါသည်ဟု ပွင့်လင်းစွာလျှောက်ထားသည်။

'အင်း မင်းကိုတော့ ငါနှင့်ပတ်သက်၍ ပြောရရင်တော့ ညောင်ပင်သာဆရာတော် ဦးပညာပြောသလို သူများမုန်းတာက ယခုမှ ငါက ငါ့ကိုယ်ငါမုန်းနေတာ ကြာပါပြီကွယ်ပြောသလို ပြောရတော့မှာပေါ့ကွယ်' ဟု မိန့်ကြားသည်။

ထိုအကြောင်းကလေး အကျယ်သိပါရစေဘုရား ဟု ကိုရင်ဝဏ္ဏိကမိဘများက လျှောက်ထားသည်။

'အေး ရှေးက ဖြူးမြို့ ညောင်ပင်သာအရှေ့ကျောင်းကြီးမှာ ကျောင်းထိုင်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးဦးပညာဝံသဆိုတာ ဘုန်းကြီးတို့ဆရာပေါ့၊ ဆရာတော်က ဝိနည်းကို သိပ်လေးစားပြီး ညပိုင်းအချိန်မှာ တရားကိုအလွန်ကြိုးစားအားထုတ်သတဲ့၊ ဆရာတော်ကြီး ညည တရားအားထုတ်တဲ့နေရာကတော့ ကျောင်းဝိုင်းအတွင်း တနင်္ဂနွေထောင့်ရှိ ဘုရားနှစ်ဆူကြားက ဇရပ်ကလေးမှာပေါ့ကွဲ့။

ဆရာတော်ကြီးက ဦးပဉ္ဇင်း, ကိုရင်, ကျောင်းသားများကို စည်းကမ်းတကျ အုပ်ချုပ်သလို ရပ်ရွာကိုလည်း စနစ်တကျအုပ်ချုပ်လမ်းပြသည့်အတွက် ညောင်ပင်သာရွာသူ ရွာသားများဟာ ဆရာတော်ကြီးကို အလွန်ချစ်ကြောက်ရိုသေကြသကွဲ့။

ဆရာတော်ကြီးက ရပ်ရွာထဲမှာ အရက်သောက်၊ လောင်းကစားလုပ်သူများ ဘုရားပွဲမှာ လောင်းကစားထည့်တာများကို ပြင်းထန်စွာ နှိပ်ကွပ်ဆုံးမသတဲ့။ အဲဒီလို ဆုံးမတော့ တစ်ချို့လူမိုက်တွေက ဆရာတော်ကြီးကို မကြိုက်ကြ၊ ရွံမုန်းကြသတဲ့။

အဲဒီလို အခြေအနေသတင်းကြားတော့ ကျောင်းဒါယကာကြီးက စိုးရိမ်ပြီး ဆရာတော်ကြီးထံလာရောက်ကာ လူတစ်ချို့က ဆရာတော်ကို မုန်းနေကြကြောင်း လျှောက်ထားသတဲ့။

အဲဒီအခါမှာ ဆရာတော်ကြီးက အေး သူတို့ကမုန်းတာ ယခုမှပါကွဲ့၊ ငါက ငါ့ကိုယ်ငါ မုန်းနေတာ ကြာလှပါပြီကောကွယ်လို့ မိန့်ကြားသတဲ့၊ ယခုလဲဘဲ မောင်ဝဏ္ဏက သူ့ကို ရိုက်နှက်ဆုံးမလို့ ငါ့ကိုမုန်းတာ သူကယခုမှ မုန်းတာပါကွယ်၊ ငါက ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်မြင်ကတည်းက ငါ့ကိုငါ မုန်းနေတာပါကွယ်ဟု မိန့်ကြားလိုက်ရာ ကိုရင်ဝဏ္ဏိတကနှင့် ကိုရင်ကျောင်းသားများမှာ ရယ်ရွှင်ပြုံးတုံ့ မပြုံးတုံ့နှင့် ရယ်မောကြလေတော့သည်။

ခင်သူဇာမြင့်

စိတ်

yefq jkwf

အာရုံကို ကြံစည်၍ သိတတ်သောကြောင့် စိတ်ဟုခေါ်ပါသည်။ စိတ်သည် စေတသိက်နှင့် အစဉ်ယှဉ်တွဲဖြစ်ပေါ်သဖြင့် စိတ်အကြောင်းပြောလျှင် စေတသိက်အကြောင်းကိုပါ ထည့်သွင်းပြောဆိုရန် လိုအပ်လေသည်။

စေတသိက်ဆိုတာက စိတ်ကိုမှီတွယ်၍ ချယ်လှယ်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း စေတသိက်ဟုခေါ်ပါသည်။

စိတ်သည် အငြိမ်မနေ၊ ဟိုခုန် သည်ကူး အထိန်းရခက်၍ မျောက်နှင့် နှိုင်းခိုင်းဆိုလေ့ရှိသလို တရှုးထိုးအဆင်အခြင်မဲ့စွာ ထင်တိုင်းကြဲတတ်သဖြင့် ဆင်ရိုင်းနှင့်လည်း တင်စားပြောဆိုလေ့ရှိပါသည်။ မျောက်ကို ကြိုးဖြင့် ချည်ထားရသလို ဆင်ရိုင်းကို ထူးခတ်ထားရသလို စိတ်ကိုလည်း သတိတည်းဟူသော အစောင့်ချထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဤဆောင်းပါးတွင် ကောင်းသော စိတ်စေတသိက်များအကြောင်းနှင့် မကောင်းသော စိတ်စေတသိက်များအကြောင်း အကျဉ်းမျှဖော်ပြသွားပါမည်။

ကောင်းသောစိတ် စေတသိက်များ

ကောင်းသောစိတ်က အောက်ပါအတိုင်း (၈)ပါးရှိသည် -

(၁) ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို သိမြင်၍ ကောင်းမှုကို ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းစွာ တိုက်တွန်းမှု မပါဘဲ ပြုသောစိတ်
(၂) ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို သိမြင်၍ ကောင်းမှုကို ဝမ်းမြောက် ရွှင်လန်းစွာ တိုက်တွန်းသဖြင့် ပြုသောစိတ်
(၃) ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို မသိမြင်ဘဲ ကောင်းမှုကို ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းစွာ တိုက်တွန်းမှု မပါဘဲ ပြုသောစိတ်
(၄) ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို မသိမြင်ဘဲ ကောင်းမှုကို ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းစွာ တိုက်တွန်းသဖြင့် ပြုသောစိတ်
(၅) ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို သိမြင်၍ ကောင်းမှုကို ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်းမဖြစ်ဘဲ တိုက်တွန်းမှုမပါဘဲ ပြုသောစိတ်
(၆) ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကိုသိမြင်၍ ကောင်းမှုကို ဝမ်းသာဝမ်းနည်းမဖြစ်ဘဲ တိုက်တွန်းသဖြင့် ပြုသောစိတ်
(၇) ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကိုမသိမြင်ဘဲ ကောင်းမှုကို ဝမ်းသာဝမ်းနည်းမဖြစ်ဘဲ တိုက်တွန်းမှုမပါဘဲ ပြုသောစိတ်
(၈) ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကိုမသိမြင်ဘဲ ကောင်းမှုကို ဝမ်းသာဝမ်းနည်းမဖြစ်ဘဲ တိုက်တွန်းသဖြင့် ပြုသောစိတ်တို့ဖြစ်သည်။

ကောင်းသောစေတသိက်က အောက်ပါအတိုင်း (၂၅)ပါးရှိသည် -

(၁) ယုံကြည်မှု (သဒ္ဓါ)
(၂) မမေ့မှု(သတိ)
(၃) ဟိရီ(မကောင်းမှုပြုရမှာရှက်မှု)
(၄) မကောင်းမှုပြုရမှာ ကြောက်မှု(ဩတ္တပ္ပ)
(၅) စွန့်လွှတ်မှု(အလောဘ)
(၆) ချစ်ခင်မှု(အဒေါသ)
(၇) အလယ်အလတ် သဘောထားမှု (တတြမဇ္ဈတ္တတာ)
(၈) စေတသိက် အပေါင်း၏ ငြိမ်းအေးမှု (ကာယပဿဒ္ဓိ)
(၉) စိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု (စိတ္တပဿဒ္ဓိ)
(၁၀) စေတသိက်အပေါင်း၏ လျင်မြန်ပေါ့ပါးမှု (ကာယလဟုတာ)
(၁၁) စိတ်၏ လျင်မြန်ပေါ့ပါးမှု (စိတ္တလဟုတာ)
(၁၂) စေတသိက်အပေါင်း၏ နူးညံ့မှု(ကာယမုဒုတာ)
(၁၃) စိတ်၏ နူးညံ့မှု (စိတ္တမုဒုတာ)
(၁၄) စေတသိက်အပေါင်း၏ ကောင်းမှု၌ ခံ့ညားမှု (ကာယကမ္မညတာ)
(၁၅) စိတ်၏ ကောင်းမှု၌ ခံ့ညားမှု(စိတ္တကမ္မညတာ)
(၁၆) စေတသိက်အပေါင်း၏ ကောင်းမှု၌ ပြွမ်းတီးလေ့လာမှု (ကာယပါဂုညတာ)
(၁၇) စိတ်၏ ပြွမ်းတီးလေ့လာမှု (စိတ္တပါဂုညတာ)
(၁၈) စေတသိက်အပေါင်း၏ ဖြောင့်မတ်မှု (ကာယုဇုကတာ)
(၁၉) စိတ်၏ ဖြောင့်မတ်မှု(စိတ္တုဇုကတာ)
(၂၀) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် မစပ်ဆိုင်သော ဝစီဒုစရိုက် ၄ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်မှု(သမ္မာဝါစာ)
(၂၁) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနှင့် မစပ်ဆိုင်သော ကာယဒုစရိုက် ၃ ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်မှု (သမ္မာကမ္မန္တ)
(၂၂) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော ဝစီဒုစရိုက် ၄၊ ကာယဒုစရိုက် ၃ ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်မှု (သမ္မာအာဇီဝ)
(၂၃) ဒုက္ခိတသတ္တဝါပြည်တ်ကို အာရုံပြု၍ သနားမှု (ကရုဏာ)
(၂၄) သုခိတသတ္တဝါပြည်တ်ကို အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်မှု(မုဒိတာ)
(၂၅) အမှန်ကိုအစိုးတရသိမှု(ပညာ)တို့ဖြစ်သည်။

မကောင်းသော စိတ်စေတသိက်များ

မကောင်းသော စိတ်က အောက်ပါအတိုင်း (၁၂)ပါးရှိသည်-

လောဘဦးစီးသောစိတ်
(၁) မကောင်းမှုတစ်ခုကို အပြစ်မရှိဟု ယူဆလျက် ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းစွာ တိုက်တွန်းမှုမပါဘဲဖြစ်သောစိတ်
(၂) မကောင်းမှုတစ်ခုကို အပြစ်မရှိဟု ယူဆလျက် ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းစွာ တိုက်တွန်းသဖြင့် ဖြစ်သောစိတ်
(၃) မကောင်းမှုတစ်ခုကို အပြစ်ရှိမှန်းသိလျက် ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းစွာ တိုက်တွန်းမှု မပါဘဲဖြစ်သော စိတ်
(၄) မကောင်းမှုတစ်ခုကို အပြစ်ရှိမှန်းသိလျက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်းမဖြစ်ဘဲ တိုက်တွန်းမှု မပါဘဲ ဖြစ်သောစိတ်
(၆) မကောင်းမှုတစ်ခုကို အပြစ်မရှိဟု ယူဆလျက် ဝမ်းသာဝမ်းနည်းမဖြစ်ဘဲ တိုက်တွန်းသဖြင့် ဖြစ်သောစိတ်
(၇) မကောင်းမှုတစ်ခုကို အပြစ်ရှိမှန်းသိလျက် ဝမ်းသာဝမ်းနည်းမဖြစ်ဘဲ တိုက်တွန်းမှု မပါဘဲဖြစ်သော စိတ်
(၈) မကောင်းမှုတစ်ခုကို အပြစ်ရှိမှန်းသိလျက် ဝမ်းသာဝမ်းနည်းမဖြစ်ဘဲ တိုက်တွန်းသဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်တို့ဖြစ်သည်။

ဒေါသဦးစီးသော စိတ်(၂)ပါး

(၉) စိတ်ဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွ အမျက်ဒေါသထွက်၍ တိုက်တွန်းမှုမပါဘဲ ဖြစ်သောစိတ်

(၁၀) စိတ်ဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွ အမျက်ဒေါသထွက်၍ တိုက်တွန်းသဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်

မောဟဦးစီးသော စိတ်(၂)ပါး

(၁၁) ဝမ်းသာဝမ်းနည်းမှုမရှိဘဲ ဝိစိကိစ္ဆာယှဉ်သဖြင့် ယုံမှားသံသယဖြစ်သောစိတ်

(၁၂) ဝမ်းသာဝမ်းနည်းမရှိဘဲ ဥဒ္ဓစ္စယှဉ်သဖြင့် ပျံ့လွင့်သောစိတ်

မကောင်းသော စေတသိက်က အောက်ပါအတိုင်း (၁၄)ပါးရှိသည်-

(၁) မသိမှု(မောဟ)
(၂) ဒုစရိုက်မှ မရှက်မှု(အဟိရိက)
(၃) ဒုစရိုက်မှ မကြောက်လန့်မှု(အနောတ္တပ္ပ)
(၄) ပျံ့လွင့်မှု(ဥဒ္ဓစ္စ)
(၅) လိုချင်မှု(လောဘ)
(၆) အယူမှားမှု(ဒိဋ္ဌိ)
(၇) ထောင်လွှားမှု(မာန)
(၈) အမျက်ထွက်မှု(ဒေါသ)
(၉) သူတစ်ပါး၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ငြူစူမှု(ဣဿာ)
(၁၀) ကိုယ့်စည်းစိမ်ကို ဝန်တိုမှု(မစ္ဆရိယ)
(၁၁) ပြုခဲ့မိသော မကောင်းမှု မပြုခဲ့မိသော ကောင်းမှုအတွက် နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်မှု(ကုက္ကုစ္စ)
(၁၂) စိတ်မလန်းဘဲ ခပ်ထိုင်းထိုင်းဖြစ်နေမှု(ထိန)
(၁၃) ယှဉ်ဘက်စိတ်စေတသိက်များ မလန်းဘဲ ခပ်ထိုင်းထိုင်းဖြစ်နေမှု(မိဒ္ဓ)
(၁၄) ဝိစိကိစ္ဆာ ယုံမှားမှု

ကျွန်တော်တို့သည် ကောင်းသောစိတ်စေတသိက်များကို ကျွန်တော်တို့၏ သန္တာန်တွင် အစဉ်ဖြစ်ပေါ်နေစေရန်နှင့် မကောင်းသော စိတ်စေတသိက်များ ကျွန်တော်တို့၏ သန္တာန်တွင် ဝင်ရောက်မလာနိုင်စေရန် သတိတည်းဟူသော အစောင့်ချထားရပါမည်။

အောက်ပါဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အဆုံးအမကိုလည်း အစဉ်နှလုံးသွင်းအပ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

"မကောင်းမှု၌ စိတ်သည် မွေ့လျော်တတ်၍ ကောင်းမှုပြုသောအခါ နှံ့နှေးတတ်ရကား မကောင်းမှုမှ စိတ်ကို တားမြစ်၍ ကောင်းမှုတို့ကို လျင်မြန်ဆောစွာပြုလုပ်ရာ၏"

"မကောင်းမှု ရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်
ဖြူအောင် စိတ်ကိုထား။
ခုလည်း ချမ်းသာ နောင်ချမ်းသာ
မြတ်စွာ ဟောမိန့်ကြား။"

ပန်ဆုမြတ်

ချစ်လူမိုက် မဖြစ်ကြပါစေနဲ့

ဆဋ္ဌမအကြိမ်မြောက် အာစရိယပူဇော်ပွဲကြီးကို ၂၀၀၈-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့၊ နံနက် ၈ နာရီ၊ ချောက်မြို့၊ အ.ထ.က (၁) မြရိပ်ညိုခန်းမမှာ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။

မနှစ်က ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ် ပဥ္စမအကြိမ်မြောက် အာစရိယပူဇော်ပွဲသို့ ကြွရောက်ချီးမြှင့်ခဲ့တဲ့ ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီး တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ တိမ်းပါးခြင်းမရှိဘဲ ဦးရေထပ်မံတိုးပွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီနှစ် ၅၁ နှစ်အတွင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ အပူဇော်ခံ ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီး ၉၅ ယောက်ရှိပါတယ်။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်စရာပါပဲ။

ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးများကို အလှည့်ကျ ဩဝါဒစကား ပြောကြားစေခဲ့ပေမယ့် မြင့်မြတ်တဲ့ ရဟန်းဘဝ ရောက်ရှိသွားတဲ့ ဆရာတော် ဦးသာသန၊ (ဆရာကြီး ဦးသန်းညွန့်) ကိုတော့ နှစ်စဉ်တရားရေအေး အမြိုက်ဆေး ဟောကြားစေ ခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော်ကလည်း ဆရာဟောင်းများ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဆရာ၊ ဆရာမဟောင်းများနဲ့တကွ တပည့်ဟောင်း၊ အပေါင်းအသင်းဟောင်းတို့ကို လိုရင်းတိုရှင်း တရားတော်ကို ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဆရာတော် ဦးသာသနက မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ ပါဠိဂါထာတော်ကို ခန့်ခန့်ငြားငြား ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပြီး ပြတ်သားရှင်းလင်းစွာ မြန်မာ ပြန်ဆိုဟောကြား ပါတယ်။

အတ္တာနဉ္စေ ပိယံဇညာ၊
ရက္ခေယျနံ သုရက္ခိနံ။
တိဏ္ဏံ အညတရံယာမံ၊
ပဋိဇဂ္ဂေယျ ပဏ္ဍိတော။

မြတ်ဗုဒ္ဓက

*** ဆရာကောင်းရှာရန်**

***ကာမဂုဏ်အာရုံတွင်သာ ပျော်ပါးမနေရန်**

အချိန်ရှိခိုက်လုံ့လစိုက်ရန်

ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချစ်တတ်ရန်

၁၇၉၂ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ ဆရာကောင်းရှာရန်ဆိုတဲ့အချက်က အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်။ ဆရာတော် မေတ္တာရှင် (ရွှေပြည်သာ) က နားလည်လွယ်နိုင်တဲ့ ဥပမာပေး ပါတယ်။

တစ်ခဏတာ အသုံးပြုမယ့်
ရေအိုးတောင်မှ
ရေလုံရဲ့လား၊ အပွဲပါသလား
အေးမယ့်အမျိုးအစား ဟုတ်ရဲ့လားလို့
ရွေးရသေးတာပဲ။
တစ်ဘဝ တစ်သံသရာလုံး
ကောင်းဖို့အတွက်
ရွေးချယ်ဆည်းကပ်သင့်တဲ့
အရေးအကြီးဆုံးအရာကတော့

"ဆရာကောင်းကို ရှာဖွေခြင်း" ပဲတဲ့။ ဘယ်လိုဆရာဟာ ဆရာကောင်းလဲဆိုတော့ ဆရာကောင်းရဲ့ အင်္ဂါလက္ခဏာဆိုတာ မိတ်ဆွေကောင်းရဲ့ အင်္ဂါလက္ခဏာနဲ့ အတူတူဖြစ်ပါတယ်။ အရှင်အာနန္ဒာက **"မိတ်ဆွေကောင်းကိုရလျှင် အကျိုးတစ်ဝက်ပြီးသည်ဟု ယူဆကြောင်း၊ မြတ်ဗုဒ္ဓက အကျိုးတစ်ဝက်မဟုတ်၊ မိတ်ဆွေကောင်းကိုရလျှင် အကျိုးအားလုံး ပြီးစီး**

(စာမျက်နှာ ၃၉ သို့)

i , f p0Ofu ;Dv l f ½ l o x l f

aZmaemif

* ရှေးသရောအခါ ဟိမဝန္တာ
  တစ်ခုသော ညောင်ပင်မှာ။
  မျောက်၊ ခါ၊ ဆင်တို့ မိတ်ဆွေဖွဲ့
  အတူနေကြသတဲ့။
* အံ့ဩပါရဲ့ တစ်နေ့မှာ
  မျောက်ခါ၊ ဆင်တို့တွေးမိရာ။
  တို့သုံးဦးမှာ မည်သူက
  အသက်ပိုကြီးရွေးချယ်ကြ။
* ပထမဦးဆုံးမေးသည်မှာ၊
  မျောက်ညိုလေးနဲ့ မောင်မောင်ခါ။
  ဘယ်ကာလက စတင်ဘိ၊
  ထိုညောင်ပင်ကိုသိ၊
  ကိုဆင်ကြီးအားမေးလေ၏။
* ဆင်ကြီးဖြေသည့်အဖြေမှာ၊
  သည်ညောင်ပင်ကြီးဆိုတာဟာ။
  ငါ့ငယ်စဉ်က ကျော်ကာခွ၊
  အမြဲသွားနေကျ။
* ခါနဲ့ဆင်က နောက်တစ်ခါ
  မောင်မောင်မျောက်ကို မေးကြည့်ရာ။
  မျောက်ဖြေသည်မှာ ငယ်စဉ်ဘဝ
  ညောင်ညွန့်ညောင်ဖူးစားခဲ့ရ
  ထိုင်လျက် ဘယ်မထ။
* ဆင်နဲ့မျောက်က ထိုအခါ။
  ခါကလေးကိုမေးကြည့်ရာ။
  ဤအရပ်မှာ ညောင်ပင်ကြီး၊
  မြင့်မားမိုးထိနီး။
* ဤအပင်ကြီးမှ ညောင်သီးစားကာ၊
  ကျွန်ုပ်မစင်စွန့်ချရာ
  ယခု ထိုညောင်ပင်ပေါက်လာ၊
  ငါသိသည်မှာ ပိုရှေးကျ၊
  ဟောသည့် ညောင်ပင်မဖြစ်ခင်က။
* ထိုအခါကျ မျောက်နဲ့ဆင်၊
  သူတို့နှစ်ဦးတိုင်ပင်။
  တို့သုံးဦးတွင် မောင်ခါက
  အသက်အကြီးဆုံးပါ့။
* ရိုသေကြမယ်ကြီးသူကို၊
  မလေးမခန့် မပြုဆိုလို။
  မောင်မျောက်ညိုနဲ့ ဆင်ကြီးက၊
  မောင်မောင်ခါကို ဂါရဝ။
* မောင်မောင်ခါက ဆုံးမလျှင်
  အမြဲလိုက်နာ မဆန့်ကျင်၊
  ခွန်းတုံ့မတင် လိမ္မာကြ။
  စောင့်ထိန်း နိစ္စ။
* သုံးဦးသုံးဝ ညီညွတ်ရာ၊
  ငယ်စဉ်ကြီးလိုက်၊ ရိုသေစွာ။
  စောင့်ထိန်းသွားပါ ကံငါးပါး၊
  သီလဆောက်တည်သွား။
* ကျေးဇူးတရား ထို့ကြောင့်လျှင်၊
  ကိုမျောက် ခါနဲ့ မောင်မောင်ဆင်။
  ကွယ်လွန်ရာတွင် အပါယ်မသွား၊
  နတ်ရွာနတ်ပြည်လား။

ဇော်နောင်

အတိတ်၏ ပုံရိပ်

ဤဇာတ်ကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား သာဝတ္ထိ ပြည်၌ သီတင်းသုံးစဉ် အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ် မြတ်အား အရင်ရောက်နှင့်ကြသော ရဟန်းအချို့ က 'အိပ်ရာနေရာကိုမြစ်ခြင်း' ကိုအကြောင်းပြု၍ ဟောခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ကျောင်း ဆောက်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားထံ တမန်လွှတ်ပြီး ပင့်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှထွက်ခဲ့၏။ ဝေသာလီပြည်၌ တစ်ထောက်နား သီတင်းသုံး၍ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့၏ တပည့်များသည် ရှေ့မှအရင်သွားကုန်လျက် သူတို့ အတွက်လည်း ကြိုပြီးနေရာယူ၊ သူတို့ဆရာရဟန်း များအတွက်လည်း နေရာဦးပေးထားကြသည်။ ထို့ကြောင့် နောက်မှရောက်လာသော ရဟန်းတို့ သည် ၎င်းတို့၏ ဆရာဖြစ်သော ရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်အတွက် နေရာရှာသော် နေရာလပ် မရှိတော့ပေ။ ဤအဖြစ်ကို သည်းခံတော်မူ၍ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မြတ်စွာဘုရားကျောင်း တော်၏ အနီးရှိသစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်၍ လည်း ကောင်း၊ စင်္ကြံလျှောက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထိုညဉ့်ကို ကုန်လွန်စေခဲ့သည်။

နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကို တွေ့၍ အဖြစ်အပျက်ကို မေးတော် ရှင်သာရိပုတ္တ ရာက မြတ်စွာဘုရားအား အလုံးစုံကို လျှောက် ထားတော်မူသည်။

ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က လျှောက် ထား၍ အကြောင်းစုံကိုသိလျှင်၊ မြတ်စွာဘုရား ရှင်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်တော်မူ၏။ သာသနာ တော်၌ ငါဘုရားရှိစဉ်မှာပင် ရဟန်းတို့ တစ်ပါးနှင့် တစ်ပါး ရိုသေလေးစားခြင်းမရှိကြ။ ငါပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလျှင် မည်သို့လုပ်ပါအံ့နည်း၊ မြတ်စွာ ဘုရား သည် ကြီးစွာသော ဓမ္မသံဝေဂဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတို့ကို ချက်ချင်း စည်းဝေးစေပြီး မြတ်စွာ ဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား မေးတော်မူ၏။ 'ရဟန်းတို့ အဘယ်သူသည် နေရာဦး၊ ရေဦး၊ ဆွမ်းဦးကို ထိုက်သနည်း' ဤတွင် အချို့သော ရဟန်းတို့က မင်းမျိုးမှ ရဟန်းဖြစ်လာသော သူသည် ပို၍ထိုက်၏ဟုဆိုသည်။ အချို့က ပုဏ္ဏားမှ ရဟန်းဖြစ်လာသော သူသည် ပို၍ ထိုက်၏ဟုဆိုသည်။ တစ်ချို့က သူဌေးသူကြွယ်မျိုး မှ ရဟန်းဖြစ်လာသောသူသည် ပို၍ထိုက်၏ဟု ဆိုသည်။ တစ်ချို့ရဟန်းတို့ကလည်း ဝိနည်းခိုရ် ဓမ္မကထိက ပထမစျာန်ကိုရသော ရဟန်း၊ ဒုတိယ စျာန်ကိုရသော ရဟန်း၊ တတိယစျာန်ကိုရသော ရဟန်း၊ စတုတ္ထစျာန်ကိုရသော ရဟန်း၊ ဤရဟန်း တို့သည် သာလျှင် ထိုက်၏ဟု လျှောက်၏။

တစ်ချို့က ဤသို့ လျှောက်ပြန်သည်။ အရှင်ဘုရား သောတာပန် သည် သကဒါဂါမ်သည် အနာဂါမ်သည်၊ ရဟန္တာ သည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိသော ရဟန်းသည် ခြောက်ပါး ကုန်သော အဘိညာဉ်ပြည့်စုံသော ရဟန်း ဤရဟန်းတို့သည် ထိုက်၏ ဟုဆိုကြပြန်သည်။

ရဟန်းအသီးသီး၏ အထွေထွေအမျိုးမျိုးသော အဖြေစကားကို နာကြားပြီးသည်၏ အဆုံး၌ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ရဟန်းတို့အား မြွက်ကြားဆုံးမတော်မူ၏။

"သင်တို့ ပြောသည်မှာ တစ်ခုမျှ မဟုတ်။ ငါဘုရား၏ သာသနာတော်၌ သီတင်းကြီးစဉ်ကို မလွန်မူ၍ ရှိခိုးခြင်း၊ ခရီးဦးကြိုခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ အရိုအသေ ပေးခြင်းတို့ကို ပြုအပ်၏။ နေရာဦး၊ ရေဦးကို ရအပ်၏။ နေရာဦးစသောကိစ္စတို့ကို ရခြင်းတွင် ဤသီတင်းကြီးခြင်းသာလျှင် အရေးကြီးပေသည်။

"ထို့ကြောင့် သီတင်းကြီးသော ရဟန်းသည် ၎င်းနေရာဦးအစရှိသော ကိစ္စတို့ကို ရရှိမှ သင့်တင့်လျောက်ပတ်၏။ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ငါ၏ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်၏။ ငါ၏ တရားဓမ္မစက်ကို ဟောတတ်၏။ငါ၏ အခြားမဲ့၌အိပ်ရာနေရာတို့ကို ရခြင်းငှာ ထိုက်၏။ ယခုမူ ထိုရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သည် အိပ်ရာနေရာမရသဖြင့် တစ်ညဉ့်ပတ်လုံးကို သစ်ပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံးခဲ့ရ၏။ သင်တို့ ယခုတည်းက ဤသို့ ရိုသေရကောင်းမှန်း မသိလျှင် ကာလကြာမြင့်အောင် ငါဘုရား၏ သာသနာ ငါဘုရား၏ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီး သည် မည်သို့ ဖြစ်မည်နည်း။

ထိုသို့ပြောဆိုပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အား ဆုံးမတော်မူလို၍ ရှေးက တိရစ္ဆာန်တို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကြီးသောသူကို ရိုသေ၊ ကြီးသောသူ၏ အဆုံးအမကို လိုက်နာပြီး သီလတော်တည်လျက် ချစ်ကြည်စွာနေထိုင်သွားကြ၍ လွန်သော် ဤသုံးဦးစလုံးသည် နတ်ရွာသို့လားလေသည့် အကြောင်းကို အတိတ်ဆောင်သည့် အနေဖြင့် ယခုဇာတ်ကိုဟောကြားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

'ဟိုစဉ်က ဆင်သည် ယခုရှင်မောဂ္ဂလာန် ဟိုစဉ်က မျောက်သည် ယခု ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ဟိုစဉ်က ပညာရှိ 'ခါ' ကား ယခု ငါဘုရား ဖြစ်သတည်းဟု ဇာတ်ကို နိဂုံးချုပ်တော်မူပါသည်'

ဇော်နောင်

ကျမ်းကိုး။ တိတ္တိရဇာတ်

ငါးရာ့ငါးဆယ်ဇာတ်နိပါတ်တော်ကြီး

(ကျေးဇူးရှင်ညောင်ကန်ဆရာတော်ဘုရား)

(စာမျက်နှာ ၃၇ မှ)

ကြောင်း၊ ငါဘုရားတည်း ဟူသော မိတ်ဆွေကောင်းကိုရလျှင် ဝေနေယျသတ္တဝါများသည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းတည်းဟူသော အကျိုးအားလုံးကိုရသည်မဟုတ်လော- လို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဆရာကောင်း အင်္ဂါ (၇) ပါး။

၁။ သင်္ဂဟတရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့်
ရိုသေထိုက်သောဂုဏ်ရှိခြင်း။

၂။ သင်္ဂဟတရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် ချစ်ခင်ထိုက်သော ဂုဏ်ရှိခြင်း။

၃။ သင်္ဂဟတရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်သော ဂုဏ်ရှိခြင်း။

၄။ လွဲသည်ကိုတည့်မတ်အောင်၊ မိုက်သည်ကို လိမ္မာအောင် ဆုံးမခြင်း။

၅။မေးမြန်းသမျှကို များသောအားဖြင့် ဖြေဆိုနိုင်ခြင်း။

၆။ နက်နဲသော သစ္စာတရားကို ဟောကြားနိုင်ခြင်း။

၇။ ကောင်းကျိုးရှိရာကို ညွှန်ပြနိုင်ခြင်း။

အဲဒီအင်္ဂါ (၇) ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ဆရာကောင်းကို ရှာပြီး ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်တရားများကို အားထုတ်ကြပါ၊ ပြုလုပ်ကြပါ။ သံသရာတစ်လျှောက်လုံးမှာ ငါးဖြာအာရုံ၊ ကာမဂုဏ်ကြောမှာ မျောပါခဲ့တာတွေလည်း မရေမတွက်နိုင်တော့ပါဘူး။ သူများကို ချစ်ခဲ့ကြတာတွေလည်း များလှပါပြီ။ မိမိနဲ့ထပ်တူထပ်မျှ ချစ်ရမယ့်သူ မရှိပါဘူး။ အချစ်လွဲရင် နစ်နာမှာစိုးလို့ အရွယ် (၃) ပါး မှာ တစ်ပါးပါးမှာတော့ သတိတရားရှိဖို့ ကောင်းပါပြီ။

ဒါနပြုရင်း မိမိကိုယ်ကိုချစ်ပါ။

သီလကိုစင်ကြယ်စွာ ဆောက်တည်ရင်း မိမိကိုယ်ကိုချစ်၊ ဘာဝနာပွားများအားထုတ်ရင်း မိမိကိုယ်ကိုချစ်၊ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ အစဉ်ထာဝရပြုကြရင်းနဲ့ မိမိကိုယ်ကို ချစ်ကြစမ်းပါ။

ဟောပြောခဲ့တာတွေကို မှတ်မိအောင် ဦးဇင်းကိုယ်တိုင်ရေးထားတဲ့ကဗျာလေးချပေးလိုက်မယ်။ ကဲ-လိုက်ဆိုကြပါ။

-ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတွေး
ကိုယ်မေးလေပါ။
-ကိုယ်နဲ့သူများ၊ သနားဘယ်ဟာ၊
-သူများသနား၊ ချစ်အားပိုတာ၊
ကိုယ့်ကိုပစ်၊ မချစ်လူမိုက်ပါ
-သူများသနား၊ ချစ်အားပိုကာ၊
ကိုယ်ကျင့်တရား၊ ရှောင်ရှားဖယ်ခွာ၊
-စားဝတ်နေမှု၊ အားပြုဖွေရှာ၊
ချစ်လူမိုက်ဂွမ်းစိုက်ပါယ် လေးရွာ။

ဦးဇင်းကတော့ တွေ့ဆုံကြုံခိုက်မှာ ဟောကြားလိုက်တဲ့ တရားစကား၊ ရင်ဝယ်ထား၊ မှတ်သားလိုက်နာစေချင်တယ်။ နှလုံးသားထဲ စွဲသွား အောင်လို့ ရှည်ရှည်မဟောတော့ဘူး။ ဦးဇင်းပြောချင်တာက ဆရာကောင်းကိုရှာပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချစ်ကြစမ်းပါ။ ချစ်လူမိုက် မဖြစ်ကြပါစေနဲ့၊ အပါယ်ရွာ ဂွမ်းစိုက်မကျပါစေနဲ့လို့ ပြောချင်တယ်။

မနှစ်က အာစရိယပူဇော်ပွဲမှာ ဟောကြ ပြောကြရင်း နံနက် ၈ နာရီ စခဲ့တဲ့ ပူဇော်ပွဲ၊ နေ့လည် ၂ နာရီကျော်သွားခဲ့ပါတယ်။ အချိန်ရှည် ကြာမသွားအောင် ဒီနှစ်ဆရာတော် ဦးသာသနာက တရားတစ်ပုဒ် အဆီအနှစ်ထုတ်ကာ ဟောမြွက်သွား ခြင်းဖြစ်ပါတော့တယ်။

(၂၈. ၁၂. ၀၈) နေ့ ချောက်မြို့ အမှတ် (၁)၊ အ. ထ. က အာစရိယပူဇော်ပွဲ၌ ဆရာတော် ဦးသာသနဟောပြောချက်)

သန်းသန်းတင့်

Sincerity by Patience Strong

* Sweet is the sound and sweet in the meaning of the word Sincerity..
* Without it there can be no faith, no friendship and no sypathy.
* In the firm clasp of hands we feel it.
* In the clear eye, its light we see for true hearts speak and understand the language of sincerity.

လှိုက်လှဲမှု

* 'လှိုက်လှဲမှု' ဆိုသော စကားလုံး၏ အသံမှာ ချို မြိန်လှသည် အနက်အဓိပ္ပါယ်လည်း ကောင်းလှ ပေသည်။
* 'လှိုက်လှဲမှု' မပါလျှင် ယုံကြည်မှုလည်း မရှိနိုင်ပါ၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းနှင့် ခင်မင်မှုလည်း မရှိနိုင်ပါကြောင်း ကြင်နာမှုလည်းမရှိနိုင်ပါ။
* 'လှိုက်လှဲမှု' ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည့်အခါ လည်း သိနိုင်သည် ကြည်လင်သောမျက်လုံးမှာလည်း 'လှိုက်လှဲမှု'၏ အရိပ်အရောင်ကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့နိုင် သည်။
* အဘယ်ဆိုသော မှန်ကန်သော နှလုံးသားများက စကားပြောသည့် 'လှိုက်လှဲမှု' ၏ ဘာသာစကားကို နားလည်နိုင်ပေသည်။

ခံစားပြီး ဘာသာပြန်သူ

တက္ကသိုလ်မြသွေး

ဓမ္မဝီရသည် ဗုဒ္ဓ၏ ထေရဝါဒဓမ္မ တရားစစ် တရားမှန် ထွန်းကားရန်ဖြစ်သည်

ဓမ္မဝီရဂျာနယ်

DhammaVira Journal

ဓမ္မဝီရ
ရသအမှန်၊ တရားမှန်သာ
အားခွန်ပြည့်ဝ၊ နှလုံးလှ၍
ဘဝအနေ၊ အလှဝေလျက်
အနေလည်းတတ်
အသေမြတ်အောင်
မချွတ်ထောက်ပံ့၊ ကူညီအံ့။

ဇော်နောင်

International Religious network media NEWS

Dhamma Dew

Buddhist Principles For Human Dignity

v MP fod @q &m AkO ""r® t ajccl itwfm;

By Most Venerable Dr.K.Sri Dhammananda, Nayake Maha Thera, JSM,Ph.D,D.Litt.

TRANSLATED Into Myanmar Language
By Dhamma Vira Thandar, ITBM University, Yangon.

ဓမ္မဝီရ-သန္တာ ပြန်ဆိုတင်ပြသည်

မျက်မှောက်ခေတ်နှင့်အညီ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသော သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ အတွေးအမြင် ပညာရပ်များသည် လူတစ်ချို့တို့၏ တစ်ကိုယ် ကောင်းဆန် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရှာမှုများကြောင့် အလွဲသုံးစားပြုခြင်း၊ သို့မဟုတ် မမှန်မကန် အသုံးချခြင်းတို့ကို ခံနေရပေသည်။

On the other hand, the mind can be controlled and used to appreciate and understand the Dhamma or the workings of the cosmos.

အခြားတစ်ဖက်မှကြည့်လျှင်လည်း စိတ်ကိုထိန်းကျောင်းပြုပြင်၍ အသုံးချနိုင်သည့် အသိပညာတရားကို ဓမ္မ သို့မဟုတ် စကြဝဠာကမ္ဘာလောကဓာတ် အတွင်း ဖြစ်တည်မှုသဘောဖြစ်စဉ်အရ ကောင်းစွာသိရှိနားလည်နိုင်သည့်အပြင်၊ လက်တွေ့အားဖြင့်လည်း အကျိုးတရှိအသုံးချ နိုင်စွမ်းရှိလေသည်။

By developing the mind. men and women for example have discovered the force within an atom and they have used this knowledge to do a lot of construetive work for the benefit of mankind.

(Continue from Last Week)

THE NATURE OF THE HUMAN MIND

No one can control the mind of another, but if one develops one's own mind, then one can wield enormus influence over others, for good as well as evil purposes.

The development of scientific knowledge cold be misused or abused by certain people for selfish purposes.

လူ့စိတ်သဘာဝတရား

အခြားတစ်ပါးသောသူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏စိတ်ကို မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ ပိုင်ဆိုင်ထိန်းချုပ်၍ရနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ သို့သော် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ကိုယ်ပိုင်စိတ်သဘောကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေနိုင်ရန်အတွက် အခြားတစ်ပါးသောသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ပုံဖော်ဖန်တီးပေးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည့်အပြင်၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သူ၏ အရှိန်အဝါဩဇာလွှမ်းမိုးသက်ရောက်စေခြင်းအားဖြင့် အခြားတစ်ပါးသောသူတို့အဖို့အရာ မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာ ယုတ်ညံ့ဆိုးသွမ်းသောပင်ကိုစရိုက်များ ပပျောက်ကင်းစင်သွားပြီး ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော စရိုက်လက္ခဏာများဖြစ်ပေါ်၍ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေပေသည်။

လူတို့၏ စိတ်စွမ်းအားများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ယောကျ်ားနှင့်မိန်းမတို့အတွက် အနုမြူ (အက်တမ်) စွမ်းအင်တစ်ရပ်မှ စူးစမ်းဖွေရှာလေ့လာ၍ တွေ့ရှိလာသော အား (အစွမ်း) ကို ကိုင်စွဲအသုံးချလျက် လူ့ဘောင်လူ့လောကကြီးတရပ်လုံး အကျိုးကျေးဇူးများဖြစ်ထွန်းစေအောင် တည်ဆောက်ပြုပြင်နိုင်စွမ်းရှိသည့်အသိဉာဏ်ပညာများကို လူတို့ရရှိခဲ့ကြပေသည်။

But conversely, in the process they also invented nuclear weapons which could destroy the entire wrold! If mind is not controlled or trained properly, the dangers that may follow will indeed be unimaginable.

သို့သော် တစ်ဖက်မှ လူတို့၏ စိတ်စွမ်းအားများကို အသုံးချလျက် လူ့ဘောင်လူ့လောကကြီးတစ်ရပ်လုံး အကျိုးကျေးဇူးများဖြစ်ထွန်းစေအောင်

● စာမျက်နှာ ၁၆ သို့